Planbeskrivelse

Kommuneplanens arealdel 2025-2037

Hustadvika kommune

Dato: 14.08.2026

Vedtatt i kommunestyret xx.xx.xxxx (PS-sak xx/20xx)

Innhold

1. Innledning ... 4
1.1. Bakgrunn for planarbeidet ... 4
1.2. To høringsrunder ... 4
1.3. Kommuneplanens arealdel og plansystemet ... 5
1.4. Kommuneplanens arealdel sine hoveddokumenter ... 6
1.5. Beskrivelse av Hustadvika kommune ... 6
2. Oversikt over omdisponeringene i kommuneplanen ... 8
2.1. Oversikt- vurderte omdisponeringer, fra konsekvensutredningen (KU) ... 8
2.2. Oversikt - andre omdisponeringer som ikke er konsekvensutredet ... 11
3. Planprosess og medvirkning ... 12
3.1. Oversikt over planprosessen ... 12
3.2. Medvirkning og involvering ... 13
3.3. Organisering av planarbeidet ... 16
4. Lokalt rammeverk ... 16
4.1. Kommuneplanens samfunnsdel ... 16
4.2. Arealstrategier fra kommuneplanens samfunnsdel ... 18
4.3. Arealnøytralitet ... 19
4.4. Forhold til andre planer i kommunen ... 20
5. Nasjonale og regionale føringer for planarbeidet ... 23
5.1. Nasjonale forventninger og føringer ... 23
5.2. Regionale føringer ... 24
6. Grendene i Hustadvika kommune ... 24
6.1. Tettstedene i Hustadvika kommune ... 25
6.2. Senterstruktur i Hustadvika kommune ... 25
6.3. Befolkning etter grunnkrets ... 28
7. Beskrivelse av planforslaget – ulike plantema ... 29
7.1. Areal og transportplanlegging ... 29
7.2. Befolkningsutvikling og boligbygging ... 30
7.3. LNF spredt boligbebyggelse ... 34
7.4. Næringsarealer og forretningsområder ... 35
7.5. Råstoffutvinning ... 37
7.6. Fritidsbebyggelse, og fritids- og turistformål ... 38
7.7. Klima og energi – oppfølging av statlige planretningslinjer (SPR) ... 39
7.8. Sikkerhet og beredskap ... 43
7.9. Folkehelse og sosial bærekraft ... 43

7.10. Kultur, friluftsliv, idrett og idrettsanlegg i kommuneplanen 43
7.11. Kulturminne, kulturmiljø og kulturlandskap i kommuneplanen 46
8. Beskrivelse av arealformålene i kommuneplanen 50
8.1. Boligbebyggelse 50
8.2. Fritidsbebyggelse 51
8.3. Forretninger 51
8.4. Offentlig eller privat tjenesteyting 51
8.5. Fritids- og turistformål 51
8.6. Råstoffutvinning 52
8.7. Næringsbebyggelse 53
8.8. Idrettsanlegg 54
8.9. Andre typer nærmere angitt bebyggelse og anlegg 54
8.10. Grav- og urnelund 55
8.11. Samferdsel og teknisk infrastruktur 55
8.12. Grønnstruktur - friområde 55
8.13. Arealformål – landbruk, natur og friluftsområder 55
9. Beskrivelse av hensynssoner i kommuneplanen 56
9.1. Oversikt over hensynssoner 57
9.2. Nærmere beskrivelse av noen av hensynssonene 57
10. Virkninger av planforslaget 63
11. Vedlegg 71
11.1. Overordnede rammer for planarbeidet – nasjonale føringer 71
11.2. Regionale planer og føringer 73
11.3. Statistikk 73

1. Innledning

1.1. Bakgrunn for planarbeidet

Kommuneplanen er et overordnet styringsdokument som legger grunnlaget for den langsiktige utviklingen i kommunen. Den angår derfor alle oss som bor, jobber og lever i Hustadvika kommune. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Samfunnsdelen gir rammer for samfunnsutviklingen, mens arealdelen viser sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk.

Det er viktig å sikre god sammenheng mellom kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Samfunnsutviklingen som behandles i samfunnsdelen beskriver behov og gi føringer for arealbruken. Samfunnsdelen gir dermed grunnlaget for prioriteringer i arealdelen, for eksempel knyttet til arealbehov for ulike funksjoner, valg av utbyggingsmønster, infrastruktur, bolig- og næringspolitikk, kommunal service mv.

Eide og Fræna kommuner ble 1. januar 2020 slått sammen til Hustadvika kommune. Høsten 2020 vedtok kommunestyret Hustadvika kommunes nye kommuneplan samfunnsdel (PS 70/2020). De to tidligere kommunenes kommuneplankart har fungert som kommunedelplankart, med hvert sitt sett med bestemmelser.

Planprosessen med kommuneplanens arealdel ble startet opp våren 2021. Planprogrammet ble vedtatt i Hustadvika kommunestyre den 20. mai 2021 (PS 29/2021).

1.2. To høringsrunder

Den 5. juli 2024 ble første planforslag behandlet politisk i hovedutvalget for teknisk, miljø og næring, og sendt på høring og offentlig ettersyn (PS 27/2024). I løpet av den første høringsperioden kom det inn til sammen 107 uttalelser/innsigelser.

Planforslaget ble sendt på andre gangs høring med flere endringer fra første planutkast. Hovedutvalg for teknisk, miljø og næring behandlet saken 30. april 2025, og formannskapet behandlet saken 6. mai 2025. Fristen for uttalelser i den andre høringsrunden ble satt til 1. juli 2025. Det kom inn 48 uttalelser til planforslaget, herunder innsigelser og faglige råd fra regionale og statlige myndigheter, uttalelser fra kommunale råd og politiske partier, samt merknader fra grunneiere, utbyggere og andre private interessenter. Uttalelsene ble gjennomgått og vurdert enkeltvis, og flere av dem medførte endringer i plankart, planbestemmelser, konsekvensutredning og planbeskrivelse.

Etter andre gangs høring fulgte en omfattende fase med oppfølging av innsigelser og faglige råd i dialog med Statsforvalteren i Møre og Romsdal, Møre og Romsdal fylkeskommune og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Planforslaget ble revidert på bakgrunn av innspillene, og det ble utarbeidet og supplert med nytt kunnskapsgrunnlag, blant annet arealregnskap, handelsanalyse, oppdatert konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse. De aller fleste innsigelsene ble løst gjennom dialog, justeringer av planforslaget og endringer i plandokumentene.

For de gjenstående innsigelsene til konkrete arealdisponeringer vedtok kommunestyret høsten 2025 at kommunen skulle gå til mekling. Det ble samtidig opprettet et politisk forhandlingsutvalg som representerte kommunen i den videre dialogen med statlige myndigheter. Meklingen med Statsforvalteren i Møre og Romsdal ble gjennomført 20. januar 2026. Det ble oppnådd enighet om seks av de ni arealinnsigelsene som var omfattet av meklingen. For tre områder ble det ikke oppnådd enighet. Dette gjelder næringsområdet ved Varholmyrene og Varholvegen, idrettsanlegget i Dalelia og boligområdet B184 på Sylte-Lauvåsen.

Etter meklingen ble plandokumentene revidert i samsvar med meklingsprotokollen, og det ble samtidig arbeidet videre med de planfaglige innsigelsene. NVE trakk sine innsigelser etter at kommunen hadde gjennomført nødvendige endringer i blant annet ROS-analysen, planbestemmelsene og plankartet. Møre og Romsdal fylkeskommune trakk også sine innsigelser etter dialog og supplerende dokumentasjon.

Den siste innsigelsen fra fylkeskommunen gjaldt dimensjoneringen av forretningsområdet FOR9 i Malmefjorden. Fylkesutvalget behandlet saken 22. juni 2026 og vedtok å trekke innsigelsen. Med dette er alle innsigelsene fra fylkeskommunen og NVE trukket.

Det gjenstår tre uløste innsigelser fra Statsforvalteren i Møre og Romsdal. Disse gjelder næringsområdet ved Varholmyrene og Varholvegen, idrettsanlegget i Dalelia og boligområdet B184 på Sylte-Lauvåsen. De aktuelle områdene omfattes ikke av rettsvirkning før innsigelsene er avgjort av departementet etter plan- og bygningsloven § 11-16. Kommuneplanens arealdel legges derfor fram for endelig vedtak med unntak av rettsvirkningen for de områdene som omfattes av de gjenstående innsigelsene.

Planbeskrivelsen er oppdatert i forbindelse med sluttbehandlingen av kommuneplanens arealdel og beskriver planforslaget slik det foreligger ved kommunestyrets behandling.

1.3. Kommuneplanens arealdel og plansystemet

Kommunen er lokal planmyndighet. Kommunene har ansvar for å utarbeide en kommuneplan med samfunnsdel og arealdel, og for å lage en kommunal planstrategi. I tillegg skal kommunene sørge for at det utarbeides reguleringsplaner i form av områderegulering eller detaljregulering som tar utgangspunkt i den overordnede planlegging vedtatt i kommuneplanens arealdel.

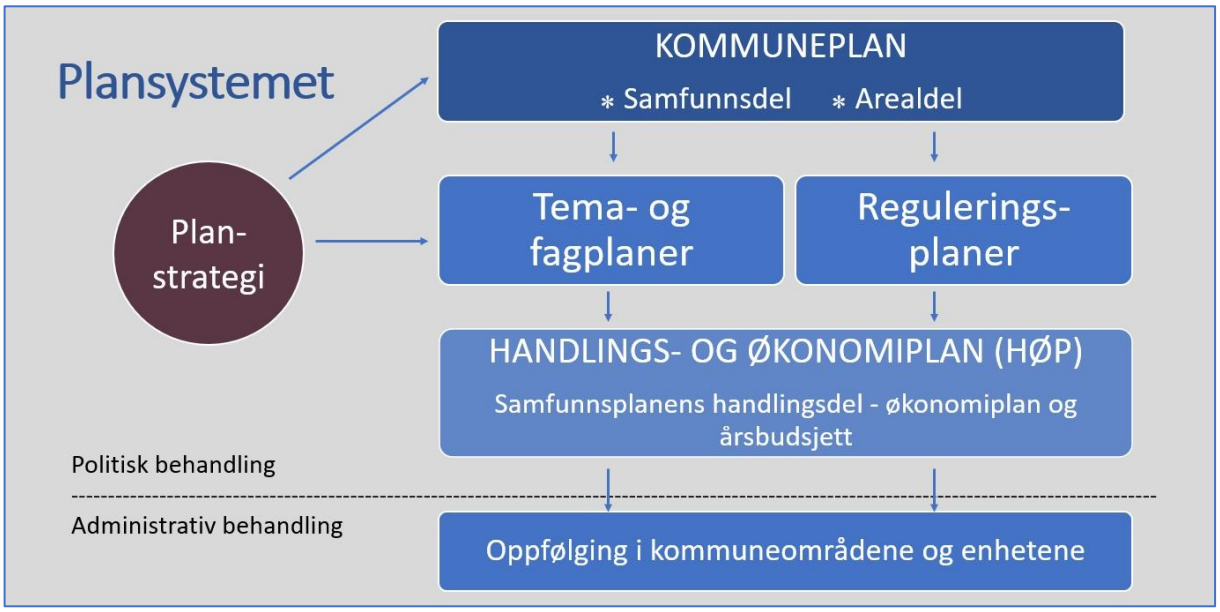

Figur 1: Illustrasjon av plansystemet, utarbeidet av Hustadvika kommune basert på veileder for kommunal planlegging

Det utarbeides tema- og fagplaner som tar utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel. I handlings- og økonomiplanen (HØP) prioriteres de ulike tiltakene fra kommuneplan, tema- og fagplaner.

1.4. Kommuneplanens arealdel sine hoveddokumenter

I henhold til plan- og bygningsloven § 11-5 skal kommuneplanens arealdel angi hovedtrekkene i arealdisponeringen, og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Det skal vektlegges langsiktige løsninger, der konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.

Planen skal utarbeides i tråd med plan- og bygningsloven, og gjelde for hele kommunen.

Kommuneplanens arealdel omfatter *plankart*, *bestemmelser* med retningslinjer og *planbeskrivelse* med konsekvensutredning.

Planbeskrivelsen og konsekvensutredning gir nærmere beskrivelse og vurderinger av byggeområdene. Her framgår det hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt. Konsekvensutredningen omtaler alle nye byggeområder.

Bestemmelser og retningslinjer fastsetter rammer for områdene og videre planarbeid. Bestemmelser angir vilkår som skal følges ved nye tiltak og ny arealbruk, mens retningslinjer angir forhold og prinsipper som skal vurderes, og bør følges.

Plankartet viser hovedformål og hensynssoner for bruk og vern av arealer. Arealer som omdisponeres i denne revideringen av arealdelen får «framtidig» formål, vist med sterkere farger i kartet. Arealformål som videreføres, vises med dusere farger. Arealplankartet med bestemmelser er juridisk bindende.

Det følger også flere temakart med planforslaget. Følgende temakart er juridisk bindende:

- Temakart H110 og H120 – Hensynssoner for grunnvann og drikkevann
- Temakart H130 – Byggeforbud rundt veg, bane og flyplass

Følgende temakart er retningsgivende, og gir støtte og føringer for videre planlegging og byggesaksbehandling:

- Temakart H210 og H220 – Støysoner
- Temakart for H530 – Friluftsliv
- Temakart – Definerte tettsteder i Hustadvika kommune

En stor del av arbeidet i denne kommuneplanprosessen har vært å samordne arealplanleggingen for de tidligere kommunene Eide og Fræna, med hensikt å sikre likebehandling og samtidig forenkle saksbehandlingen av plan- og byggesaker for private aktører, innbyggere, statlige og regionale myndigheter og kommunen selv.

1.5. Beskrivelse av Hustadvika kommune

Folketall, sysselsetting og pendling

Hustadvika kommune ligger i Møre og Romsdal fylke, og oppsto 1.1.2020 ved sammenslåing av Eide kommune og Fræna kommune. Hustadvika kommune ligger ytterst på Romsdalshalvøya. Nabokommunene er Aukra, Averøy, Molde og Gjemnes. Kommunesenteret heter Elnesvågen. Kommunen har 13 575 innbyggere (tall for 1. april 2026). Folketallsutviklingen i perioden fra 2020 til 1. april 2026 en positiv vekst på 2,2 prosent. Dette tilsvarer 296 nye innbyggere.

Figur 2: Grunnkart fra kommunekart.com, som viser Hustadvika kommune sin beliggenhet ytterst i Romsdalen

I løpet av perioden fra 2020 til 2026 ble det født gjennomsnittlig 123 personer hvert år, og det døde gjennomsnittlig 114 personer - dette ga kommunen et gjennomsnittlig fødselsoverskudd på 9 personer. Samme periode flyttet det inn gjennomsnittlig 547 personer, og det flyttet ut gjennomsnittlig 515 personer – dette ga kommunen en gjennomsnittlig nettoinnflytting på 32 personer hvert år (se tabell i kap. 11.3 for flere detaljer).

De siste årene har det vært en positiv vekst i sysselsettingen, men fremdeles er arbeidsplassdekningen i Hustadvika kommune under 70 prosent. Tall fra 2025 viser at 3300 som bor i Hustadvika kommune pendler ut av kommunen, og der knappe 2000 reiser til Molde. Tilsvarende er det vel 1000 som pendler til Hustadvika kommune, der omtrent 540 pendler fra Molde. Aukra, Averøy og Kristiansund er også viktige pendler-kommuner for Hustadvika.

Boliger og hytter

Det er 6748 boliger i Hustadvika kommune, der 5100 er eneboliger, 691 er tomannsboliger og 552 er rekkehus/kjedehus. Gjennomsnittlig bor det 2,19 beboere per husholdning i Hustadvika. I kommunen er det 813 hytter, og 18,9 prosent av innbyggerne bor på en landbrukseiendom.

Flere tall om befolkningen i Hustadvika kommune finner en på SSB sine nettsider.

Arealbruk

Hustadvika kommune er på litt over 521 km². I kommunen er 80 km² jordbruksareal, 194 km² er skog, 147 km² er åpen fastmark, 56 km² er åpen myr, 7 km² er bart fjell, og 15 km² er ferskvann.

Befolkningstettheten er på 26 innbyggere per km². Andel som bor i tettsteder, er 52 prosent. Ifølge SSB sin definisjon er et tettsted et område der det bor minst 200 personer og der det (med noen unntak) ikke er mer enn 50 meter mellom husene.

Flere tall om arealbruk i Hustadvika kommune finner en på SSB sine nettsider.

2. Oversikt over omdisponeringene i kommuneplanen

Tabellen nedenfor gir en samlet oversikt over arealbruksendringene som er vurdert i konsekvensutredningen som en del av arbeidet med kommuneplanens arealdel. Oversikten omfatter i hovedsak foreslåtte omdisponeringer fra landbruks-, natur- og friluftsformål (LNF) til ulike utbyggingsformål, men også andre forslag til endret arealbruk som er konsekvensutredet.

Konsekvensutredningen ble opprinnelig utarbeidet i to faser. Den første fasen omfattet arealinnspill og andre forslag til arealbruksendringer som ble vurdert som grunnlag for planforslaget som ble lagt ut til første gangs høring og offentlig ettersyn. Etter første gangs høring kom det inn nye arealinnspill og forslag til endringer i planforslaget. Disse ble vurdert og konsekvensutredet i den andre fasen av planarbeidet, som grunnlag for andre gangs høring og offentlig ettersyn.

De to fasene er nå samlet i ett konsekvensutredningsdokument. Tabellen gir derfor en samlet oversikt over alle omdisponeringene som er konsekvensutredet gjennom planprosessen, og viser samtidig hvordan de ulike områdene er fulgt opp i det endelige planforslaget. For enkelte områder er arealbruken justert som følge av høringsinnspill og innsigelser, mens andre områder er tatt ut av planforslaget.

Tabellen gir dermed ikke bare en oversikt over hvilke arealinnspill som er konsekvensutredet, men synliggjør også hvordan vurderingene er fulgt opp gjennom planprosessen fram mot endelig planforslag.

2.1. Oversikt - vurderte omdisponeringer, fra konsekvensutredningen (KU)

Formål						
Bebyggelse og anlegg				Arealregnskap (ca. dekar)		
Boligbebyggelse		Konklusjon i KU-vurderingen		Til utbyggings-formål (fra LNF)	Tilbakeføring - landbruk, natur, og friluftsformål (LNF)	Kommentar
		Med i plan-forslaget	Ikke med i plan-forslaget			
B115	Eide- Krakelivegen	x		55,5		
B120	Vevang - Skolevegen	x		4,5		
B20 og B119	Vevang- Gjengstøvegen	x		112	50	
B96	Farstad - Solvang	x		15	22	
B159	Bud - Vikavegen	x				Endring av bebyggelsesformål
	Bud – Bergset/Fagervika		x			
B176	Stavik - Storvikvegen	x		5,5		
B177	Haukås - Hatlebakken	x			24,5	
	Haukås – Øvre Haukåsvegen	x		8		
B95	Haukås – utvidelse av Dalelia mot øst	x		37		
	Elnestangen – B300		x		49	
	Elnestangen – B301		x		127	
	Elnestangen – B302		x		66	
B122	Sylte – Lauvåsen BK4	x		6,5		

B184 (Til dept.)	Sylte – Lauvåsen (1)	x		15		+ 22 daa er regulert til landbruk i reguleringsplan
B125	Sylte – Lauvåsen (2)	x				Endring av bebyggelsesformål
	Sylte – Lauvåsen (3)		x			
B179	Malmefjorden – gartneritomta (Kolberg)	x		4,5		
B124	Malmefjorden - Tømmervegen	x				Endring av bebyggelsesformål
B160	Helset – Jendem	x				Endring av bebyggelsesformål
B180	Jendem - Åndalsbakken	x		9,5		
	Fritidsbebyggelse					
FB1	Askevågen	x				Endring av bebyggelsesformål
BA338	Bergset 2	x				Endring av bebyggelsesformål
FB25	Bud – Halsteinsentomta	x				Endring av bebyggelsesformål
BA4, BA45	Farstad – Storholmen	x				Endring av bebyggelsesformål
	Hustad – Malevegen (Hammaren)		x			
FB18	Bergset - Hundsholet	x		18		
FB17	Vikan-Soløya	x		5,2		
	Frænfjorden - Svenøya		x			
	Forretninger					
FOR9	Malmefjorden - Holamyra	x			38	Endring av bebyggelsesformål, og noe tilbakeføring til LNF
ST1	Helset - Jendem	x				Endring av bebyggelsesformål
	Fritids- og turistformål					
FTU6	Bollia - Gådalsvatnet	x		4,5		
FTU7	Skogly ved Nåsvatnet	x		8		
FTU5	Skotten - Kråkholmen	x		1,5		
FTU3 og 4	Male - Askevågen	x		8		
FTU2	Bud-Bergset/Fagervika	x		9		
H910	Bud - Kjekså	x		10		
	Råstoffutvinning					
RU9	Ås - Klempertåsen	x		38,5		
BA354	Stavika - Skråbakken	x		162		
RU7	Stavik - Åsvegen	x		23,5		
H590	Malmefjorden R200		x		164,5	
BA359	Fræneidet - Stølen	x		194		
RU8	Hoem - Hoemsneset	x		53		25 daa allerede satt av til formålet
	Næringsbebyggelse					
NÆ12	Lyngstad	x		12	123	Stort område tilbakeføres til LNF
NÆ21	Eide – Silneset	x		4		
NÆ13	Farstad - Stemmavegen	x		4,5		
NÆ36	Åsvegen - Klempertåsen	x		749		180 daa allerede satt av til steinbrudd/masseuttak
NÆ42	Klempertåsvegen - Troll Housing	x				Endring av bebyggelsesformål
NÆ14 og 20	Sylte - Fræneidet	x		52		28 daa allerede regulert til industri
NÆ37	Kolberg - Slætta	x		18		

NÆ28	Valle - Aureosen	x				Endring av bebyggelsesformål
	Idrettsanlegg					
IDR13 (Til dept.)	Haukås - Dalelia	x		46		
	Haukås – Dalemyra		x			Reguleringsplan for Dalemyra bransjesenter
	Myrbostad		x			Reguleringsplan - område for hestesport
	Malmefjorden - Tømmervegen		x			Industri i KPA – men kommunedirektøren ønsker boligbebyggelse her
IDR7	Skotten - Stemmavegen	x		20		
IDR8	Skarset	x		20		
IDR11	Malmedalen, skytebane	x			36,5	
IDR16	Helset - Jendem	x				Endring av bebyggelsesformål
	Andre typer nærmere angitt bebyggelse og anlegg – naust					
ABA9	Vikan - Sjåholmen	x		2,3		
ABA10 og 22	Bergset - Drågen	x		8,8		
BA177	Kjørsvika	x		0,5		Friluftsområde i gjeldende reguleringsplan
ABA19	Elnesvågen – Elnestangen	x		1		
ABA20	Malmefjorden - Sande	x			2,2	Endring av bebyggelsesformål
	Andre typer nærmere angitt bebyggelse og anlegg – kommunal infrastruktur					
ABA21	Kommunalt vassverk - Tverrlivatnet	x		7,8		
	Andre typer nærmere angitt bebyggelse og anlegg - motorsportanlegg					
	Hustad - Venås		x			
	Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur					
	Parkering					
P10	Nås	x		3		
P4	Male - Maleremmen	x		2		
	Gang- og sykkelveg					
	Fræneidet - gang- og sykkelveg langs fv. 64	x				Vanskelig å beregne daa uten detaljregulering. Samferdselslinjen er 7,5 km.
	Grønnstruktur					
	Friområde					
FRI24	Vikan – lekeplass ved grendahuset	x		5		
	Landbruks-, natur- og friluftsformål					
	Vevang - Årsbogmyrene	x			430	Avsatt i KPA
	Farstad - Storholmvegen	x			7,5	Avsatt i KPA
	Vikan - Soløyvågen	x			60	Vedtatt i en reguleringsplan
	Hustad - Venås	x			123	Vedtatt i en reguleringsplan
	LNF spredt boligbebyggelse					
LSB1	Strand – Herskedalsvegen	x		19		3 nye boliger
	Nås/Øyen – Ugelstad		x			
	Vasskorvegen - Øvergården		x			
LSB27	Gaustad - Lillevikvegen	x		2		1 ny bolig
LSB25	Gaustad - Nergårdvegen	x		7		2 nye boliger
LSB23	Gaustad - Gaustadnesvegen	x		1,5		1 bolig

LSB22	Farstad - Breivika	x		2,9		1 ny bolig
	Vevang – Hamna		x			
LSB21	Farstad - Storholmvegen	x		10		2 nye boliger
LSB20	Nerland - Flønesvegen	x		21	27	2 nye boliger
LSB14 og 15	Vikan – Sjåholmvegen	x		45		2 nye boliger
LSB12	Bergset - Drågen	x		61		3 nye boliger
LSB9	Haukås - Pilestredet	x		30		1 nye boliger
LSB7 og 8	Sande - Storåsen	x		30		2 nye boliger
LSB5	Jendem - Helsetvegen			5		1 ny bolig
	LNF spredt næringsbebyggelse					
LSN1	Bollia-Eriklia	x		51,5		
	Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone					
	Småbåthavn					
SH10	Lyngstad - Finnbukta	x		5	80	
	Sum dekar			**2055**	**1359,2**	

2.2. Oversikt - andre omdisponeringer som ikke er konsekvensutredet

Formål			
Arealformål i gjeldende plan	Område	Dekar tilbakeføring til Landbruk, natur, og friluftsformål (LNF)	Merknad
LNF Spredt fritidsbebyggelse			
	Vasskorvegen – Vollmyra	30	Dette arealformålet brukes ikke i denne planen
	Vevang - Smørholmen	100	Dette arealformålet brukes ikke i denne planen
Fritidsbebyggelse			
	Gådalsvegen - Haugalia	55	Stor arealreserve til fritidsbebyggelse i området
	Gådalsvegen - Storvasshaugen	22	Stor arealreserve til fritidsbebyggelse i området
	Gådalsvegen – Skarholt/Akslia	75	Stor arealreserve til fritidsbebyggelse i området
	Vevang - Gjengstøvegen	28	Stor arealreserve til fritidsbebyggelse i området
	Farstad - Holmavegen	100	Stor arealreserve til fritidsbebyggelse i området
Boligbebyggelse			
	Kråknesvegen - Elnestangen	50	Stor arealreserve til boligbebyggelse i området
	Nås	25	Reguleringsplan som ikke er stadfestet
Bebyggelse og anlegg			
	Myrbostad - pilestredet	47	Vedtatt i en reguleringsplan, ikke lenger behov for område avsatt til hestesport
Sum dekar		**532**	

3. Planprosess og medvirkning

3.1. Oversikt over planprosessen

Kommunal planstrategi (2020–2023), vedtatt 2. april 2020, prioriterte arbeidet med kommuneplanens arealdel etter at kommuneplanens samfunnsdel var vedtatt.

Planprosessen med kommuneplanens arealdel ble startet opp våren 2021. Hustadvika formannskap behandlet og vedtok oppstart av kommuneplanens arealdel, samt vedtok å legge forslag til planprogram ut til høring og offentlig ettersyn. Planprogrammet ble vedtatt av Hustadvika kommunestyre 20. mai 2021 (PS 29/2021). Da planprogrammet var fastsatt av kommunestyret, startet arbeidet med å utarbeide et forslag til ny arealdel til kommuneplanen.

Det ble åpnet for innspill til kommuneplanens arealdel høsten 2021, med frist 31.12.2021. Det kom inn 89 innspill før fristen gikk ut. Innspillene har inngått som en del av grunnlaget for det videre planarbeidet.

Den 5. juli 2024 ble første planforslag behandlet politisk i hovedutvalg for teknisk, miljø og næring og lagt ut til høring og offentlig ettersyn (PS 27/2024). I henhold til plan- og bygningsloven § 11-14 skal fristen for å gi uttalelse og eventuelt fremme innsigelse til kommuneplanens arealdel være minst seks uker. På grunn av ferietid ble fristen satt til 30. september, men senere utvidet til 15. oktober 2024.

I løpet av høringsperioden kom det inn til sammen 107 uttalelser og innsigelser. Av disse kom 11 fra nasjonale og regionale planmyndigheter. Fra nabokommuner, politiske parti og frivilligheten kom det inn 17 uttalelser, mens 79 uttalelser kom fra grunneiere, private interessenter og utbyggere.

Alle uttalelser og innsigelser til planforslaget ble lagt fram for hovedutvalg for teknisk, miljø og næring 14. november 2024 (PS 49/2024) og formannskapet 19. november 2024 (PS 71/2024). I møtet med hovedutvalget ble det protokollført at det skulle berammes et arbeidsmøte om de nye innspillene til planen. Arbeidsmøtet ble senere omgjort til et dialogmøte. Den 27. februar 2025 ble det gjennomført et dialogmøte om kommuneplanens arealdel med hovedutvalg for teknisk, miljø og næring. I dialogmøtet gikk hovedutvalget gjennom alle nye innspill om arealomdisponeringer, samt alle innsigelser som var fremmet til planforslaget.

På bakgrunn av høringen og den politiske gjennomgangen ble planforslaget revidert. Flere av områdene som det var fremmet innsigelse til, ble tatt ut av planforslaget, mens andre områder ble justert. Flere nye arealinnspill ble konsekvensutredet, og innspill med akseptable virkninger for miljø og samfunn ble innarbeidet i planforslaget. Planbestemmelsene ble samtidig forenklet og kortet ned. Konsekvensutredningen med risiko- og sårbarhetsanalyse (KU/ROS) ble supplert med de nye arealinnspillene, og plankart og planbeskrivelse ble oppdatert.

Endringene i planforslaget var av en slik karakter at kommunen vurderte at det var nødvendig med ny høring og offentlig ettersyn. Formannskapet vedtok 6. mai 2025 (PS 29/2025) å legge det reviderte planforslaget ut til andre gangs høring og offentlig ettersyn, jf. plan- og bygningsloven § 11-14. Høringen ble gjennomført i perioden 16. mai til 1. juli 2025.

Etter andre gangs høring mottok kommunen 48 uttalelser til planforslaget, herunder innsigelser fra Statsforvalteren i Møre og Romsdal, Møre og Romsdal fylkeskommune og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Innsigelsene omfattet både planfaglige forhold, blant annet konsekvensutredning, ROS-analyse, klima, jordvern og samfunnssikkerhet, og konkrete arealdisponeringer. Kommunen gjennomførte en samlet faglig gjennomgang av innsigelsene og

vurderte hvordan de kunne følges opp gjennom endringer i plandokumentene, supplerende utredninger og dialog med innsigelsesmyndighetene.

Saken om videre behandling av innsigelsene ble behandlet politisk høsten 2025. Kommunestyret vedtok at Hustadvika kommune skulle gå til mekling om innsigelsene som gjaldt konkrete arealdisponeringer, og opprettet samtidig et politisk forhandlingsutvalg som skulle representere kommunen i den videre dialogen med statlige myndigheter. Forhandlingsutvalget fikk mandat til å drøfte mulige løsninger og kompromisser innenfor de rammene kommunestyret hadde trukket opp, med administrasjonen som planfaglig støtte.

Forhandlingsutvalget hadde sitt første møte i november 2025. Fram mot meklingen hadde administrasjonen og forhandlingsutvalget tett dialog med Statsforvalteren og NVE, og det ble arbeidet med mulige løsninger gjennom justering av plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse.

Det ble gjennomført meklingsmøte med Statsforvalteren i Møre og Romsdal 20. januar 2026. Kommunen var representert ved det politiske forhandlingsutvalget og administrasjonen. Gjennom meklingen ble det oppnådd enighet om seks av de ni arealinnsigelsene. Enigheten innebar blant annet justering av plangrenser, flytting av arealer og innarbeiding av nye planbestemmelser. For tre områder ble det ikke oppnådd enighet. Dette gjaldt næringsområdet ved Varholmyrene og Varholvegen, idrettsanlegget i Dalelia og boligområdet B184 på Sylte-Lauvåsen.

Etter meklingen ble de delene av plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse som fulgte av meklingsresultatet, revidert. Samtidig fortsatte arbeidet med de planfaglige innsigelsene. ROS-analysen ble videreutviklet og supplert, planbestemmelsene ble revidert med tydeligere krav til blant annet sikker byggegrunn og stormflodfare, og plankartet ble oppdatert med nødvendige hensynssoner. På bakgrunn av de reviderte plandokumentene trakk NVE sine innsigelser.

Parallelt med oppfølgingen av innsigelsene fra Statsforvalteren og NVE hadde kommunen dialog med Møre og Romsdal fylkeskommune. Som en del av dette arbeidet ble planforslaget supplert med nytt kunnskapsgrunnlag, blant annet arealregnskap og handelsanalyse. Fylkeskommunen trakk etter hvert sine innsigelser knyttet til blant annet kulturminner, klima og energi, dyrka og dyrkbar jord og øvrige planfaglige forhold.

Den siste gjenstående innsigelsen gjaldt dimensjoneringen av forretningsområdet FOR9 i Malmefjorden. Fylkesutvalget behandlet saken 22. juni 2026 og vedtok å trekke også denne innsigelsen. Med dette er alle innsigelser fra Møre og Romsdal fylkeskommune trukket.

Etter den videre oppfølgingen gjenstår tre uløste arealinnsigelser fra Statsforvalteren. Disse gjelder næringsområdet ved Varholmyrene og Varholvegen, idrettsanlegget i Dalelia og boligområdet B184 på Sylte-Lauvåsen. Disse områdene oversendes departementet for avgjørelse etter plan- og bygningsloven § 11-16, og vil ikke få rettsvirkning før innsigelsene er endelig avgjort.

Planforslaget som nå legges fram til endelig vedtak, er dermed resultatet av en flerårig planprosess med flere runder med medvirkning, høring og offentlig ettersyn, politisk behandling og dialog med regionale og statlige myndigheter. Innspill og uttalelser har underveis ført til endringer i arealdisponeringer, plankart, planbestemmelser, konsekvensutredning og ROS-analyse. Planforslaget er også supplert med nytt kunnskapsgrunnlag, blant annet arealregnskap og handelsanalyse.

3.2. Medvirkning og involvering

I henhold til plan- og bygningsloven §§ 5-1 og 5-2 skal kommunen sikre medvirkning i planleggingen, blant annet gjennom varsling og høring av forslag til planprogram og høring av planforslag. Vedtatt

plan skal kunngjøres. Medvirkningen skal sikre at berørte interesser og befolkningen for øvrig får anledning til å komme med synspunkter og innspill til planarbeidet.

Hustadvika kommune har lagt vekt på å legge til rette for aktiv medvirkning gjennom hele planprosessen, og ikke bare i de formelle høringsperiodene. Medvirkningen har vært viktig for å få fram lokalkunnskap og synspunkter på valg av planløsninger og prioriteringer.

Aktive faser der det har vært lagt til rette for innspill fra befolkningen, grunneiere, næringsliv, lag og foreninger mfl., har vært:

- Høring av planprogram
- Innspill til kommuneplanens arealdel
- Høring og offentlig ettersyn av forslag til kommuneplanens arealdel
- Andre gangs høring og offentlig ettersyn av revidert planforslag

Statlige og regionale myndigheter samt nabokommunene har fått planprogram og planforslag til høring i samsvar med plan- og bygningsloven.

Kommunale råd

Medvirkning for særskilte grupper er blant annet ivaretatt gjennom orienteringer i de kommunale rådene i forkant av høringsfristene. Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldrerådet har blitt involvert i de ulike høringsperiodene. Det samme gjelder medvirkning fra barn og unge. Ungdomsrådet har fått orientering i forkant av høringsfristene, og barnas representant har vært involvert fra første fase av planarbeidet og videre gjennom planprosessen.

I forbindelse med første gangs høring ble planforslaget behandlet i alle de tre rådene. Kommuneplanlegger orienterte om planforslaget i rådsmøtene. Ungdomsrådet og Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne hadde saken til behandling 28. august 2024, og eldrerådet 29. august 2024.

Involvering av de folkevalgte – kommunestyret og hovedutvalg for teknisk, miljø og næring

Politisk involvering og eierskap er viktig for å kunne nå målene i kommuneplanen. Det har derfor vært gjennomført flere arbeidsmøter, dialogmøter og orienteringer underveis i planprosessen, både i Hustadvika kommunestyre og i hovedutvalg for teknisk, miljø og næring.

Hustadvika kommunestyre har fått flere orienteringer underveis i planprosessen. I tillegg gjennomførte kommunestyret egne dialogmøter om plansystemet og kommuneplanens arealdel 21. april 2022 og 20. april 2023.

Stikkord fra det som ble diskutert i dialogmøtet 21. april 2022 er blant annet:

- Bruke arealregnskap for å få oversikt over hvilke arealer kommunen har, og hva arealene brukes til, blant annet reiseliv, boligbygging og jordbruk. Dette vil gjøre det lettere å etterleve prinsippet om arealnøytralitet
- Kommunen må være mer restriktiv med å bygge ned matjord
- Kommunen må ta utgangspunkt i de naturgitte forholdene i kommunen

I dialogmøtet ble også tettstedsutvikling på Eide, Jendem og Malmefjorden diskutert. Stikkord fra møtet er nærmere omtalt i kapitlene om de ulike grendene i kommunen.

I dialogmøtet med kommunestyret 20. april 2023 ble arealformålene boligbebyggelse, næringsbebyggelse, fritids- og turistformål, råstoffutvinning, idrettsanlegg og småbåthavner diskutert.

Hovedutvalg for teknisk, miljø og næring har vært spesielt involvert i forbindelse med gjennomgang av gjeldende kommuneplaner og forslagene til arealomdisponeringer. Involveringen av hovedutvalget har vært viktig, blant annet fordi utvalget etter at kommuneplanen er vedtatt vil ha en sentral rolle i behandlingen av detaljreguleringer, områdereguleringer og klagesaker der kommuneplanens arealdel er relevant.

Det ble gjennomført to arbeidsmøter med hovedutvalget i 2022. Den 9. februar ble det gitt en presentasjon av status, reguleringsplaner, arealregnskap og arealnøytralitet. Den 4. april ble innspillene fra grendemøtene gjennomgått, og stikkord fra diskusjonene ble presentert.

Den 2. mars 2023 fikk hovedutvalget presentert status for arbeidet, med fokus på arealstrategier, samordnet areal- og transportplanlegging og kommunens store arealreserve.

Den 5. juli 2024 ble første planforslag behandlet politisk i hovedutvalg for teknisk, miljø og næring og lagt ut til høring og offentlig ettersyn (PS 27/2024).

Alle uttalelser og innsigelser til det første planforslaget ble lagt fram for hovedutvalg for teknisk, miljø og næring 14. november 2024 (PS 49/2024) og formannskapet 19. november 2024 (PS 71/2024). Den 27. februar 2025 ble det gjennomført et dialogmøte med hovedutvalget hvor alle nye innspill om arealomdisponeringer og alle innsigelser til planforslaget ble gjennomgått..

Etter andre gangs høring har det vært en omfattende politisk involvering knyttet til oppfølgingen av innsigelsene. Kommunestyret behandlet høsten 2025 den videre oppfølgingen av innsigelsene og vedtok at kommunen skulle gå til mekling om de gjenstående arealinnsigelsene. Kommunestyret oppnevnte samtidig et politisk forhandlingsutvalg som skulle representere kommunen i den videre dialogen med statlige myndigheter.

Møter med innbyggerne

Kommunedirektøren har ønsket å legge til rette for aktiv medvirkning i planarbeidet, ikke bare i høringsperiodene, men også i perioden for innspill. Medvirkningen har vært viktig for å få fram lokalkunnskap og synspunkter på valg av planløsninger og prioriteringer.

Kommunedirektøren utfordret grendeutvalgene til å være aktive bidragsytere i utviklingen av de mange lokalsamfunnene i Hustadvika kommune. Denne utfordringen tok grendeutvalgene. Sammen med lag, foreninger og andre lokale krefter bidro grendeutvalgene til gode diskusjoner om hvordan kommunen kan utvikles til å bli attraktiv for fastboende, besøkende og næringsliv.

I løpet av senhøsten 2021 ble det gjennomført grendemøter på følgende steder:

- Mandag 15. november, kl. 19 – Strand grendehus
- Tirsdag 16. november, kl. 19 – Kantina på Hustad barne- og ungdomsskole
- Onsdag 17. november, kl. 19 – Grendehuset på Vevang
- Mandag 22. november, kl. 18 – Kommunestyresalen på rådhuset i Elnesvågen
- Tirsdag 23. november, kl. 19 – Bygdahuset Vonheim i Malmefjorden
- Onsdag 24. november, kl. 19 – Frodehuset på Eide
- Torsdag 25. november, kl. 19 – Bud samfunnshus
- Mandag 29. november, kl. 19 – Torshall på Tornes
- Tirsdag 30. november, kl. 19 – Aulaen på Jendem skole
- Onsdag 1. desember kl. 18 – Bollitun i Bollia

Administrasjonen og grendeutvalgene la opp til presentasjoner, gruppearbeid og direkte tegning i kart. Hovedtemaene for diskusjon var bolig og fritid, næring og industri, idrett og friluftsliv, strandsone og småbåthavner.

3.3. Organisering av planarbeidet

Kommunedirektøren har hatt ansvaret for arbeidet med kommuneplanens arealdel. Kommuneplanlegger har sammen med plan- og byggesak utarbeidet planforslaget til ny kommuneplan.

Kommunalteknikk, bygg- og eiendom, brann- og redning, næring, landbruk, folkehelse, kultur, oppvekst og helse har bidratt med nødvendig fagkompetanse og faglige vurderinger underveis i planprosessen.

Kommunen har ikke hatt nødvendig GIS-kompetanse for utarbeidelse av kommuneplankartet tilgjengelig i egen administrasjon. Denne kompetansen er derfor skaffet gjennom kjøp av konsulenttjenester fra Norconsult.

4. Lokalt rammeverk

4.1. Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel for Hustadvika kommune ble vedtatt den 17. september 2020 (PS 70/2020), og er det viktigste dokumentet som er lagt til grunn for planleggingen.

Kommuneplanens samfunnsdel for Hustadvika kommune (2020-2032) er kommunens felles, overordnede og helhetlige plan. Kommuneplanens samfunnsdel definerer de målsettinger Hustadvika kommune som tjenesteprodusent og samfunnsutvikler styrer etter. Planen er viktig for utvikling av kommunen de neste 12 årene. Her legges grunnlaget for en positiv utvikling i Hustadvika kommune, og danner grunnlag for arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Hustadvika kommune har en unik natur med verdifulle jordbruksarealer og en lang kystlinje. Økonomiske interesser utfordrer daglig natur- og rekreasjonsverdier. Ifølge kommuneplanens samfunnsdel skal Hustadvika kommune legge vekt på en bærekraftig arealutnytting som muliggjør vekst og samtidig ivaretar primærnæringene, naturmangfoldet og rekreasjonsområdene. Innenfor disse områdene kan det være motstridende interesser som må vurderes grundig og balanseres godt. Jordvern skal være førende for utviklingen av kommunen.

Kommuneplanens arealdel skal følge opp kommuneplanens samfunnsdel for Hustadvika kommune 2020-2032. Kommuneplanens samfunnsdel har *8 hovedmål*, flere *delmål* og en rekke *strategier*. De er gruppert i følgende innsatsområder:

1. Samfunnsutvikling
2. Arbeid og næring
3. Kultur, frivillighet, idrett og friluftsliv
4. Helse
5. Oppvekst
6. Samferdsel og infrastruktur
7. Natur og miljø
8. Kommuneorganisasjonen

I de ulike innsatsområdene, hovedmålene, delmålene og strategiene, er det flere punkt som skal løses gjennom arealplanlegging.

Følgende delmål og strategier fra samfunnsdelen er førende for kommuneplanens arealdel

- Hustadvika kommune har gode og livskraftige **bygdesamfunn** og tettsteder
    - Videreutvikle eksisterende tettsteder som møteplasser, handelssteder og arenaer for opplevelse og kultur tilpasset stedenes egenart og skala
    - Areal- og boligplanlegging som legger til rette for aktivitet og sosiale møteplasser
- Hustadvika kommunes **arealutvikling** muliggjør vekst, gir bomuligheter i hele kommunen, og ivaretar samtidig natur- og rekreasjonsverdier for framtidige generasjoner
    - Konsentrert utbyggingsmønster (fortetning) av kommunens tettsteder med samordnet areal- og transportplanlegging
    - Planmessig avsetning av områder for spredt boligbebyggelse
    - Verdifulle kulturminner og -verdier ivaretas, samtidig som det skal være rom for nytenkning
    - Benytte samarbeidspotensiale med nabokommuner for å nå felles mål
- Hustadvika kommune har trygge, sunne og attraktive **bomiljø** for alle i hele kommunen
    - Har en aktiv, tydelig og politisk styrt boligpolitikk for å sikre differensiert boligbygging
    - Boligmiljøene planlegges med miljøvennlig og sikker transport, gode utearealer og god tilgang på grønnstruktur
- Næringsutviklingen ivaretas på en **bærekraftig** måte
    - Varsomhet ved risiko, usikkerhet og irreversible prosesser i naturen og miljøet. Føre var prinsippet skal ivaretas
    - Sikker evaluering av naturverdier og konsekvenser, slik at planer og vedtak er kunnskapsbasert
    - Bevaring av biologisk mangfold
    - Globalt perspektiv, hvor både miljøet på land, i luft og i sjø skal ivaretas.
    - Klimaperspektiv
- Hustadvika kommune legger til rette for idrett og fysisk **aktivitet** for alle
    - Utvikle og vedlikeholde idrettsparker/-anlegg og tilrettelegge for mangfold og uorganisert aktivitet
    - Tilrettelegge for nærmiljøanlegg for organisert og uorganisert aktivitet
- Hustadvika kommune tilrettelegger for **naturopplevelser** og rekreasjon for alle, både på fjellet, i strandsonen og i nærmiljøet
    - Sikre sammenhengende grønnstruktur og naturområder for fremtiden.
    - Øke tilgjengeligheten til friluftsområder og strandsonen ved å forbedre adkomster, parkering, toalett og renovasjon
    - Kyststier og trimløyper videreutvikles
- Hustadvika kommune har et transportsystem som er **trafikksikkert** og bidrar til omstilling til **lavutslippssamfunnet**
    - Fortsatt utbygging av gang- og sykkelveier
- Hustadvika kommune har en sikker vannforsyning med tilstrekkelig kapasitet og god kvalitet
    - Sikre at kvaliteten på vannet tilfredsstiller kravene i drikkevannsforskriften, og at nettets kapasitet dekker ordinært forbruk hos abonnenter og ordinær brannslokking
- Hustadvika kommune har et velfungerende avløps- og overvannsystem
    - Sikre god overvannshåndtering
    - Bærekraftig forvaltning av vannressursene
- Hustadvika kommune tilpasser seg forventede **klimaendringer**
    - Sikre gjennom arealplanlegging at skader ved fremtidig havnivåstigning og overvann unngås

    - Ta høyde for økt nedbørintensitet i arealplanlegging og infrastrukturinvesteringer
    - Kartlegge risikoområder og følge opp gjennom planverk
- Hustadvika kommune har jord, vann og luft med gode **miljøkvaliteter**
    - Sikre at forurensing fra utslipp ikke overstiger vannets, jordas eller luftas selvrensingskapasitet
    - Sikre vassdragene i kommunen
- Hustadvika kommune bevarer **naturmangfoldet** og verdifull **natur**
    - Bruke og forvalte arealer og økosystemer - herunder vilt- og fiskebestander – slik at naturmangfoldet bevares
    - Kartlegge og gjøre kjent områder med høyt biologisk mangfold og leveområder for sjeldne og truede arter.
- Hustadvika kommune forvalter naturressurser **bærekraftig** og langsiktig, med et særskilt fokus på langsiktig vern av arealer til matproduksjon
    - Forvalte grøntområder, strandsone, skog, jord, vann og geologiske ressurser gjennom bærekraftig arealpolitikk
    - Sikre matproduksjon på lang sikt gjennom aktivt jordvern og bidra til oppfylling av nasjonale jordvernmål - kun åpne for omdisponering av verdifull landbruksjord når særskilt tungtveiende samfunnshensyn tilsier det.

4.2. Arealstrategier fra kommuneplanens samfunnsdel

En overordnet arealstrategi i kommuneplanens samfunnsdel gjør arealplanene bedre tilpasset samfunnets behov og utfordringer. Den kan bidra til helhetlig avveining mellom nasjonal, regional og kommunal arealpolitikk.

Videre gir arealstrategi langsiktig retning til kommunens areal- og ressursforvaltning. Det er viktig for å samordne bolig-, areal- og transportplanleggingen, fremme næringsutvikling, redusere klimagassutslippene, tilpasse samfunnet til klimaendringene, skape sosialt bærekraftige samfunn og redusere nedbygging av dyrka mark og natur. Det anbefales at kommuner utarbeider arealregnskap som endel av kommuneplanarbeidet. Bruk av arealregnskap er nyttig som del av kunnskapsgrunnlaget for kommuneplanens arealdel. Et arealregnskap vil gi oversikt over planlagte endringer i arealdelen, og det kan vise hvilket utbyggingspotensial som ligger inne i eksisterende planer.

Innsatsområde 1 - Samfunnsutvikling - «Bo- og blilyst»

Befolkningsøkning medfører høyere befolkningstetthet. Krav til kvalitet ved nybygging og kunnskap om arealenes verdi, samfunnets behov og konsekvenser for transportbehov og infrastruktur blir viktigere når tettheten øker.

Innsatsområde 2 - Arbeid og næring

Kommunen er bevisst næringslivets arealbehov i arealplanleggingen, herunder også primærnæringene og reiselivsnæringen. Arealeffektive næringsområder og regionalt samarbeid bidrar til at vi får «rett virksomhet på rett sted».

Innsatsområde 3 - Kultur, frivillighet, idrett og friluftsliv

Utvikling og bevaring av områder egnet for kultur, idrett og friluftsliv er viktig i arealplanleggingen. Aktiviteter og funksjoner/tjenester skal ha tilgang til egnede og gode lokaler/areal for å drive sin aktivitet i.

Innsatsområde 4 - Helse

Hvordan areal disponeres påvirker folks mulighet for fysisk aktivitet, sosialt samvær og for gode bomiljøer.

Innsatsområde 5 - Oppvekst

Skoler og barnehager sikres areal til fremtidig drift og eventuelle utvidelser. Tilgang til utearealer for fritidsaktiviteter ivaretas.

Innsatsområde 6 - Samferdsel og infrastruktur

Kapasitet og investeringsbehov i infrastruktur kan ha arealmessige konsekvenser. Ny infrastruktur fordrer avklaring av arealbruk.

Innsatsområde 7 - Natur og miljø

Arealeffektive løsninger og fortetting muliggjør vekst innenfor rammene av langsiktig arealforvaltning. Bevaring av naturmangfoldet, vassdrag, matjord og kulturmiljøer vektlegges i arealplanleggingen.

Innsatsområde 8 - Kommuneadministrasjonen

Ansattes kompetanse bidrar til god arealforvaltning og forståelse for konsekvenser av planer.

4.3. Arealnøytralitet

I kommuneplanens samfunnsdel står det at Hustadvika kommune legger vekt på en bærekraftig arealutnytting som muliggjør vekst og samtidig ivaretar primærnæringene, naturmangfoldet og rekreasjonsområdene. I samfunnsdelen står det ikke noe om at kommunen skal ha mål om å være arealnøytral. Dette begrepet ble først innført i arbeidet med temaplan for klima, energi og miljø, en plan som ble politisk vedtatt i 2023.

Klima, energi og miljøplanen har fem overordna mål, der det første er at Hustadvika kommune er en klimaklok kommune. Målet er å redusere klimagassutslippene, og kommunen skal planlegge areal og transport slik at klimagassutslippene blir minst mulige. Kommunen skal ha en naturvernorientert og bærekraftig arealbruk og stedsutvikling, hvor klima-, energi- og miljøarbeidet skal være en integrert del av kommunens handlings- og økonomiske styringssystemer.

Vedtatt strategi er å føre en bærekraftig arealpolitikk med klimavennlig arealplanlegging og tettstedsutvikling, der tiltaket er å utarbeide metode for arealregnskap og vurdere arealnøytralitet i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Flere kommuner har allerede vedtatt å bli arealnøytrale, noe som innebærer null netto tap av naturmangfold ved all utbygging. Hvordan dette skal løses i Hustadvika kommune, må vurderes i revideringen av kommuneplanens samfunnsdel.

Tiltakshierarki

For å sikre en bærekraftig arealutvikling forutsettes det at arealforvaltningen er basert på rekkefølgebestemmelsen i arealplanlegging.

I henhold til veilederen fra Miljødirektoratet «Klima- og miljøhensyn i arealplanlegging», følger arealtiltak følgende hierarki:

1. **Unngå** skadevirkninger - det mest effektive tiltaket for å ivareta klima og miljø
2. Dersom dette ikke er mulig, skal det vurderes tiltak for å **begrense** skaden på naturen

3. Om det ikke er mulig å unngå eller begrense negative virkninger, skal tiltak gjennomføres for å **istandsette** eller restaurere
4. Dersom prosjektet fortsatt fører til store negative virkninger, skal det vurderes tiltak for å **kompensere** for negative virkninger

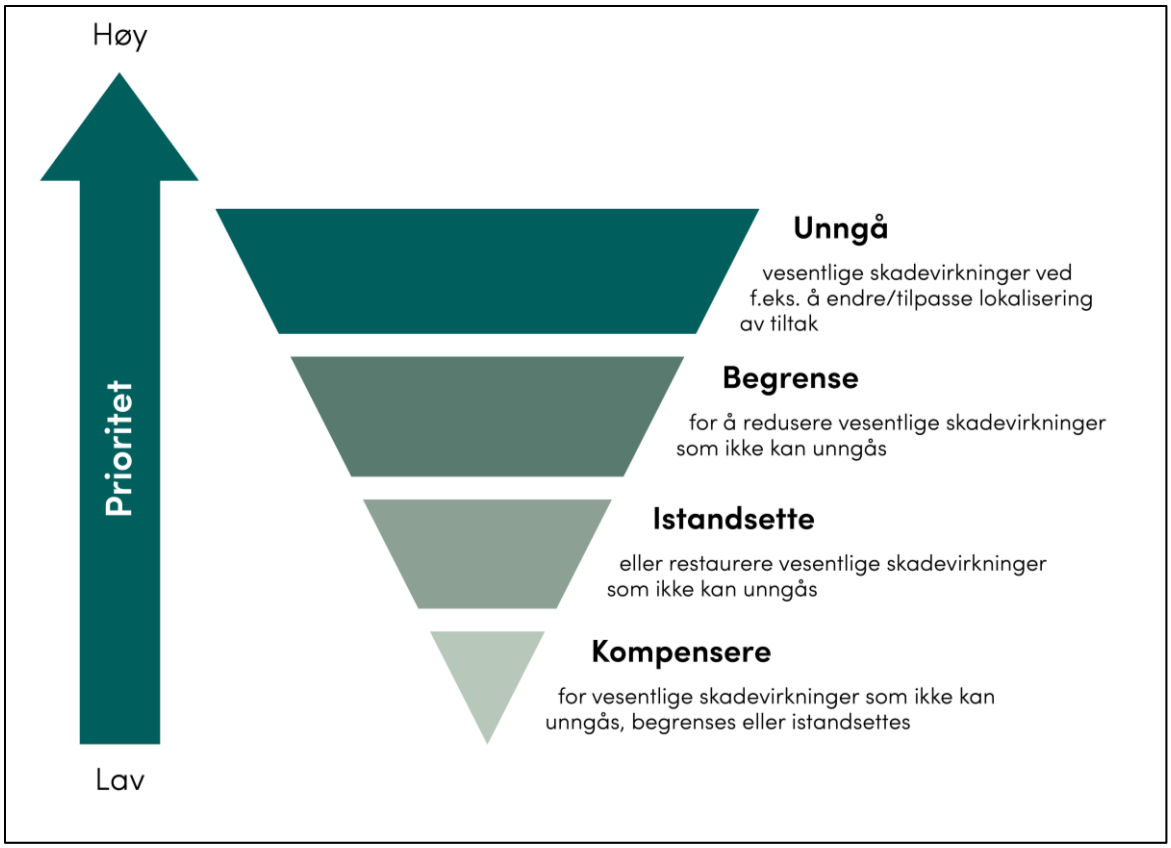

Figur 3: Tiltakshierarkiet, fra miljødirektoratet sin veileder Klima og miljøhensyn i arealplanlegging

Ifølge dette tiltakshierarkiet, er de mest effektive tiltakene at vi sørger for at vi *unngår* skade på naturen. For å unngå nedbygging av naturarealer, er det viktig å vurdere alternative utbyggingsarealer for å finne en lokalisering hvor det ikke gjøres inngrep i naturen.

Det er enklest å vurdere alternative utbyggingsarealer gjennom strategiske vurderinger i kommuneplanens arealdel.

4.4. Forhold til andre planer i kommunen

Interkommunal sjøarealplan for Aukra og Hustadvika kommuner

Aukra og Hustadvika kommuner har felles interesser i fjordsystemet Julsundet/Harøyfjorden og i de ressursrike og værutsatte sjøområdene mot storhavet i vest. Kommunene har derfor samarbeidet om en felles sjøarealplan for å sikre en helhetlig og samordnet forvaltning av sjøarealene. Planarbeidet har tatt utgangspunkt i en kunnskaps- og økosystembasert tilnærming, der det er lagt vekt på sammenhengen mellom naturressurser, miljø og ulike brukerinteresser. Aktivitet og påvirkning i sjøområdene i én kommune kan få konsekvenser for hvilke tiltak og aktiviteter som kan gjennomføres i den andre kommunen.

Den interkommunale sjøarealplanen for Aukra og Hustadvika var på første gangs høring i 2023 og andre gangs høring i 2025. Det kom inn flere innspill, merknader og innsigelser gjennom høringsperiodene. Kommunene har gjennom planprosessen arbeidet med å avklare og følge opp disse, og den interkommunale sjøarealplanen ble vedtatt 30. oktober 2025 (PS 83/2025).

Sjøarealplanen gjelder sjøarealene i Hustadvika kommune og må ses i sammenheng med kommuneplanens arealdel for landarealene. Sammen utgjør planene det overordnede plangrunnlaget for arealforvaltningen i kommunen på land og i sjø.

Temaplan for klima, energi og miljø

Temaplan klima, energi og miljø ble vedtatt i 2023 (sak PS 55/2023). Hustadvika kommunes temaplan løfter frem kommunens hovedmålsetninger innenfor de tre temaene klima, energi og miljø frem mot 2030. I det langsiktige klima- og miljøarbeidet må klimagassutslippene i Hustadvika reduseres for samtlige sektorer. Kommunen skal være en aktiv bidragsyter til det nasjonale målet om 55 prosent klimagassreduksjon i samtlige sektorer innen 2030. Dette skal kommunen gjøre ved å blant annet ha oppdatert klimakompetanse, ta i bruk ny teknologi, nye mobilitetsløsninger, fornybare energikilder og ikke minst så må vi endre vanene våre. Hustadvika kommune skal være en pådriver for sirkulærøkonomi, bedre ressursbruk og å bevare naturområder som vil sørge for karbonlagring, samt premissleverandør for at Hustadvikasamfunnet skal være så slagkraftig som mulig i klima- og miljøarbeidet i årene som kommer.

Mål innen klima

Hustadvika kommune skal redusere klimagassutslippene sine og bidra til at det nasjonale målet om minst 55 prosent kutt av klimagassutslipp i ikke-kvotepliktig sektor nås innen 2030. Hustadvika kommune skal gå foran; være pådriver, tilrettelegger og premissleverandør for lavutslippssamfunnet. Hustadvika kommune skal være en klimatilpasset kommune.

Mål innen energi

Hustadvika kommune skal redusere energibruken i kommunale bygg. Hustadvika kommune skal være et forbilde når det gjelder bruk av energi, på energieffektivisering og klimavennlige energikilder

Mål innen miljø

Hustadvika kommune skal føre en langsiktig og fornuftig arealbruk, og legge til rette for bærekraftig verdiskaping. Hustadvika kommune skal være et miljøforbilde og sikre en bærekraftig naturforvaltning.

Boligplan

Boligplanen for Hustadvika kommune ble vedtatt av kommunestyret 14.12.2023 (PS 92/2023).

Boligplanen er delt inn i tre målområder:

1. Generell boligutvikling
2. Boligsosiale forhold – bosetting og tjenesteyting
3. Organisering og samarbeid

Målområdet generell boligutvikling omhandler målsettingen om å legge til rette for bo- og blilyst i Hustadvika kommune, der arealutviklingen gir bo-muligheter i både tettbygde områder og spredt boligbebyggelse. Kommunen ønsker å benytte boligutvikling som drivkraft for folketallsvekst.

For å lykkes i målet med bo- og blilyst er Hustadvika kommune opptatt av å;

- skape gode bomiljøer der innbyggerne trives
- tilrettelegge for god tomtetilgang gjennom kommuneplanens arealdel
- være med på å påvirke boligmarkedet med de rette utleieboligene
- ha differensiert boligmasse tilpasset ulike brukergrupper

Det innebærer at det er nok boliger, en hensiktsmessig sammensetning av boligmassen, rett lokalisering og god kvalitet på boligområdene og den enkelte bolig.

Helse og velferdsplan

Helse- og velferdsplanen ble vedtatt 23. juni 2022 (PS 52/2022). Denne planen er ment å være et styrende dokument for aktivitet og tjenester i området helse og velferd i Hustadvika kommune.

Mål og tiltak i planen for ulike typer boformer sier at Hustadvika kommune har trygge, sunne og attraktive bomiljø for alle i hele kommunen ved at:

a) boligmassen og bomiljøene tilpasses alle aldersgrupper med variasjon i prisnivå, utforming og størrelse
b) bomiljøene baseres på universell utforming og prinsippene for livsløpsstandard
c) bomiljøene planlegges med miljøvennlig og sikker transport, gode utearealer og god tilgang på grønnstruktur

Oppvekstplan for Hustadvika kommune

Oppvekstplanen ble vedtatt i Hustadvika kommune i 2022. Dette er en plan som gir retning, med langsiktige mål og strategier for kvalitetsutvikling innenfor oppvekstområdet. Planen er ment å være et styringsverktøy for aktiviteter, tjenester og prioriteringer i det daglige arbeidet og i samarbeid om oppvekstsvilkår i kommunen

Reiselivsplan

Masterplan for reiseliv ble vedtatt i 2021. Det overordnede formålet med reiselivsplanen for Hustadvika er å videreutvikle Hustadvika som et helårs, bærekraftig reisemål med hensyn til lønnsomhet, verdiskaping, miljø og samfunn. Reiselivsnæringen i Hustadvika skal gjennom masterplanen styrke sin posisjon som en viktig næring i Hustadvika. Masterplanen representerer et langsiktig og helhetlig verktøy for utviklingen av Hustadvika som et attraktivt reisemål og bosted.

Masterplanen bygger på analyser gjennom omfattende prosesser, og munner ut i strategiske valg og prioriteringer med hensyn til lønnsomhet, verdiskaping, miljø og samfunn. Å styrke Hustadvika sin posisjon som reisemål krever langsiktig fokus på produktutvikling og markedsføring. Masterplan Reiseliv for Hustadvika er et viktig virkemiddel for å få til dette, og et viktig innspill til kommunens arealplanprosess.

Hovedplan vann og avløp

Den skal være et verktøy for å avklare og prioritere hovedløsninger og gi innspill til blant annet kommuneplan og økonomiplan. Fokus er på virkningen av klimaendringer på avløpssystemene. Det må tas hensyn til forventet økning i nedbør og havnivå for å motvirke økning i flomulemper som for eksempel kjelleroversvømminger og fornyelse av avløpsnettet.

Utkast plan for kulturminne og kulturmiljø i Hustadvika kommune

Kommunen har utarbeidet et utkast til plan for kulturminne og kulturmiljø i Hustadvika kommune. Hovedmålet for planen er å utvikle strategier for forvaltning, formidling og bruk av kulturarven i Hustadvika. Arbeidet har tatt sikte på å utvikle felles verdiforståelse og skape et bedre samspill mellom vern, bruk og verdiskaping, og planen skal legges til grunn for innspill til kommunal planlegging.

5. Nasjonale og regionale føringer for planarbeidet

5.1. Nasjonale forventninger og føringer

Regjeringen la sommeren 2023 fram nye forventninger til regional og kommunal planlegging. Sentralt i disse står hensynet til bærekraft, lokale og regionale styrker og kvaliteter, og utvikling i hele landet.

Ifølge de nasjonale forventingene, er kommunens arealplanlegging avgjørende for at Norge skal kunne redusere utslippene i arealbrukssektoren fram mot 2030. Over 80 prosent av landets arealer blir forvaltet gjennom plan- og bygningsloven, i hovedsak gjennom kommunal planlegging. Loven er grunnlag for de fleste beslutninger om arealbruk, og gir myndighetene fullmakter til å veie ulike samfunnsinteresser opp mot hverandre og til å avgjøre hvilke interesser som skal prioriteres i den enkelte sak. Hvordan dette ansvaret forvaltes er sentralt for Norges bidrag til å nå bærekraftsmålene og de nasjonale klima- og miljømålene.

Ved revisjon av kommuneplanens arealdel bør kommunen vurdere om tidligere vedtatt arealbruk svarer til dagens og framtidens forventede behov. Det er da viktig at kommunen vurderer å ta ut eller redusere omfanget av utbyggingsarealer som ikke lenger er like aktuelle. Det er viktig at fortetting og transformasjon av bolig- og næringsområder vurderes før nye utbyggingsområder settes av.

I desember 2024 vedtok regjeringen Statlige planretningslinjer (SPR) for klima og energi og Statlige planretningslinjer (SPR) for arealbruk og mobilitet. Retningslinjene gjelder ved statlig, regional og kommunal planlegging etter plan- og bygningsloven.

Statlige planretningslinjer for klima og energi

SPR klima og energi er en oppdatering av tidligere planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, først vedtatt i 2009. Formålet med retningslinjene er å sikre at klima og energi vektlegges i planleggingen etter plan- og bygningsloven og øvrig myndighetsutøvelse og virksomhet i staten, kommunene og fylkeskommunene. Klima omfatter både reduksjon av klimagassutslipp, karbonopptak og -lagring og tilpasning til forventede klimaendringer. Retningslinjene tydeliggjør statens forventninger til hvordan dette skal gjøres, og statens bidrag til kunnskapsgrunnlag og veiledning.

Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet

SPR arealbruk og mobilitet erstatter tidligere statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging. Formålet med retningslinjene er å sikre en samordnet og bærekraftig bolig-, areal- og transportplanlegging og bidra til mer effektive planprosesser. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og lokalsamfunn, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet. Planleggingen skal samtidig bidra til reduserte klimagassutslipp, et klimatilpasset samfunn og ivaretakelse av kulturmiljø og naturmangfold, samt redusere tapet av dyrket mark, natur-, villrein- og friluftsområder og karbonrike arealer.

Retningslinjene skal fremme et lavutslippssamfunn gjennom utvikling av bærekraftige, kompakte og attraktive byer og tettsteder. Arealbruken skal tilrettelegge for gode mobilitetsløsninger og redusert transportbehov. Planleggingen skal legge til rette for tilstrekkelig boligbygging og næringsutvikling, med vekt på gode regionale løsninger. Kommunene skal ha handlingsrom til å kunne bestemme hvor nye boliger skal bygges ut fra lokale forutsetninger.

I distriktsområder med lavt utbyggingspress, lavt folketall og/eller negativ befolkningsutvikling skal retningslinjene særlig bidra til utvikling av levedyktige lokalsamfunn.

5.2. Regionale føringer

Fylkestinget i Møre og Romsdal har den 10.06.2024 vedtatt en fylkesplan for fylket. Fylkesplanen er den overordna planen for samfunnsutvikling i Møre og Romsdal. Fylkesplanen er en regional plan etter plan- og bygningsloven, og skal ligge til grunn for kommuner og regionale statsetater sin virksomhet og planlegging. Den skal gi fylkeskommunen, kommunale og regionale styresmakter, næringsliv, institusjoner og organisasjoner i fylket et grunnlag for å kunne prioritere og ta beslutninger. Planen skal også medvirke til samarbeid og samhandling i fylket. Fylkesplan 2025 – 2028 er bygd opp rundt FN sine bærekraftsmål, og er derfor et tverrsektorielt styringsdokument. Fylkesplanen blir utdypet gjennom en rekke fylkesstrategier som følger opp fylkesplanmålene.

Fylkesstrategi for miljø, klima og energi 2023-2026

Fylkesstrategi for miljø, klima og energi skal bidra til å gi retning for samfunnet Møre og Romsdal og følge opp globale, nasjonale og regionale mål for klimagassutslepp og klimatilpassing, bevaring av naturmangfold og grønn omstilling. Strategien har ti satsningsområde innenfor tre hovedtema: helhetlig planlegging; omstilling; involvering og kompetanse. Denne strategien skal gi retning til heile Møre og Romsdal på vegen mot et bærekraftig samfunn.

Fylkesstrategi for attraktive byar og tettstader 2023-2026

Fylkesstrategien for attraktive byer og tettsteder er en del av fylkesplanen, og skal legges til grunn for kommunal, regional og statlig planlegging i Møre og Romsdal. Målet er at Møre og Romsdal skal ha inkluderende og trygge byer- og tettsteder med særpreg, som tilbyr gode bomiljø og offentlige rom, attraktive arbeidsplasser, et variert kultur- og tjenestetilbud, og miljøvennlig transport.

6. Grendene i Hustadvika kommune

De fleste innbyggerne i Hustadvika kommune bor i lavlandet langs kysten, enten ved fjordene eller ute ved havet.

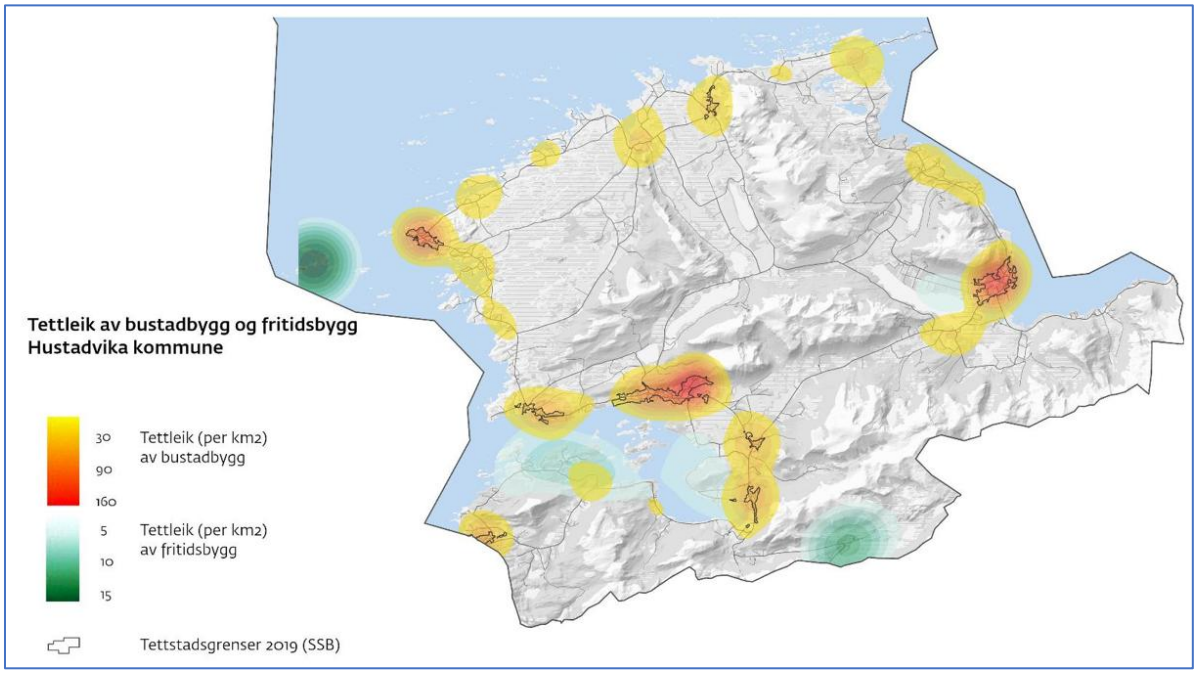

Figur 4: Kartillustrasjon som viser tetthet av bolig- og fritidsboliger i Hustadvika kommune, samt tettstedsgrensene fra SSB, kart fra Møre og Romsdal fylkeskommune

Ved Frænfjorden ligger Elnesvågen, Tornes, Sylte og Malme. Ved Julsundet ligger Jendem, og ved Kornstadfjorden ligger Eide. Langs havstykket Hustadvika er det også jevnt fordelt boligbebyggelse,

deriblant tettstedet og det gamle fiskeværet Bud i sør, og lengre mot nord ligger Hustad, Farstad og Vevang.

Kommunen er kompakt, og det er ca. 50 km å kjøre fra Vevang via Eide til Jendem og ca. 50 km å kjøre fra Krekvika på Storlandet til Bud via Elnesvågen.

6.1. Tettstedene i Hustadvika kommune

Kommunesentret er i Elnesvågen. Hustadvika kommune har flere tettsteder, bygder og grender med tydelig identitet og lokal tilhørighet.

Ifølge SSB sin tettstedsdefinisjon, er en hussamling et tettsted dersom det bor minst 200 personer der. Avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter. Tettsteder er geografiske områder som har en dynamisk avgrensing, og antall tettsteder og deres yttergrenser vil endre seg over tid avhengig av byggeaktivitet og befolkningsutvikling.

Basert på denne definisjonen, har vi disse tettstedene i Hustadvika kommune (fra nord mot sør langs kysten): Eide, Farstad, Bud, Tornes, Elnesvågen, Moa, Malmefjorden og Jendem.

6.2. Senterstruktur i Hustadvika kommune

For å legge til rette for en bærekraftig og helhetlig utvikling av tettstedene i Hustadvika kommune, er det i kommuneplanens arealdel lagt til grunn en senterstruktur med tre nivå. En tydelig senterstruktur skal bidra til å samle handel, tjenester og møteplasser i definerte tettsteder, samtidig som den sikrer gode lokale tilbud i hele kommunen.

Senterstrukturen skal bidra til å:

- Styrke kommunesenteret som hovedtyngdepunkt for handel, arbeidsplasser og offentlige tjenester
- Legge til rette for levende tettsteder med lokale møteplasser og servicefunksjoner
- Redusere transportbehov og legge til rette for mer konsentrert utbygging

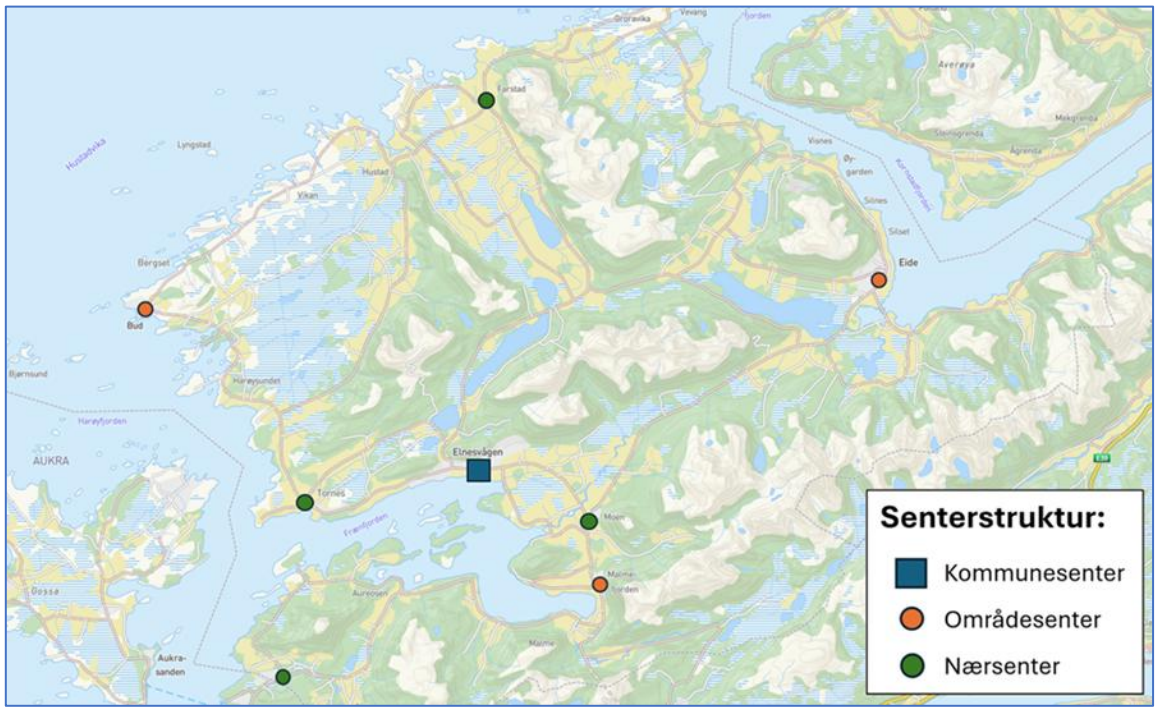

Figur 5: Kart over Hustadvika kommune som viser den tredelte senterstrukturen (kilde: kommunekart.com)

Senterstrukturen i Hustadvika kommune består av tre nivåer: kommunesenter, områdesenter og nærsenter.

En oversikt over nivåene og hvilke tettsteder som inngår på hvert nivå vises i denne tabellen:

Nivå	Sted	Hovedfunksjon
Kommunesenter	Elnesvågen	Handel, tjenester, arbeidsplasser og administrasjon
Områdesenter	Eide, Bud, Malmefjorden	Lokal handel, service og møteplasser
Nærsenter	Farstad, Tornes, Moa, Jendem	Nærbutikk, noe lokal service og lokale møteplasser

Kommunesenter

Elnesvågen er kommunens kommunesenter og fungerer som hovedsenter for handel, service, arbeidsplasser og offentlige funksjoner. Her finnes kommunale tjenester, videregående skole, idrettsanlegg, handelstilbud og andre sentrale funksjoner som betjener hele kommunen.

Kommunesenteret skal videreutvikles som kommunens viktigste møteplass og handelssted. Ny handel, tjenesteyting og arbeidsplassintensive virksomheter bør i hovedsak lokaliseres hit. En tydelig prioritering av kommunesenteret bidrar til å styrke Elnesvågen som et attraktivt og levende sentrum.

Områdesenter

Eide og Bud er definert som områdesentre i kommunen. I tillegg har Malmefjorden også en funksjon som områdesenter for deler av kommunen.

Områdesentrene skal tilby et visst nivå av lokal handel, service og møteplasser for innbyggerne i sine nærområder. Dette kan blant annet omfatte dagligvarehandel, enkelte servicetilbud, offentlige funksjoner og lokale arbeidsplasser.

Eide har en særskilt rolle i kommunen som tidligere kommunesenter i Eide kommune fram til kommunesammenslåingen i 2020. Tettstedet har derfor en etablert struktur med handel og servicefunksjoner. I tillegg har Eide et offentlige tjenestetilbud som betjener hele Hustadvika kommune. Denne funksjonen videreføres i senterstrukturen ved at Eide defineres som områdesenter.

Bud har en viktig rolle som kyst- og reiselivssted, med handel, service og serveringstilbud knyttet til både fastboende og besøkende. Aktiviteten i Bud har også en tydelig sesongvariasjon knyttet til turisme og nærheten til Atlanterhavsveien.

Malmefjorden har en rolle knyttet til lokal handel og plasskrevende varehandel, og fungerer som et handels- og servicepunkt for større deler av kommunen.

Utviklingen i områdesentrene skal støtte opp under lokale behov uten å utfordre rollen til kommunesenteret i Elnesvågen.

Nærsenter

Jendem, Tornes, Farstad og Moa er definert som nærsentre i kommunen.

Nærsentrene skal først og fremst dekke lokale behov for dagligvare, nærservice og møteplasser i lokalsamfunnet. Utviklingen her skal bidra til å styrke bomiljø og lokalsamfunn, og gi innbyggerne tilgang til grunnleggende servicefunksjoner i rimelig avstand fra der de bor. Omfanget av handel og service i nærsentrene bør tilpasses lokale behov og ikke utvikles på en måte som svekker kommunesenteret eller områdesentrene.

Senterstruktur som styringsverktøy

Senterstruktur er et viktig verktøy i arealplanleggingen og skal bidra til en mer konsentrert og bærekraftig utvikling av kommunen. Ved lokalisering av nye handelsarealer, tjenestetilbud og publikumsrettede virksomheter skal senterstrukturen legges til grunn.

En tydelig senterstruktur bidrar til å:

- Styrke eksisterende tettsteder
- Redusere spredt etablering av handel
- Sikre gode lokale tjenester i ulike deler av kommunen
- Legge til rette for attraktive og levende lokalsamfunn

6.3. Befolkning etter grunnkrets

Grunnkretser	2001	2011	2020	2026	Endring fra 2020 til 2026	
					Antall	Prosent
Stavik	283	252	285	269	-16	-5,61
Løset	708	849	856	825	-31	-3,62
Til sammen	991	1101	1141	1094	-47	-4,12
Hoem	136	158	150	156	6	4,00
Helset	394	488	616	648	32	5,19
Valle	292	323	321	316	-5	-1,56
Sande	167	183	168	170	2	1,19
Til sammen	989	1152	1255	1290	35	2,79
Eidem	680	729	784	799	15	1,91
Haukås	1407	1526	1589	1553	-36	-2,27
Myrbostad	297	387	501	632	131	26,15
Til sammen	2384	2642	2874	2984	110	3,83
Sylte	502	552	563	578	15	2,66
Kolberg	281	322	296	431	135	45,61
Malme	600	610	683	708	25	3,66
Til sammen	1383	1484	1542	1717	175	16,34
Skotheim	226	200	168	161	-7	-4,17
Farstad	468	453	442	443	1	0,23
Vassenden	234	250	210	205	-5	-2,38
Til sammen	928	903	820	809	-11	-1,34
Nerland	230	195	208	190	-18	-8,65
Hustad	231	241	262	251	-11	-4,20
Skarset	128	117	120	120	0	0,00
Male	101	104	101	107	6	5,94
Vikan	133	150	153	143	-10	-6,54
Til sammen	823	807	844	811	-33	-3,91
Sunde	145	92	87	75	-12	-13,79
Bergset	166	177	145	153	8	5,52
Bud	782	791	832	817	-15	-1,80
Gule	174	124	120	107	-13	-10,83
Vestad	180	184	171	180	9	5,26
Til sammen	1447	1368	1355	1332	-23	-1,70
Strand	143	150	159	158	-1	-0,63
Øyen	154	158	151	161	10	6,62
Nås	353	407	373	363	-10	-2,68
Til sammen	650	715	683	682	-1	-0,15
Wågsbø-Skjelvikområdet	39	44	30	42	12	40,00
Dyrhaug-Krakeli	146	120	144	181	37	25,69
Indre Eide	668	728	732	736	4	0,55
Ytre Eide	382	510	617	659	42	6,81
Silset-Silnesområdet	214	146	141	128	-13	-9,22
Til sammen	1449	1548	1664	1746	82	4,93
Visnes-Jørgenvågområdet	213	217	165	165	0	0,00
Lyngstad-Ørjavik-Rismandal	275	234	256	262	6	2,34
Gautvik-Mekvik-Brandshaug	101	125	100	103	3	3,00
Bolli	177	180	154	150	-4	-2,60
Til sammen	766	756	675	680	-5	-0,74
Gaustad-Årsbog	163	174	150	140	-10	-6,67
Vevang	218	230	264	239	-25	-9,47
Til sammen	381	404	414	379	-35	-8,45
Uoppgitt grunnkrets			12	14	2	16,67

7. Beskrivelse av planforslaget – ulike plantema

7.1. Areal og transportplanlegging

Hvordan vi bruker arealene og utformer transporttilbudet betyr mye for vår hverdag og helse, steders attraktivitet, næringsutvikling og for å ivareta hensynet til klima, miljø og natur. Ved å samordne bolig-, areal- og transportplanleggingen er det mulig å forvalte arealene på en bærekraftig måte og å utvikle effektive, klima- og miljøvennlige og samfunnsøkonomisk lønnsomme transportsystemer.

Det er viktig at tjenestene i kommunen får riktig lokalisering for å styrke tettstedene. Lokalisering gjelder både i forbindelse med tettstedsutvikling, men det er også viktig å ha fokus på riktig lokalisering av næring og industri.

Områder med sterk befolkningsvekst har stort behov for nye boliger, arbeidsplasser og rekreasjonsområder. Dette fører til press på arealer og infrastruktur og gir utfordringer for trafikkavvikling, helse og miljø. Kommuner som Hustadvika med mindre press, vil også endres og utvikles ved at virksomheter stadig etableres eller nedlegges, boliger rives og nye føres opp og infrastruktur fornyes eller bygges ut. Selv om utfordringene kan være forskjellige, er det viktig å bruke endringskreftene til å oppnå en effektiv arealbruk og utvikle klima- og miljøvennlige transportløsninger og samtidig skape attraktive byer og tettsteder.

Transformasjon og fortetting av bebyggelse, særlig i sentrumsområdene og rundt kollektiv-knutepunkter, er både i små og store byer og tettsteder et sentralt mål. Korte avstander gir gode muligheter for å sykle og gå, og i mindre tettsteder er dette ofte den enkleste miljøvennlige løsningen av det lokale transportbehovet. For mindre steder kan det være vanskelig å ha et godt lokalt kollektivtilbud, men kollektivtransport er viktig for regionale reiser. I større byer og byregioner med betydelig passasjergrunnlag, vil et godt utbygd kollektivtilbud utgjøre stammen i et miljøvennlig transportsystem sammen med sykling og gange. Samtidig er en bevisst fortetting og en arealbruk som støtter opp under transportsystemet, en forutsetning for å lykkes.

Tettstedsutvikling

God stedsutvikling er viktig for trivsel og trygghet, bosetting, næringsutvikling og ivaretakelse av miljøhensyn. Kommuner som lykkes med å utvikle attraktive og levende byer og tettsteder kjennetegnes ved å være aktive samfunnsutviklere, har et helhetlig og langsiktig grep på arbeidet, og spiller på lag med innbyggere og lokalt næringsliv.

Utvikling av attraktive og funksjonelle tettsteder er en viktig del av samfunnsutviklingen. Tettstedet skal fylle mange praktiske og sosiale behov for innbyggerne i kommunen. Offentlige møteplasser, sambruk, gode og sentrumsnære boliger for folk i ulike aldersgrupper, universell utforming og redusert miljøbelastning står sentralt i arbeidet med kommunens tettsteder.

Hvordan vi former våre omgivelser betyr mye for folks hverdag og hvordan vi lever våre liv. Ved å vektlegge kvalitet, nærhet, og tilgjengelighet i utformingen av stedene Hustadvika kommune, legges et grunnlag for trivsel og livsutfoldelse. Gode møteplasser fremmer kontakt mellom mennesker og er viktig for det sosiale livet på stedet. Nærheten til grønne områder nær tettstedene våre åpner for rekreasjon og naturopplevelser og fysisk utfoldelse uten å måtte ta i bruk bilen først. Gjennom å ta vare på kulturminner og kulturmiljøer styrkes stedets særpreg og identitet, og gir folk en historisk forankring. Samtidig er det behov for å tenke nytt og fremtidsrettet.

Kommunesenteret i Elnesvågen reguleres for framtida og får nytt torg lagt til rette for leik og sosial møteplass for alle innbyggerne, med gode soner og fleksibel utnyttelse. Det å kunne ha gode

møteplasser og tettsteder der folk ferdes, skaper tettere samhold og økt trivsel i landkommunen vår. Bud, Eide og Malmefjorden er i tillegg områder som ses på som viktige tettsted for framtida. For noen deler av kommunen kan endring i demografi oppleves mer merkbart enn andre deler av kommunen. Dette henger sammen med boligbygging, flyttemønstre, sysselsetting og lokalt arbeidsliv. Ny utbygging av sørvisfunksjoner, offentlig tjenesteyting, skoler og barnehager skal i hovedsak skje gjennom fortetting, transformasjon og mer effektiv bruk av areal satt av til offentlig formål.

Senterstruktur, fortetting og utbyggingsretninger

I planforslaget har kommunen forsøkt å legge opp til langsiktige grenser for utbygging mot landbruks, natur- og friluftsområder. I Elnesvågen er bygda langstrakt, men kommunen ønsker å begrense videre utgliding med å åpne opp for mer bebyggelse på sørsiden av fv. 663. Gjennom den pågående reguleringsplanen for sentrum vil det komme på plass trygge løsninger for å krysse vegen, slik at alle innbyggere opplever sentrum som en trygg og tilgjengelig plass med sosiale møteplasser.

I Eide er det mest utbygging på nordvestsiden av fv. 64. Det er en undergang mellom sentrum og Midteide. Dette bidrar til trygg kryssing fra sentrum og mot bebyggelsen mot sjøen. Langs Krakelivegen og opp mot Stortua er det flere boligfelt. Kommunen ønsker ikke videre utviding vestover, men heller fortette og transformere områdene som er sentrumsnære.

I Bud er det en tett og kompakt bebyggelse med noe landbruk rundt. Det er behov for en gjennomgang av reguleringsplanen fra 2001, spesielt med tanke på boligbebyggelse, reiseliv og bruk av strandsonen. Naust, sjøhus og rorbuer er tema som må få spesielt fokus og gjennomgang i en slik plan, da dagens behov har endret seg fra da planen ble utarbeidet.

På Tornes er det meste av bebyggelsen rundt sentrum av bygda. Her er det trygg krysning av vei mellom skole og butikk. Mot øst er et stort boligområde. Denne er på nordsiden av fv. 664. Videre bebyggelse på sørsiden av vegen bør begrenses, på grunn av trafikksikkerhet. Det vedtatt en reguleringsplan for videre boligbebyggelse i nord. Ny kunnskap om natur og overvannshåndtering gjør at kommunen må vurdere disse planene på nytt.

I Malmefjorden er det gjort grep for å utvikle den videre bebyggelsen på nordøstlig side av fv. 64. Det gir et mer sammenhengende og kompakt utbyggingsmønster. Utbygging på begge sider av veien kan føre til konflikter mellom ulike interesser, som bolig, næring, og jordvern. I tillegg legger kommunen til rette for mer utbygging ved Lauvåsen.

Jendem har en kompakt bebyggelse inn mot grensa til Aukra kommune. Det er viktig fremover å fortsette med det tette samarbeidet med nabokommunen. Julsundet i Aukra kommune og Jendem i Hustadvika kommune ligger tett sammen, og innbyggerne i området identifiserer seg som ei bygd, ikke to. Barn og unge opplever det som naturlig at de er sammen om fritidsinteresser og også skole.

7.2. Befolkningsutvikling og boligbygging

Demografi

Befolkningen i Hustadvika har økt jevnt siden 1950-tallet. Siste tall fra SSB viser at Hustadvika kommune har 13 575 innbyggere (per 1. april 2026).

Positivt fødselsoverskudd og tilflytting har økt kommunens befolkning de fleste år. De årene der det har vært befolkningsnedgang skyldes dette negativ nettoinnflytting, altså at det er flere som flytter fra kommunen enn som flytter til kommunen. Befolkningsveksten består av fødselsoverskudd og netto tilflytting. For å få økt folkevekst er det først og fremst innvandring som får folketallet til å stige jevnt framover.

SSB utformer nye framskrivinger for folketallet annen hvert år, og i juni 2026 kom de siste framskrivingene. Ifølge disse vil Hustadvika kommune få en befolkningsnedgang på 0,7 prosent fra 2026 til 2050. Dette tilsvarer en befolkningsnedgang på 95 personer til 13 443 innbyggere i 2050. Aldersgruppen 0-17 år forventes en reduksjon på 10,8 prosent (fra 2733 til 2434), og aldersgruppen 90 år og eldre forventes en økning i folketallet på 200 prosent (fra 115 til 345).

Befolkningsframskrivinger på kommunekart – SSB

Boligbebyggelse

De fleste i kommunen bor langs kysten. Hustadvika kommune har gode forutsetninger for å tilby gode og trygge bomiljøer. Det er viktig for alle som ønsker å etablere seg å få en bolig. Dette gjelder særlig familier i etableringsfasen og ungdom, men også trygge boliger for den eldre delen av befolkningen. Det lokale boligtilbudet må samsvare med ønsket utvikling i Hustadvika kommune, og må være tilpasset befolkningens behov og endringer i boligmarkedet.

Kommunen må legge til rette for boliger nært kommunens tettsteder ved bruk av fortetning og ved å legge til rette for mer varierte boligstørrelser. Samtidig må kommunen legge til rette for spredt boligbebyggelse ved en planmessig avsetning av områder for dette formålet i hele Hustadvika (bebyggelse i LNF-områder etter pbl §11-7 nr. 5).

Dagens situasjon - boligbebyggelse

I forbindelse med arbeidet med kommuneplanens arealdel, har administrasjonen gått gjennom alle reguleringsplaner i Hustadvika. 149 reguleringsplaner inneholder område for boligbebyggelse, der det er 681 ledige tomter (tall fra mai 2024).

Områder som foreslås til boligbebyggelse i kommuneplanen

Det er mange ledige tomter til boligbebyggelse i Hustadvika, likevel vil kommunen sette av mer areal til boligformål i kommuneplanen. Dette begrunnes med at kommunen vil utvide områdene som allerede ligger inne som boligformål og fortette utbyggingsområdene. Flere av områdene som foreslås er omdisponere fra næring/industri til boligformål.

Eide - Krakeligvegen

Her foreslår kommunen omdisponering av 60 daa LNF til boligbebyggelse. Området er en naturlig utvidelse og avslutning av boligområdene på nordsiden av Krakelivegen, og kommunen ønsker ikke videre utviding mot vest. Med denne utvidelsen har Eide tomtereserver i mange år fremover.

Vevang

Her er det to områder kommunen ønsker å legge til rette for boligbebyggelse. Det ene er et mindre område ved skolevegen på 4,5 daa, som i dag er satt av til erverv i kommuneplanen og til forretning i reguleringsplanen for Vevang. Reguleringsplanen ble vedtatt i 1976.

Det andre området er større, på 145 daa, rett ved siden av Gjengstø boligfelt. Dette feltet er nesten helt utbygd, med to ledige boligtomter igjen. 112 daa foreslås omdisponert fra LNF til boligbebyggelse, mens 30 daa foreslås tilbakeført til LNF.

Farstad - Solvang

Området ved Hustad fengsel har hatt et større område avsatt til boligformål i gjeldende kommuneplan. Deler av dette området foreslås omdisponert til offentlig formål, noe tilbakeført til LNF, og i nord foreslås en utviding av boligbebyggelsen (15 daa).

Bergset og Bud
Her foreslås to områder omdisponert til boligbebyggelse – den ene fra industri (i reguleringsplan for Bergset), og den andre fra næring (i reguleringsplanen er området satt av til hotelltomt og parkering).

Stavik – Storvikvegen
Ved boligfeltet i Stavik ønsker kommunen å legge til rette for en utvidelse av område for boligbebyggelse. Utvidingen er på 5,5 daa, og omdisponeringen er fra LNF.

Elnesvågen
I Elnesvågen vil kommunen fortette områdene satt av til boligbebyggelse. Det gjelder på Eidem (ca. 7 daa) og Hatlebakken (ca. 9 daa). Samtidig omdisponeres ca. 12 daa fra boligbebyggelse til LNF i Øvre Haukåsvegen. Dette området er bratt, og utfordrende å få hensiktsmessig utnyttelse av området. I samme område vil kommunen foreslås omdisponert fra offentlig formål til boligbebyggelse. Kommunen foreslår en utvidelse av Dalelia mot øst, ca. 28 daa som i dag er LNF.

Kommunen ønsker en mindre utbygging enn i gjeldende plan på Elnestangen, her beholdes området lengst nord mot Elnesvågen, området er på omtrent 64 daa.

Malmefjorden
Ved Tømmervegen i Malmefjorden ønsker kommunen å omdisponere næringsbebyggelse til boligbebyggelse (110 daa). Dette er en del av en større endring som også innbefatter tilbakeføring til LNF og omdisponering fra bolig til forretning.

I nytt planforslag legges det til rette for mer boligbebyggelse både på Lauvåsen (utvidelse av regulert område) og på Kolberg (den gamle gartneritomten).

Helset – Jendem
Et område ved Jendem skole foreslås omdisponert fra industri til boligbebyggelse (12 daa). I tillegg i nytt planforslag legges det inn et område nord for skolen til boligbebyggelse.

Boligtilbud og aldersvennlig samfunn
Å bygge boliger og uterom som er tilgjengelig for alle, uavhengig av funksjonsnivå, er et viktig steg på veien mot et sosialt inkluderende samfunn for alle innbyggerne i kommunen. Boligmiljøene må planlegges der det er tilgang på miljøvennlig og sikker transport, gode utearealer og god tilgang på grønnstruktur. Gode boliger og bomiljøer kan bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller, økt livskvalitet og aldersvennlig samfunnsutvikling. En egnet bolig i et godt bomiljø er et fundament for helse og livskvalitet.

Et bomiljø som gir mulighet for deltakelse og aktivitet, for eksempel med tilgang på grøntområder, er viktig for alle og særlig for barn og eldre. Nærhet til hverdagsarenaer og tilgjengelige tilbud og tjenester kan bidra til opplevelse av tilhørighet og god bo-opplevelse i alle faser av livet. Tilgang til lekeplasser, nærturområder og turstier er viktige tiltak.

Boligmassen og bomiljøene i Hustadvika må tilpasses alle aldersgrupper med variasjon i prisnivå, utforming og størrelse. Bomiljøene må baseres på universell utforming og prinsippene for livsløpsstandard. Når antallet universelt utformede boliger er tilstrekkelig, kan det blant annet bety at flere kan bo hjemme lenger og behovet for omsorgsboliger blir mindre.

Den demografiske utviklingen viser betydelig økning av antall eldre i Hustadvika kommune. Etablering av aldersvennlige boliger og bomiljø er derfor et viktig tiltak for å møte denne utfordringen. Sentrumsleiligheter, bokollektiv, eldreboliger, omsorgsboliger o.l. er eksempler på slike boformer.

Kommunen vil i større grad understøtte et aldersvennlig samfunn som bidrar til levende lokalsamfunn, utvikling av nye boformer, og planlegging og større ansvar for egen alderdom.

Helse og velferdsplanen for Hustadvika kommune beskriver at det er behov for leiligheter med universell utforming rundt omkring i kommunen og at disse bør ligge med gangavstand til dagligvarer og andre sørvis- og kulturtilbud. I planen anbefales bygging av seniorboliger/trygghetsboliger/ eldretun flere steder i kommunen der eldre og andre kan bo i nærheten av hverandre og mestre sitt eget liv.

Eldre har, i likhet med resten av befolkningen, ansvar for å skaffe seg en god og trygg bolig. I mange distriktskommuner det ofte få egnede boliger i nærområdet, og det er stor prisforskjell mellom brukte og nye boliger. Enkelte kan vegre seg for å ta opp høy gjeld i alderdommen, noe som kan være et hinder i å flytte til en mer egnet bolig.

Boliger med gode felles- og uteareal må være en del av lokalsamfunnet, med mulighet for omgang med andre mennesker. Felles oppholdsarealer er viktig for å motvirke ensomhet og opprettholde kognitive funksjoner. Livsløpsstandard i boligen og lokalisering i nærheten av sørvistilbud gjør beboerne mer selvhjulpne, skaper flere møteplasser mellom generasjoner og gi følelse av trygghet.

Eldretun og trygghetsboliger bør plasseres i gangavstand til dagligvarebutikker og andre sørvistilbud. Man bør kunne unngå å krysse veier med mye trafikk. Målet er at beboerne skal kunne mestre livet lengst mulig uten bistand. Boligene bør ligge slik at det er mulig å komme seg til og fra de større sentrumsfunksjonene.

Eldretun og trygghetsboliger

I 2030 vil det være flere eldre enn barn i Norge. For å møte denne samfunnsendringen og samtidig legge til rette for en aktiv og trygg alderdom, vil kommunen peke på områder som kan bidra til et inkluderende og aldersvennlig samfunn. Dette bidrar ikke bare til å forbedre livskvaliteten for eldre, men også til å skape et mer bærekraftig og helhetlig samfunn for alle innbyggere.

Kriterier for aldersvennlige boligområder:

- Boligområdene må være varierte, med boligtyper som er tilgjengelig for alle
- Nærområdene til boligene må være trygge og tilgjengelige, og nær tilrettelagte grønne områder
- Boligområdene må være nær kollektivtransport, og ha trygge gang- og sykkelveger som gjør det enkelt å bevege seg rundt i lokalmiljøet
- Boligområdene må ha nærhet til helsetjenester, dagligvarebutikk og andre nødvendige sørvis/tjenestetilbud
- Boligområdene må ha nærhet til sosiale møteplasser, der beboere kan delta i aktiviteter og være en del av lokalsamfunnet

Mulige lokasjoner i Hustadvika kommune

- I Eide er det satt av område til boligbebyggelse i gjeldende kommuneplan. Området ligger ved Bjørklivegen, nord for Eide sykehjem.
- På Farstad er det et område regulert til omregulering ved butikken til leiligheter
- I Bud er det regulert et område for konsentrert boligbebyggelse i Korsmyra, området ligger like ved avkjøringen fra fv. 664. Når Korsmyra er ferdig utbygd er det mulig å vurdere omdisponering av et friområde ved Vikavegen, men da må dette arealet erstattes med et annet areal med like gode kvaliteter.
- På Tornes er det regulert et område til offentlig bebyggelse – arbeids- og dagsenter nord for den nedlagte bensinstasjonen (GID 13/21).

- I Elnesvågen er det områder satt av til konsentrert boligbebyggelse i nærheten til Fræna sjukeheim, sør for fv. 663.
- I Malmefjorden er det satt av område for boligbebyggelse i enden av Tømmervegen. I tillegg er det etter innspill i høringsperioden, lagt til rette for et område ved Kolberg (den såkalte Gartneritomta).
- På Jendem er det foreslått omdisponering av areal fra industri til boligbebyggelse mellom Jendem skole og Bakketeigen boligfelt.

7.3. LNF spredt boligbebyggelse

Kommunen kan i samsvar med plan- og bygningsloven (pbl), styre spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse og annen spredt bebyggelse innenfor områder avsatt til landbruks-, natur- og friluftsformål (LNF) i kommunale arealplaner. Dette er tiltak i kommuneplanens arealdel som faller inn under bestemmelsene i pbl § 11-7 nr. 5 bokstav b).

I utgangspunktet er LNF-områder ikke byggeområder, og at det kun skal tillates bebyggelse direkte knyttet til landbruk, natur og friluftsliv. Gjennom § 11-7 nr. 5 bokstav b) er det åpnet for å tillate spredt bolig-, fritids- eller næringsbebyggelse i LNF-områder, men det er en betingelse at bebyggelsens omfang, lokalisering og formål er nærmere angitt i kommuneplanen. Der slike bestemmelser er benyttet, kan slike tiltak enten gjennomføres på grunnlag av søknad om tiltak, etter § 20-1 (enkeltsaksbehandling), eller på grunnlag av reguleringsplan.

Boligbebyggelse innenfor LNF-spredt omfatter frittliggende bolighus som ikke er direkte tilknyttet en gård med landbruksdrift. Leilighetsbygg og rekkehus inngår normalt ikke i definisjonen av spredt boligbebyggelse.

I nytt planforslag legges det inn spredt næringsbebyggelse i LNF-området på Bollia. Dette er en omdisponering fra næring, som første planforslag la opp til. Næringen det gjelder er en besøksgård, og kommunen mener spredt næringsbebyggelse er mest passende for denne arealbruken.

Hvorfor kommunen ønsker å legge til rette for LNF spredt boligbebyggelse

Ved å bruke LNF-spredt boligbebyggelse og planbestemmelser på en gjennomtenkt måte i kommuneplanens arealdel, kan kommunestyret prioritere hvor det er ønskelig å legge til rette for spredt boligbebyggelse.

En planmessig avsetting av områder for spredt boligbebyggelse kan redusere potensialet for konflikt og stimulere til positiv utvikling i et område. Bruk av LNF-spredt boligbebyggelse, i tillegg til det ordinære arealformålet Bebyggelse og anlegg, gir kommunen mulighet til å legge til rette for f.eks. enkeltboliger til eksisterende grender. På den måten kan kommunen oppnå god utnyttelse av eksisterende infrastruktur. Ved å differensiere LNF-områdene i kommuneplanen, kan kommunen også skille ut områder der spredt utbygging ikke er ønskelig, f.eks. på grunn av nærhet til tettbebyggelse eller fordi det er viktige, sammenhengende landbruksarealer eller viktige kulturlandskap.

LNF spredt boligbebyggelse er en god løsning for å legge til rette for bosetting i alle deler av kommunen. Det gir redusert belastning på infrastruktur som vei, vann og avløpssystem og offentlige tjenester ved at bebyggelsen spres utover. Det kan også redusere behovet for store investeringer i nye infrastrukturprosjekter.

Spredt bebyggelse kan bidra til å bevare større sammenhengende naturområder, noe som er viktig for biologisk mangfold, friluftsliv og landskapsverdier. Det kan også redusere presset på vernede områder og naturreservater.

Mange mennesker ønsker å bo i mindre tettbygde områder med mer plass og grøntområder rundt seg. Spredt bebyggelse kan tilby større tomter og nærhet til naturen, noe som kan forbedre livskvaliteten, og bidra til fysisk og psykisk helse for innbyggerne.

Spredt boligbebyggelse gir større fleksibilitet til å tilpasse boliger til ulike terrengforhold og lokale miljøer. Dette kan bidra til en mer variert og tiltalende byggestil som reflekterer lokale tradisjoner og behov.

Det er imidlertid viktig å balansere fordelene med spredt bebyggelse mot mulige ulemper, som økt transportbehov og utfordringer med å tilby effektive offentlige tjenester.

Vurderinger som legges til grunn for om LNF spredt boligbebyggelse er aktuelt

Fra veilederen om Planlegging for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse i landbruks-, natur-, frilufts- og reindriftsområder (LNFR-områder) står blant annet dette:

LNF-område for spredt bebyggelse etter bokstav b) med tilhørende bestemmelser etter plan- og bygningsloven § 11-11 nr. 2 kan være aktuelt dersom:

- utbygging skal skje med enkeltstående bygg over lengre tid og omfanget er begrenset
- det er stor nok avstand mellom enhetene til at det kan være brukbare landbruks- friluftsliv- eller naturområder imellom dem
- det fortsatt er ønskelig at landbruksmyndighetene skal ta stilling til fradeling og bygging (jordlova skal fortsatt gjelde)
- områdets overveiende karakter er, og kan opprettholdes som, åpen og ikke tett bebygget
- det er lite utbyggingspress i området, og lokale myndigheter vurderer spredt bebyggelse som ønskelig for å øke attraktiviteten for bosetting (Jf. statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging)

7.4. Næringsarealer og forretningsområder

Næringsbebyggelse

I kommuneplanen samfunnsdel – innsatsområde Arbeid og næring, står det at Hustadvika kommune sitt næringsliv skal ha god innovasjonskraft og vekstevne gjennom å tilrettelegge arealer og infrastruktur. Videre står det at Hustadvika kommune skal ha et ressursbasert næringsliv som er miljøvennlig og tilpasset kommunens egenart, basert på fiskeri og havbruk, landbruk, reiseliv og mineralressurser.

Det er behov for ledig tilgjengelig næringsarealer /-områder i Hustadvika kommune. Utnyttelse og utvidelse av eksisterende næringsarealer inkludert handelsarealer er vurdert i arbeidet med kommuneplanen. Kommunen ønsker å være tydelig på effektiv arealbruk, med en strategi for økt utnyttelse av arealene som disponeres til næring, samtidig som en unngår å utvide mer enn nødvendig. Det er behov for fremtidige næringsområdet i kommunen. I arbeidet med kommuneplanens arealdel, er det identifisert flere mulige områder for videreutvikling av næringsbebyggelse og områder med forretning.

Eide

Det ligger et nyere industriområde sentralt i Eide. Området er attraktivt, og flere tomter er solgt i den senere tid. Feltet kan utvides noe mot vest ved seinere behov. De tre tilkomstveiene kan i så fall bare forlenges.

Steinhuggervegen
Industriaktørene i dette området har behov for økt areal og bedre vilkår for infrastruktur for framtida. Steinindustrien er en av de viktigste næringsområdene i kommunen, og er lokalisert i dette området.

Kommuneplanen legger inn en buffer mellom eksisterende industriområde, og fremtidige og eksisterende boligområde. Dette legges inn som landbruk, natur og friluftsliv (LNF).

Lyngstad
Kommunen ønsker å legge til rette for næringsområde der Gautvik steinindustri ligger i dag. Samtidig tilbakeføres arealformål «annet byggeområde» til LNF - der et gårdsbruk i full drift ligger.

I nytt planforslag legges det inn næringsbebyggelse for en eiendom på Silneset, det er gjeldende bruk.

Farstad
Et lite område langs fv. 663 foreslås omdisponert fra LNF til næringsbebyggelse.

Åsvegen
Området bak Klempertåsen er et sentralt og viktig område der kommunen ønsker å legge til rette for næring og industri, blant annet gjennom etterbruk av regulerte områder til steinbrudd og masseuttak. Avgrensning for området bør ligge mot Stavikvegen i sørvest, langs Klempertåsen og langs Åsvegen. Området er på omtrent 1000 daa. Det er aktivt landbruk i området, så det er viktig at dyrkamarka ikke bygges ned til industri/næring, men at etablering av nye områder skjer i samhandling med landbruket.

I nytt planforslag er det lagt inn innspill som gjelder omdisponering av areal til næring, som er regulert til steinbrudd og masseuttak ved Klempertåsvegen.

Sylte - Fræneidet
Hustadvika kommune ønsker å legge til rette for utviding av næringsområdet på Fræneidet. Dette er et område som ligger sentralt i kommunen, langs aksen mellom Eide, Elnesvågen og Malmefjorden. Det er en fordel å utvide områder avsatt til næring der det allerede er eksisterende næring.

Kolberg – Slætta
Et mindre område der gartneri/utsalg er i dag foreslås omdisponert til forretning/næring. I nytt planforslag justeres dette området noe.

Valle – Aureosen
Kommunen ønsker å legge til rette for å omdisponere fra offentlig/privat tjenesteyting til næring (gamle Aureosen skole).

Forretninger

Malmefjorden – Holamyra
Her opplever kommunen stor pågang etter ytterligere areal for bebyggelse, så utvidelse av arealformålet som er her blir viktig. Området som planlegges for forretningsformål har i samarbeid med grunneiere blitt redusert og noe av det tidligere arealformålet blir tilbakeført til LNF. Forretningsområdet i Holamyra blir sentralt beliggende i regionen med attraktive tomter. Det er også kommunens vurdering at Tømmervegen vil være en god buffersone mellom bolig og forretning, i tillegg til at trafikken oppover Tømmervegen reduseres når arealformålet endres bort fra næring og til bolig. Forslaget innebærer også å ta bort næringsområdet ved Galten (N200 og N205 i gjeldende plan) – dette skal bli boligbebyggelse i stedet.

Helset – Jendem

Området vest for idrettsanlegget på Jendem er i dag satt av til forretning. Dette området vil kommunen omdisponeres til idrettsformål. Området øst for idrettsanlegget ønskes omdisponert til sentrumsformål.

Omdisponering til annet utbyggingsformål

To områder foreslås omdisponert fra næring/industri til boligbebyggelse, det gjelder et område på Bergset (tidligere Bergset skole), og den såkalte «hotelltomta» på yttersiden av Ergan.

Kommunen ønsker ikke industri eller næring tett på boligbebyggelse i disse områdene.

Tilbakeføring fra utbyggingsformål til landbruk, natur og friluftsområde (LNF)

Finnbukta - Lyngstad

I området Bogen, Bogneset - Finnbukta er det regulert et industriområde som ble avsatt til Norcem (sementfabrikk) for mange tiår siden. Planene er uaktuelle i dag og område er tatt i bruk til bruksformål (småbåthavn, off. badeplass, boliger og hytter) som ikke er forenlig med industriformål. Planformålet industri er foreslått tatt ut i dette området, og tilbakeføres til LNF. Delen ned mot sjøen ønskes å legges inn som småbåthavn.

Årsbogmyrene - Vevang

I eksisterende kommuneplan er Årsbogmyrene lagt ut til industri. Erfaring viser at det det er lav etterspørsel fra industrietablerere som krever svært store areal i dette området. Området foreslås tilbakeført til LNF.

Havner og fiskeriformål

Det er viktig å tilrettelegge for ferdsel og opphold i og ved sjøen på en hensiktsmessig måte som inviterer allmennheten til de sjønære arealer. Tiltak etter dette formålet kan i mange sammenhenger være svært konfliktfylte sett opp mot andre hensyn. Dette vurderes i konsekvensutredningen.

Harøysundbassenget videreutvikles som sentral fiskerihavn i Romsdalsregionen. I den sammenheng er det viktig at det blir foretatt mudring og utdyping flere steder i havnebassenget og særlig i innseilingen slik at dagens fiskeflåte kan trafikkere havna uten å måtte planlegge ut fra tidevannstabellen.

Den kommunale kaia på Indre Harøy er også sentral og viktig for regionens næringsliv i framtida. Det planlegges utvidet areal for lager ved denne kaia i detaljregulering for Indre Harøy.

7.5. Råstoffutvinning

Formålet råstoffutvinning omfatter blant annet

- Uttak av mineralske løsmasser (leire, silt, sand, grus, stein og blokk)
- Fastfjellforekomster for produksjon av byggeråstoff og lignende formål
- Industrimineraler og malmer under råstoffutvinning

Virksomhetstyper knyttet til råstoffutvinning kan være sand- og grustak, pukkverk, steinbrudd og bergverk.

Områder som innehar mineralske ressurser og som ellers er vurdert som hensiktsmessige settes av til formålet råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel. Videre må uttak av mineralske ressurser avklares i reguleringsplan etter initiativ fra grunneier/ tiltakshaver med utvinningsrett. Ressurskartlegging i detalj og avklaringer med grunneier er i hovedsak overlatt til private aktører og deres markedsvurderinger.

Kommunal planlegging av mineraluttak bør derfor skje i samarbeid med mineralbransjen. Som regel vil aktuelle uttaksområder bli identifisert gjennom ønsker om arealbruksendringer i forbindelse med kommuneplanens arealdel. Kommunen har flere muligheter til å fase inn anledningen til å gi slike innspill til arealbruksendringer i prosessen. Uansett må slike ønsker være fremmet før planforslag med konsekvensutredning legges ut til høring og offentlig ettersyn.

I forbindelse med regulering av nye industriområder, vil det også legges til rette for uttak av masser under opparbeidelsen/klargjøringen av industriområdet.

Temaveileder «Uttak av mineralske forekomster og planlegging etter plan og bygningsloven», gir veiledning i planlegging av masseuttak i kommuneplanens arealdel, i reguleringsplaner, i byggesaksbehandlingen og andre relevante forhold.

Det er krav om reguleringsplan for områder avsatt til råstoffutvinning jf pbl §11-9 og §12-1. Detaljreguleringen skal være på plass før uttak av masser kan starte. Reglene rundt innmelding om uttak, prøveuttak og driftskonsesjon hos Direktoratet for Mineralforvaltning må følges.

Hustadvika kommune er i gang med å utarbeide en egen veileder rundt temaet terrengendringer og masseuttak.

Terrengendringer er søknadspliktige tiltak, med mindre tiltakene er i samsvar med reguleringsplan og konsesjon etter mineralloven, jf Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) § 4-3 punkt g).

Masseuttak og råstoffutvinning

Det er viktig å verne om byggeråstoff og mineraler i Hustadvika kommune. Områder med viktige mineraler og råstoffressurser kan ikke benyttes til annet formål, for eksempel massedeponi, hvis dette er til hinder for uttak av råstoffene.

Det forutsettes at tilgjengelig kartdata om grus og pukk, løsmasser og mineralske ressurser er tilstrekkelig kunnskap om råstoff og mineralforekomster i Hustadvika kommune, så det er derfor ikke gjennomført nye kartlegginger i forbindelse med kommuneplanarbeidet.

De kjente ressursene er avmerket i kommuneplanens arealdel med arealformål råstoffutvinning, i detaljreguleringer eller med hensynssone H590 sikring mineralressurser.

Masseuttak utenfor områder som er avsatt til råstoffutvinning, er ikke tillatt. Masseuttak til egen jord- og skogbruksdrift i LNFR-område, er derimot tillatt. Veileder H-2401 om Garden som ressurs gir kriterier for vurdering av når et tiltak kan inngå i LNFR-kategorien.

7.6. Fritidsbebyggelse, og fritids- og turistformål

Hustadvika kommune er i all hovedsak en kystkommune med kort veg mellom fjord og fjell. Turister og feriegjester kommer for å se nasjonal turistveg Atlanterhavsvegen, Trollkyrkja, Skaret, Bud og Bjørnsund. Kommunen ønsker å legge til rette for overnatting og aktiviteter da dette kan bidra til økt sysselsetting i kommunen, i tillegg til goder i form av opparbeidelse av gode rekreasjonsområder for allmennheten.

I arbeidet med kommuneplanens arealdel er fritidsbebyggelse vurdert som et tema med vekt på en vekst av fritidsbebyggelse i og rundt eksisterende hytteområder, samt fritidsbebyggelse som trer fram i form av turistformål og næringsvirksomhet.

Områder med spredt fritidsbebyggelse foreslås tatt bort fra planen, og arealene tilbakeføres til LNF.

Dagens situasjon - fritidsbebyggelse

I forbindelse med arbeidet med kommuneplanens arealdel, har administrasjonen gått gjennom alle reguleringsplaner i Hustadvika. 46 planer inneholder område for fritidsbebyggelse, der det er 283 ledige tomter (tall fra mai 2024).

Reiseliv, og fritids- og turistformål

Fem områder foreslås lagt inn som område for fritids- og turistformål.

Ved Gådalsvatnet legges et mindre områder inn i planforslaget. Dette området er justert etter første høring, jf. innsigelse fra Statsforvalteren.

På Kråkholmen ved Skotten legges et lite område inn i planforslaget. I Askevågen legges det også inn noen mindre områder til fritids- og turistformål.

I nytt planforslag legges det inn to nye områder – utvidelse av Skogly camping ved Nåsvatnet og et lite område ved Fagervika mellom Bud og Bergset som er tiltenkt «mikrohytter».

Fritidsbebyggelse

Fem områder langs kysten foreslås lagt ut som område for fritidsbebyggelse. Fra det første planutkastet gjelder det et lite område ved Storholmvågen og et område på Bergset. I det nye er tre områder lagt til – i Askevågen rett ved regulert hotellanlegg, et større område på Bergset og et område i Bud havn (Halsteinsentomta).

Innspillet som gjelder fritidsbebyggelse på Svenøya i Frænfjorden er ikke lagt inn i høringsforslaget. Dette begrunnes med at her veier friluftsinteressene og kulturminneinteressene høyere.

Flere områder som ligger i gjeldende kommuneplan som frititidsbebyggelse foreslås tilbakeført til LNF. Det gjelder tre områder på Bolli/Lyngstad:

- Utvidelse av området som er regulert ved Storvasshågen (20 daa)
- Utvidelse av område som er regulert ved Skarholt/Akslia (76 daa)
- Område ved Haugalia langs Gådalsvegen (55 daa)

7.7. Klima og energi – oppfølging av statlige planretningslinjer (SPR)

Innen midten av dette århundret skal Norge omstilles til et lavutslippssamfunn. Dette krever omlegging av energibruk og reduksjon av klimagassutslipp i alle sektorer. Kommunene forventes å ta en aktiv rolle og være pådrivere i denne omstillingen.

Hustadvika kommune vil planlegge areal og transport slik at klimagassutslippene blir minst mulige. Kommunen vil benytte lovverk, planverktøy og utbyggingsavtaler for å redusere energibruk og utslipp fra utbygging, og på den måten bidra til omstilling lokalt. Samtidig har kommunen et ansvar for å tilpasse seg konsekvensene av klimaendringer. Klimatilpasning skal derfor være et gjennomgående hensyn i arealplanleggingen, forvaltningen av kommunaltekniske anlegg og ivaretakelsen av natur- og kulturverdier.

Statlige planretningslinjer for klima og energi (2024) er lagt til grunn for arbeidet med kommuneplanens arealdel. Dette kapittelet viser hvordan planen følger opp kravene i retningslinjene, særlig punkt 4.1 (kunnskapsgrunnlag) og 4.3 (hensyn i arealplanleggingen).

Kunnskapsgrunnlaget for klima og energi

Klima og klimautvikling
Det er store klimatiske variasjoner i Møre og Romsdal. Kystområdene har et mildt og nedbørrikt klima, mens indre strøk har mer innlandsklima. Framskrivninger viser en økning i årsnedbør på om lag 15 %, med særlig økning i intens nedbør. Dette gir økt risiko for overvann, flom og skred.

Klimarisiko
Klimaprofilen for Hustadvika viser økt sannsynlighet for kraftig nedbør, flom, skred og stormflo. Havnivåstigning er en særlig utfordring i kystområdene, og kan medføre oversvømmelse av bygg og infrastruktur. Kommunen må derfor planlegge for å redusere sårbarhet og forebygge uønskede hendelser.

Klimagassutslipp
For å nå nasjonale mål om minst 55 % reduksjon i klimagassutslipp innen 2030, er kommunens innsats viktig. De største utslippskildene i Hustadvika er jordbruk, sjøfart og veitrafikk. Arealbruk og transportløsninger er derfor sentrale virkemidler for å redusere utslipp.

Energi
Energiforbruket i kommunen er i hovedsak basert på elektrisitet. Energieffektivisering og bruk av klimavennlige energiløsninger vil være viktige i videre utvikling.

Natur og karbonlagring
Tiltakshierarkiet er lagt til grunn i vurderingene, og det er i størst mulig grad søkt å unngå inngrep i sårbare naturtyper og viktige jordbruksarealer.

Samlet sett er arealdisponeringen vurdert opp mot hensynet til naturmangfold, karbonlagring og langsiktig forvaltning av jordressurser.

Vannressurser og overvann
Sikring av trygt drikkevann og god overvannshåndtering er sentrale hensyn i planleggingen. Økt nedbør og mer ekstremvær forsterker behovet for robuste løsninger, og det må tas hensyn til flom- og overvannsrisiko ved all ny utbygging.

Overordnede prinsipper for arealdisponering i kommuneplanen

Følgende prinsipper har vært førende for planarbeidet og er lagt til grunn for vurdering av arealdisponeringen i kommuneplanens arealdel:

- Fortetting og konsentrert utbygging i og nær tettsteder
- Redusert transportbehov gjennom lokalisering nær tjenester og arbeidsplasser
- Prioritering av eksisterende arealreserver før nye områder tas i bruk
- Begrensning av nedbygging av natur og jordbruksareal
- Bruk av tiltakshierarkiet (unngå – begrense – istandsette – kompensere)

Disse prinsippene er lagt til grunn for å bidra til reduserte klimagassutslipp, en mer arealeffektiv utvikling og ivaretakelse av natur- og jordressurser, i tråd med statlige planretningslinjer for klima og energi.

Vurdering av utbyggingsstrategi (SPR pkt. 4.3 a og b)

Kommunen har vurdert forholdet mellom eksisterende arealreserver og behovet for nye utbyggingsområder. Det er identifisert et betydelig potensial i eksisterende regulerte og avsatte områder for både bolig- og fritidsbebyggelse.

I tråd med SPR pkt. 4.3 b er det gjort en vurdering av om eksisterende, ikke utbygde områder bør prioriteres før nye områder tas i bruk. Flere områder er som følge av dette tatt ut, redusert eller justert etter høring, blant annet der de har vært i konflikt med nasjonale klima- og miljømål.

Samtidig er enkelte nye områder videreført eller tatt inn for å sikre lokal utvikling, variasjon i boligtilbud og næringsutvikling. Disse områdene er vurdert opp mot tilgjengelig infrastruktur, transportbehov og konsekvenser for natur og jordressurser.

Planforslaget representerer en avveining mellom utviklingsbehov og hensynet til nasjonale klimamål, der det er lagt vekt på å begrense omfanget av nye utbyggingsområder.

Lokalisering og transport (SPR pkt. 4.3 c og d)

I tråd med SPR pkt. 4.3 c og d er det lagt vekt på å lokalisere nye utbyggingsområder slik at transportbehovet reduseres og eksisterende infrastruktur utnyttes best mulig.

Planen legger til rette for:

- Konsentrert utbygging i kommunens tettsteder
- Bedre utnyttelse av eksisterende byggeområder
- Lokalisering nær eksisterende tjenester og arbeidsplasser

Dette bidrar til å redusere transportbehovet og legge til rette for mer klimavennlige transportformer.

Samtidig innebærer kommunens geografiske struktur og spredte bosetting at bilbruk fortsatt vil være nødvendig i deler av kommunen. Dette er hensyntatt i vurderingene av arealdisponering.

Natur, karbon og jordvern (SPR pkt. 4.3 e og f)

I tråd med SPR pkt. 4.3 e og f er det gjort vurderinger av konsekvenser for natur, karbonlagring og jordressurser.

Planforslaget har både positive og negative konsekvenser:

- Nedbygging av skog, myr og jordbruksareal kan redusere karbonlagring og naturmangfold
- Flere områder med potensielle konflikter er tatt ut eller justert i planprosessen
- Det er lagt vekt på å begrense nedbygging av dyrka og dyrkbar jord
- Det er utarbeidet arealregnskap som grunnlag for vurdering av samlet arealbruk

Tiltakshierarkiet er lagt til grunn i vurderingene, og det er i størst mulig grad søkt å unngå inngrep i sårbare naturtyper og viktige jordbruksarealer.

Samlet sett er arealdisponeringen vurdert opp mot hensynet til naturmangfold, karbonlagring og langsiktig forvaltning av jordressurser.

Avgrensning av detaljeringsnivå – oppfølging av SPR pkt. 4.3 g–l

Flere av kravene i statlig planretningslinje for klima og energi (pkt. 4.3 bokstav g–l) gjelder forhold som i begrenset grad kan avklares på kommuneplannivå, og som i hovedsak må følges opp gjennom reguleringsplanlegging, temaplaner og enkeltsaker.

Kommuneplanens arealdel fastsetter overordnede rammer for arealdisponeringen, mens mer detaljerte avklaringer av energiløsninger, tekniske systemer og konkrete utbyggingsløsninger normalt skjer på reguleringsplannivå eller i byggesaksbehandling.

Tema som fornybar energiproduksjon, utnyttelse av lokale energikilder, sirkulære løsninger, massehåndtering og ladeinfrastruktur er i stor grad avhengig av stedsspesifikke og prosjektbaserte vurderinger. Disse følges derfor opp i videre planlegging og gjennomføring av tiltak.

Gjennom overordnede grep som konsentrert utbygging, arealeffektivitet og lokalisering nær eksisterende infrastruktur legger kommuneplanens arealdel til rette for en utvikling som støtter opp under disse hensynene.

Kommunen vurderer på denne bakgrunn at kravene i pkt. 4.3 bokstav g–l er ivaretatt på et nivå som er tilpasset kommuneplanens rolle som overordnet plan.

Arealregnskap som grunnlag for klima- og miljøvurderinger

Som en del av kunnskapsgrunnlaget for kommuneplanens arealdel er det utarbeidet et arealregnskap som viser omfanget av planreserve og hvordan denne fordeler seg på ulike arealtyper, herunder dyrka jord, skog og myr.

Arealregnskapet viser at planforslaget samlet sett innebærer en reduksjon i avsatt areal til utbyggingsformål, særlig for boligbebyggelse, fritidsbebyggelse og råstoffutvinning. Reduksjonen omfatter i stor grad arealer med betydning for klima og natur, som skog, myr og fulldyrka jord. Dette er i tråd med statlige planretningslinjer for klima og energi, som vektlegger redusert nedbygging av karbonrike og naturverdifulle arealer.

Samtidig viser arealregnskapet at det for enkelte formål skjer en omfordeling av arealbruk, der utbygging i mindre grad berører jordbruksarealer, men i større grad legges til skog og myr. Dette synliggjør målkonflikter mellom hensyn til jordvern, naturmangfold og karbonlagring.

Arealregnskapet gir dermed et viktig grunnlag for å vurdere arealbruk opp mot tiltakshierarkiet for klima og miljø, der det er et mål å unngå nedbygging av natur der dette er mulig. Bruken av arealregnskap bidrar til økt kunnskapsgrunnlag og bedre beslutningsgrunnlag i tråd med føringene i statlige planretningslinjer.

Oversikt over nedbygging av karbonrike areal og jordbruksareal i planforslaget

Her viser en samlet oversikt over arealer som potensielt kan bli bygd ned dersom alle avsatte utbyggingsområder realiseres, fordelt på utvalgte AR5-arealtyper.

Det gjelder for arealformålene boligbebyggelse, fritidsbebyggelse, forretning, råstoffutvinning, næringsområder og idrettsanlegg.

Arealtype	Gjeldende KPA (daa)	Forslag til ny KPA (daa)	Differanse (daa)
Fulldyrka jord	717	436	-281
Overflatedyrka jord	13	8	-5
Innmarksbeite	88	108	20
Skog	2744	2039	-705
Myr	817	772	-45
Sum	4379	3363	-1016

Samlet viser arealregnskapet en reduksjon i planlagt nedbygging på over 1000 daa innenfor de viktigste AR5-kategoriene. Reduksjonen er særlig stor for skog og fulldyrka jord, noe som bidrar positivt for karbonlagring, naturmangfold og jordvern. Samtidig er reduksjonen i myr mer begrenset, og det er en mindre økning i innmarksbeite.

Planforslaget viser at hensynet til klima og energi er integrert i kommuneplanens arealdel gjennom både kunnskapsgrunnlag og arealdisponering. Arealregnskapet gir en samlet oversikt over konsekvenser for natur- og jordbruksarealer, og synliggjør en reduksjon i planlagt nedbygging.

Gjennom prioritering av eksisterende arealreserver, konsentrert utbygging og begrensning av inngrep i natur- og jordbruksarealer, legger planen til rette for en utvikling i tråd med nasjonale klimamål.

Kommunen vurderer at statlige planretningslinjer for klima og energi er fulgt opp på et nivå som er tilpasset kommuneplanens rolle som overordnet plan.

7.8. Sikkerhet og beredskap

Kommunen har en plikt til å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet. Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, både på land og ved sjøen, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører.

Hustadvika kommune arbeider systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet på tvers av sektorer i kommunen. Målet er å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier. Kommunens beredskap er basert på en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, hvor sannsynligheten for uønskede hendelser og konsekvenser av disse vurderes.

En viktig del av beredskapsarbeidet er å identifisere og iverksette forebyggende tiltak. Noe av det som treffer oss er vanskelig å forutse og planlegge for. Da er det viktig at vi som organisasjon evner å omstille oss, og løse disse oppgavene.

7.9. Folkehelse og sosial bærekraft

Befolkningens helse og livskvalitet, og en rettferdig fordeling av denne, er avgjørende for bærekraften i et samfunn. Kommunene er pålagt å fremme folkehelse gjennom folkehelseloven. Folkehelsearbeid innebærer å svekke det som medfører helserisiko, og styrke det som bidrar til bedre helse. Oppgavene omfatter forebygging av psykisk og somatisk sykdom, legge til rette for trivsel og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen. Innsatsen skal også bidra til utjevning av sosiale forskjeller som direkte eller indirekte påvirker helsen. Folkehelsearbeidet i Hustadvika kommune har som mål å skape gode levekår for innbyggerne og forme et lokalsamfunn som er godt å bo i hele livet. Viktige stikkord er fellesskap, trygghet, inkludering og deltakelse i lokalsamfunn, arbeidsliv og kulturliv.

Kommunene er pålagt å fremme folkehelse gjennom folkehelseloven. Folkehelsearbeidet i Hustadvika skal bidra til å fremme befolknings helse og livskvalitet. Noen av de sentrale fokusområdene er tilrettelegging for fysisk aktivitet gjennom å sikre grøntområder, sammenhengende gang- og sykkelveger og idrettsanlegg, tilgjengelighet og inkludering. Videre er miljøfokus som ren luft og vann, støyreduksjon spesielt i boligområde, og klimaresiliens der vi planlegger for klimatilpasning og reduserer sårbarhet for ekstreme værhendelser. Planlegging av variert boligtilbud, sosiale møteplasser og trygge nærmiljøer er også sentralt. Tilgjengelig offentlig transport og trygg skoleveg bidrar også med å skape et helsefremmende miljø som støtter innbyggernes trivsel og livskvalitet.

7.10. Kultur, friluftsliv, idrett og idrettsanlegg i kommuneplanen

Folket i Hustadvika benytter i økende grad utfartsområder og fjellområder til trim og rekreasjon. I et folkehelseperspektiv er tilrettelegging for friluftsliv og turstier særlig viktig. Men det som viser seg som en utfordring, er de belastningene/slitasjen på terrenget som den økte bruken fører med seg.

Terrenget i fjellområdene er ofte vått, og mye trafikk fører derfor til at de gamle turstiene både blir til store, brede stier, bekkefar og myrlendte område.

Bygging av turveger med tilhørende klopper og grøfter er derfor ikke bare et tiltak for turgåere, men rett og slett tiltak for å ta vare på naturen i det lange løp. På en del stier/utfartsområder er slitasjen allerede så stor at avbøtende tiltak er helt nødvendig.

Tilrettelegging av turveger skal skje så skånsomt som mulig og inngrepene skal være mest mulig tilpassa terrenget. Behovet for parkeringsareal (samt sanitærfasiliteter) i tilknytning til utfartsområdene er også en stor utfordring. Her ser vi klare behov på de mest besøkte plassene.

Innenfor området friluftsliv, har vi i kommunen mange muligheter og utfordringer. Hustadvika kommune har i mange år satset på utbygging av turveger og turstier i utfartsområder og inn mot fjellområder.

Prosjekt som Vikan tursti, Vevang kultursti og Tornes tursti, er eksempel på etableringer som skaper ny/økt aktivitet. Dette er både et folkehelsetiltak og et tiltak som får flere til å benytte seg av og bli glad i naturen. Utbygging og slik tilrettelegging har blitt en stor suksess, og turvegene har flere hundre brukere i løpet av uka.

Fremover vil det være fokus på universell utforming av turområder/turstier, slik at flere brukergrupper kan komme seg på tur.

Når det gjelder større idrettsanlegg i kommunen, har kommunen vurdert ulike alternativ for en større idrettshall i Elnesvågen og i Malmefjorden. Mindre idrettsanlegg som er under utbygging eller planlegging, ligger stort sett innenfor regulerte areal avsatt til formålet.

Hustadvika er i gang med en kategorisering av turvegene/turstiene i kommunen. På sikt ønsker kommunen en slik kategorisering:

Kategorisering av turstier/-veger

Kategori A

Definerer turveger med maks bredde på 2,5 meter. Turvegene er traseer tilrettelagt for ferdsel til fots – eventuelt med sykkel, hest, rullestol, barnevogn eller liknende. Turvegene har stor grad av opparbeiding og gir god framkommelighet. Turvegene tåler kjøring med maskiner for vedlikehold og de skal ha et fast toppdekke som gir jevn overflate. Turvegene skal i størst mulig grad være for helårsbruk, og gjerne kan ha belysning der dette er formålstjenlig.

Kategori B

Definerer turstier for ferdsel til fots med en maksbredde på 1-1,5 meter. Stiene skal være ryddet for vegetasjon, men med liten grad av opparbeiding av grunnen. Bruk av duk og grus.

Kategori C

Definerer turstier for ferdsel til fots med en bredde på ca. 0,5 meter. Stiene skal være ryddet for vegetasjon, men uten annen opparbeiding av grunnen enn korte parti med klopper i stein eller tre.

Turstier, friområder og turdrag

Hustadvika kommune er i gang med å kartlegge turstier, og se ferdselsårer i naturen i en større sammenheng. Friluftslivets ferdselsårer er viktige for generell økt bruk av naturen for folk i alle aldre, og spesielt for å sikre snarveier og tråkk for barn og unge. Det er også positivt om vi kan knytte sammen ferdselsårer som ligger nær hverandre, til større sammenhengende turdrag. I planperioden ser vi behov for at en del slike prosjekter kan gjennomføres.

Gådalsvatnet rundt

Dette er en turveg kommunen vil ha i kategori A. Vil følge stien som allerede ligger langs sjøen i den sørlige delen. Restaurering av gammel turveg, og åpne opp igjen et turområde som har grodd igjen. Kan brukes til sykkeltur (sykkelritt) og for ridning. Dette er både en rundtur og utgangspunkt for turen på Melen.

Vevang kultursti – Hågå

Fullføre stien bortover mot Gjengstøvegen og etter hvert videre bort til Vevang Kultursti. Dette er en turveg kommunen kommer til å plassere i kategori B. Det mangler forbindelse fra Hågå til Gjengstøvegen.

Gunnadalen

Kommunen vil jobbe med å få en sammenhengende sti mot Snipa, samt P- plass ved Brandsetra. Dette vil bli en turveg i kategori A og B. Her trengs det areal til parkeringsplass for det planlagte turdraget vi kaller for Atlanterhavseggen. Stor trafikk går allerede opp på Blåfjellet og Snipa via denne stien. Dagens parkering skjer på grunneiers innmark. Her foreslås det et nytt parkeringsområde i sammen med grunneier. Foreslått areal er i LNF-område.

Fra Brandsetra trengs det å knytte sammen stiene/gamle seterveger til vegen som går opp på Snipa, etter at den kommer ut fra gruvegangene. Dette er viktig for å lage en trase som gjør at folk som skal gå Atlanterhavseggen ikke trenger å gå inn i gruvene for å komme seg ned til parkeringsplassen på Brandsetra.

Male – Askevågen kyststi og parkering ved Maleremmen Museum

Romsdalsmuseet eier Maleremmen Museum, og de har i sin utvikling av museet behov for å anlegge en utvidet p-plass for besøkende. I dag er det anlagt en grusplass med plass til ca 5 biler, som er etablert på annen grunneier. Romsdalsmuseet er i dialog med grunneieren om å fortsatt få bruke området og/eller kjøpe denne biten. Behovet er likevel å få anlagt en større p-plass på egen grunn, med plass til turistbusser (parkering og snuplass) og flere biler. Tilkomst via eksisterende parkeringsplass.

Turdraget i Askevågen

Askevågen er i Hustadvikas reiselivsplan pekt som et viktig satsingsområde for opplevelsesturisme og friluftsliv. I samarbeid med Romsdalsmuseet og andre aktører, vil området kunne bli et godt besøkt reisemål. Det er ønskelig å legge til rette for aktiviteter, og særlig en tursti som kan romme både utsiktspunkter ved sjøen, Maleremmen museum og gjerne også gravrøysene ute ved Malefeten. (Dette berører mange grunneiere.) Dette ønsker kommunen skal bli en turveg i kategori B og C.

Ved gravrøysene mangler vi parkering og stoppmuligheter for turister, som igjen skaper mange trafikkfarlige situasjoner. Ved å anlegge parkering og turutgangspunkt for turen ved Maleremmen museum, kan vi få folk til å bli lenger i området og bevege seg mer til fots. Her trengs det derfor å binde sammen gamle gårdsveger og stitråkk for å lage en helhet, og aller helst en runde. Merking og skilting må også på plass, samt en trygg og naturlig måte å ta seg gjennom gravrøysområdet på.

Idrettsanlegg

Behovet for bedre hallkapasitet og ny kunstgressbane i Elnesvågen er stort. Behovet er godt belyst av Idrettsrådet, som også har kommet med forslag til areal. En flerbrukshall og ny kunstgressbane i Elnesvågen ønskes, gjerne samlokalisert i en av disse arealene.

Det er flere forslag til areal for idrettsanlegg, og flere av dem er også vurdert i konsekvensutredningen. Det gjelder foreslått areal øst for Dalelivegen i Elnesvågen der det i dag er

LNF, et område vest i det regulerte område på Dalemyra bransjesenter (forretning/kontor), og omdisponering av areal regulert til hestesport.

I tillegg foreslår idrettsrådet en utbygging ved Frænahallen. Dette arealet er allerede satt av til offentlig/privat tjenesteyting i kommuneplanen.

På Jendem ønsker kommunen en utvidelse av gjeldende idrettsanlegg, i området mot vest og grensen til nabokommunen Aukra. Dette er et område i kommunen som har tett kontakt med bygda på andre siden av kommunegrensen.

Skytebaner

Hustadvika kommune har mange aktive skytterlag, jaktlag og jegere - samt to svært aktive Jeger- og Fiskerforeninger. Skytebaner er viktige anlegg for jakt- og skyteinteresserte for å ha gode muligheter til skytetrening rundt om i kommunen.

Skytebanene er lagt inn i kommuneplanen med arealformålet idrettsanlegg. Skytebanene har krav om reguleringsplan. I reguleringsprosessene må sikkerhet og støy vektlegges.

Disse skytebanene er lagt inn i kommuneplanen:

Skotten skytebane

I detaljreguleringen må det tilrettelegges for trygg ferdsel for folk og dyr på vegen som fører opp til Skottenvatnet/Melen.

Hustad Skytebane - Skarset

Banen er vesentlig oppgradert og fornyet de siste 5 årene, er offentlig godkjent og har fått spillemidler.

Hoem skytebane

Banen er i bruk som lokal skytebane for trening/øving og oppskyting.

Skytebaner som har detaljregulering:

Finsetra skytebane

Skytebanen har detaljreguleringen A og B skytebane Finsetra, planid 1990-03.

Malmedalen skytesenter

Skytebanen har detaljreguleringen Malmedalen offroad og skytebane, planid 00030.
Det er også avsatt et område for utvidelse av denne skytebanen i kommuneplanen.

7.11. Kulturminne, kulturmiljø og kulturlandskap i kommuneplanen

I Hustadvika kommune er det mange kulturminner, særlig fra før-reformatorisk tid, og som er automatisk fredet. Disse finner vi særlig i de ytre deler av kommunen (langs kysten). Mange steder inngår de som viktige elementer i kulturmiljø, sammen med nyere tids minner, som steingarder og bygninger.

Kulturminneloven av 9. juni 1978, definerer kulturminner og kulturmiljø som alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det er knyttet historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Med kulturmiljøer menes områder hvor kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng. Kulturminner og kulturmiljøer med deres egenart og variasjon skal

vernes både som del av vår kulturarv og identitet, og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning.

Det er et nasjonalt ansvar å ivareta disse ressurser som vitenskapelig kildemateriale og som varig grunnlag for nålevende og fremtidige generasjoners opplevelse, selvforståelse, trivsel og virksomhet.

Automatisk fredete kulturminner

Automatisk fredete kulturminnene er fredet med hjemmel i kulturminneloven § 4. Dette er faste og løse kulturminner fra før 1537, samiske kulturminner fra 1917, erklært stående byggverk fra perioden 1537-1649, skipsfunn eldre enn 100 år og mynter fra før 1650.

I Hustadvika kommune er det i kulturminnedatabasen Askeladden per 25.06.2024, registrert 921 automatisk fredete kulturminner (lokaliteter og enkeltminner). Det registrert 78 automatisk fredete kulturminner fra steinalder, 17 fra bronsealder, 282 fra jernalder og 12 fra middelalder. Videre er 383 definert som å være fra bronsealder-jernalder, 1 fra jernalder-middelalder, 1 fra vikingtid-middelalder og 129 fra førreformatorisk tid. I tillegg er det 2 automatisk fredete kulturminner fra 1600-tallet, 4 fra 1700-tallet, 7 fra 1800-tallet og 4 fra 1900-tallet. 1 er angitt å ha uviss tid, men er definert som automatisk fredet.

Kulturminner fredet etter kulturminneloven §§ 15, 19, 20 og 22a

Departementet kan frede byggverk og anlegg eller deler av dem av kulturhistorisk eller arkitektonisk verdi, og vedta forskrift om fredning av slike byggverk og anlegg med videre som er nevnt i statens eie. Departementet kan også frede et område rundt et fredet kulturminne og skipsfunn så langt det er nødvendig for å bevare virkningen av kulturminnet i miljøet eller for å beskytte vitenskapelige interesser som knytter seg til det. Et kulturmiljø kan fredes av Kongen for å bevare områdets kulturhistoriske verdi. Fredningen kan omfatte naturelementer når de bidrar til å skape områdets egenart.

Det er ett kulturminne i Hustadvika kommune som er forskriftsfredet; Atlanterhavsvegen, og to som er vedtaksfredet; Kvitholmen fyrstasjon og Losstasjon på Teistklubben. Melen varde er registrert som at fredningssak pågår.

Atlanterhavsvegen ble 21.10.2022 forskriftsfredet etter Kulturminnelovens § 22a om fredning av byggverk og anlegg i statens eie. Fredningen omfatter vegstrekningen med sju bruer. Formålet er å bevare vegen som eksempel på en kystriksveg fra 1980-tallet, tilpasset det åpne landskapet ytterst i havgapet med bruer som krysser over flere øyer og holmer. Fredningen skal sikre og bevare vegens karakter, samt opplevelsen av vegen i landskapet og fra havet.

Kvitholmen fyrstasjon står registrert vedtaksfredet fra 15.06.2015. Formålet med fredningen av Kvitholmen fyrstasjon er å bevare et kulturhistorisk og arkitektonisk verdifullt bygningsanlegg tilknyttet sjøfart, fyrvesen og kystkultur med fyrtårn og øvrige bygninger på fyrstasjonen og området rundt fyrstasjonen.

Losstasjonen på Teistklubben står registrert som fredet fra 15.06.2015. Losvirksomhet og kombinasjonsdrift var en vanlig levevei i regionen vår, og en rekke forskjellige virksomheter har vært knyttet til Teistklubben; jordbruk og fiske, fiskeforedling (klippfisk) og tranproduksjon. Videre har stedet hatt egen smie og losstasjon. Det har vært drevet kombinasjonsbruk på øya siden 1700-tallet. Bygningsmiljøet består av våningshus, båthus, naust, salteri, stabbur, løe, utedo og loshytte.

Melen varde er et viktig trigonometrisk punkt brukt i kartlegging og oppmåling av Norge siden 1942. Melen er et førsteordenspunkt i det landsdekkende førsteordensnettet. Formålet med fredningen er å bevare Melen som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge.

Utvalgte kulturminner og kulturmiljøer fra nyere tid

Regional delplan for kulturminne i Møre og Romsdal ble vedtatt i 2015 og bidrar til å utvikle strategier for forvaltning, formidling og bruk av kulturarven i Møre og Romsdal. Planen gir en presentasjon av et utvalg av viktige automatisk fredete kulturminner og en oversikt over kulturminner fra nyere tid som har regional og nasjonal verdi. Planen legges til grunn for fylkeskommunens innspill til kommunal planlegging og ellers for prioritering av vernetiltak, restaureringsarbeid, formidling og tilskuddsforvaltning. Kommunene er oppfordret til å ta oversikten over kulturminner og kulturmiljøer av regional og nasjonal verdi inn i kommuneplaner og detaljplaner. Disse kulturminnene og kulturmiljøa får hensynssone H570, bestemmelser som styrer hvordan nye bygg skal tilpasses i disse områdene og retningslinjer som sikrer bevaring.

Utvalgte kulturminner i Regional delplan for kulturminner (uten automatisk fredete) er:

- Atlanterhavsvegen – nasjonal verdi
- Kvitholmen fyr – nasjonal verdi
- Strømsholmen, kystmeldestasjon – nasjonal verdi
- Svanviken landbr./institusjon – nasjonal verdi
- Teistklubben losstasjon – nasjonal verdi
- Bjørnsund, Hammerøya – nasjonal verdi
- Bud kirke – nasjonal verdi
- Vågøy kirke – nasjonal verdi
- Strømsholmen handelssted – regional verdi
- Storlands kobbermine, Visnes – regional verdi
- Nordmøre feltspadbrud – regional verdi
- Einsetvågen, utskiping tømmer – regional verdi
- Ugelstad-/Gaustadnausta – regional verdi
- Smørholmen fiskevær – regional verdi
- Vevang tettsted – regional verdi
- Eide kyrkje – regional verdi
- Gaustad kyrkje – regional verdi
- Vevang Heeres-Küsten-Batterie – regional verdi
- Vevang losjehus – regional verdi
- Bjørnsund fiskevær – regional verdi
- Bud fiskevær og havn – regional verdi
- Myrbostad prestegård – regional verdi
- Notholmen, notnaust – regional verdi
- Bjørnsund fyrstasjon – regional verdi
- Maleremma fiskergårdsbruk – regional verdi
- Vikan handelssted – regional verdi
- Harøysundet – regional verdi
- Steingarden på Melen - – regional verdi
- Dalset gård – regional verdi
- Malmesetra/Skitnessetra – regional verdi
- Rødalssetra – regional verdi
- Vågsetersmia, Elnesvågen – regional verdi
- Auresaga, Aureosen – regional verdi
- Helsetsaga, Helset – regional verdi

- Moaelva, Mølleanlegg – regional verdi
- Hustad kirke – regional verdi
- Myrbostad kirke – regional verdi
- Vågøy, prestestove – regional verdi
- Ergan kystfort, HKB 17/976 Bud, – regional verdi
- Radaren ved Kjeksa – regional verdi
- Bud prestegård – regional verdi
- Malme skole – regional verdi

Kulturlandskap

Landskapet er som en levende historiebok. Det forteller om liv og virksomhet i Norge slik det en gang var, om endringer gjennom tidene, og om hvordan det er i dag. Spor etter mennesker finnes overalt i landskapet – i det åpne jordbrukslandskapet, i skog og mark, på fjellet og i byer og tettsteder.

For å bidra til å ta vare på, og opplyse om, nasjonalt viktige landskap har Riksantikvaren utarbeidet en landsomfattende oversikt: Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA). Hustadvika sitt kystlandskap er et av de kulturhistoriske landskapene som er av nasjonal interesse i Møre og Romsdal.

Fra KULA-rapporten: Landskapet langs Hustadvika er sårbart for flere ulike påvirkninger. Særlig sårbart er det for større infrastrukturtiltak, som for eksempel utbygging av vindkraft, kraftlinjetraseer eller etablering av hyttefelt. Slike inngrep vil kunne forringe den visuelle opplevelsen av et åpent kystlandskap. Særpreget i bygningsstrukturen er sårbart for endringer og nyetableringer. Plassering og utforming av evt. nye bygninger bør ikke svekke opplevelsen av kystlandskapet og de maritime kulturminner som inngår i dette.

For å ta vare på verdiene, ta hensyn til det som landskapet er sårbart for, og sette rammer for arealbruken, vises hele KULA-landskapet i kommuneplanens arealdel som hensynssone (H550). Retningslinjer til hensynssonen og generelle bestemmelser til kommuneplanens arealdel legger føringer for hvordan kommunen ønsker at landskapet skal forvaltes.

8. Beskrivelse av arealformålene i kommuneplanen

8.1. Boligbebyggelse

Ifølge Arealregnskapet for Hustadvika kommune 2024 er 6282 dekar satt av til boligbebyggelse i Hustadvika kommune. Av dette er 2299 dekar i planreserve, med andre ord gjenværende utbyggingspotensial i byggeområder.

Følgende områder er tatt inn som boligbebyggelse, til sammen 472,6 dekar:

- B115 Eide- Krakelivegen
- B120 Vevang - Skolevegen
- B20 og B119 Vevang- Gjengstøvegen
- B96 Farstad - Solvang
- B181 Bergset
- B159 Bud - Vikavegen
- B176 Stavik - Storvikvegen
- B183 Haukås - Eidem
- B177 Haukås - Hatlebakken
- B95 Haukås – utvidelse av Dalelia mot øst
- B124 Malmefjorden - Tømmervegen
- B160 Helset – Jendem

Etter høringen i 2024, er disse områdene lagt til:

- B140 Elnesvågen - Elnestangen
- B122 Sylte – Lauvåsen BK4
- B125 Sylte – Lauvåsen (2)
- B179 Malmefjorden – gartneritomta (Kolberg)
- B180 Jendem – Åndalsbakken

I tillegg er regulert boligfelt i Vikan tatt ut, det er et område på 60 dekar som tilbakeføres til LNF. Det samme gjelder en av områdene satt av til boligbebyggelse på Elnestangen. Området lengst ut tilbakeføres til landbruks-, natur og friluftsformål. Her er det natur- og friluftsverdiene som prioriteres, og de to andre områdene som videreføres er vurdert tilstrekkelig reserve for boligbebyggelse langt fram i tid.

Summen av planforslagets boligformål legger opp til stor vekst i antall innbyggere. Kommunen har allerede en betydelig arealreserve i eksisterende ubebygde tomter. Prognoser for befolkningstallet i 2050 tilsier en marginal nedgang i folketallet. Den store boligreserven tilsier at kommunen ikke har behov for alle de nye boligarealene som er spilt inn.

Flere av de nye boligformålene har kort avstand til tjenester og servicetilbud, arbeidsplasser, skoler, barnehager, idrettsanlegg og kulturaktiviteter, noe som stimulerer til økt bruk av kollektiv, sykkel og gange. Det gjelder områdene i Eide, i Bud, i Elnesvågen, i Malmefjorden og på Jendem.

Området på Vevang langs Gjengstøvegen er et større område (145 dekar) satt av til boligbebyggelse og som ikke er i kort avstand til slike tjenester og tilbud som nevnt ovenfor. Likevel er dette med i planforslaget, da dette er et område som oppleves attraktivt ytterst ved Hustadvika med under en times pendleravstand til både Molde og Kristiansund.

De andre områdene er omdisponeringer fra næring eller industri i områder nært etablerte boligområder, og det er vurdert positivt at disse områdene blir boligbebyggelse i stedet.

8.2. Fritidsbebyggelse

Ifølge Arealregnskapet for Hustadvika kommune 2024 er 1959 dekar satt av til fritidsbebyggelse i Hustadvika kommune. Av dette er 1294 dekar i planreserve, med andre ord gjenværende utbyggingspotensial i byggeområder.

Følgende områder er tatt inn som fritidsbebyggelse, til sammen 26,9 dekar, samt 162,2 dekar innenfor reguleringsplan som foreslås omregulert til fritidsbebyggelse:

- BA4, BA45 Farstad – Storholmen
- FB18 Bergset - Hundsholet

Etter høringen i 2024 har disse områdene blitt lagt til:

- FB1 Askevågen (rett ved landskapshotellet)
- FB17 Vikan – Soløya (området var først foreslått til fritids- og turistformål)
- BA338 Bergset 2 (regulert som bolig)
- FB25 Bud – Halsteinsentomta

8.3. Forretninger

Ifølge Arealregnskapet for Hustadvika kommune 2024 er 306 dekar satt av til forretning i Hustadvika kommune. Av dette er 124 dekar i planreserve, med andre ord gjenværende utbyggingspotensial i byggeområder.

Følgende områder er tatt inn som forretning, til sammen omtrent 101,7 dekar:

- FOR9 Malmefjorden - Holamyra
- FOR8 Helset - Jendem

8.4. Offentlig eller privat tjenesteyting

I Hustadvika kommune er det en rekke områder satt av til offentlig eller privat tjenesteyting. Disse er en videreføring fra gjeldende kommuneplan.

8.5. Fritids- og turistformål

Ifølge Arealregnskapet for Hustadvika kommune 2024 er 164 dekar satt av til fritids- og turistformål i Hustadvika kommune.

Følgende områder er tatt inn som fritids- og turistformål, til sammen 34,5 dekar:

- FTU6 Bollia - Gådalsvatnet
- FTU5 Skotten - Kråkholmen
- FTU3 og 4 Male - Askevågen

Etter høringen i 2024 har disse områdene blitt lagt til:

- FTU7 Skogly ved Nåsvatnet
- FTU2 Bud – Bergset/Fagervika

Området i Bud – Kjeksåvar med i vurderingene (ikke med i totalen dekar), men det er allerede en vedtatt reguleringsplan for denne bobil/campingplassen.

Det har kommet inn flere innspill som gjelder omdisponering av areal der kommunedelplan Atlanterhavsvegen gjelder. Kommunen vil at alle innspill skal vurderes i en egen revidering av kommunedelplanen for Atlanterhavsvegen.

8.6. Råstoffutvinning

Ifølge Arealregnskapet for Hustadvika kommune 2024 er 1794 dekar satt av til råstoffutvinning i Hustadvika kommune. Av dette er 2601 dekar i planreserve, med andre ord gjenværende utbyggingspotensial i byggeområder.

Planforslaget øker areal for råstoffutvinning med 471 dekar:

- RU6 Stavika - Skråbakken
- RU7 Stavik - Åsvegen
- RU3 Fræneidet - Stølen
- RU8 Hoem - Hoemsneset
- RU9 Ås - Klempertåsen

Hustadvika kommune vil legge til rette for råstoffutvinning. Formålet råstoffutvinning omfatter blant annet:

- Uttak av mineralske løsmasser (leire, silt, sand, grus, stein og blokk)
- Fastfjellforekomster for produksjon av byggeråstoff og lignende formål
- Industrimineraler og malmer under råstoffutvinning

Virksomhetstyper knyttet til råstoffutvinning kan være sand- og grustak, pukkverk, steinbrudd og bergverk.

Under er oversikt over kommunens områder med råstoffutvinning og status i kommuneplanen:

Arealstatus	Område	Daa	Avsatt i 1. hørings-utkast	Avsatt i 2. hørings-utkast	Kommentar
Regulering	**Visnes**	492	Ja	Ja	
Regulering	**Nås, Brandseter**	635	Ja	Ja	
Nåværende, RU2	**Nås, Langneset**	275	Ja	Ja	
Fremtidig, RU3	**Freneidet, Stølen**	194	Ja	Ja	
Nåværende, RU1, RU5	**Hustad/Venås**	77,6	Ja	Ja	
Fremtidig	**Vestadvågen**		Ja	Nei	Tatt ut etter innsigelse
Fremtidig. RU6	**Kjørsvika**	162	Ja	Ja	
Fremtidig, RU7	**Ås, Åsvegen**	23,5	Ja	Ja	
Regulering	**Ås, Klempertåsen**	166	Ja	Ja	Området blir redusert, deler av området settes av til næring, herunder datalagring. Daa er for gjenværende område i KPA.
Fremtidig, RU9	**Ås, Klempertåsen 2**	38,5	Nei	Ja	Lagt inn etter innspill
Nåværende	**Lauvåsen/ Malmefjorden**	164	Ja	Nei	Området er avsatt til LNF i stedet for råstoffutvinning, med hensynssone H590 sikring mineralressurser
Nåværende, RU4 Fremtidig, RU8	**Hoemsneset**	76,9	Ja	Ja	

Områdene som nå er avsatt til råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel er plassert slik at de geografisk vil møte behovene for masser i kommunens forskjellige områder/grender uten store transportavstander. Fra Hoemsneset i søre Fræna, Stølen og Nås langs Fræneidet mot Eide, Visnes i nordøst, Venås/Langlia, Kjørsvika og Ås i tilknytning til ytre.

Områder med vedtatt reguleringsplan:

Navn	Lokasjon	Reguleringsplan	Vedtatt	Status drift
Visnes Kalk	Visnes	Detaljregulering for Visnes Kalk- og Marmorbrudd. Visnes kalk del 1	26.09.2013 25.09.1996	Aktiv drift
Nås Kalksteinbrudd	Nås	Nås Kalksteinbrudd	08.05.2001	Aktiv drift
Brandseter	Nås	Reguleringsplan for Brandseter	26.06.2007	Aktiv drift
Ås Steinbrudd	Ås	Detaljregulering for Ås Steinbrudd	22.03.2018	Aktiv drift
Pehjellen masseuttak	Jendem	Detaljregulering Jendem - Pehjellen masseuttak	14.11.2011	Aktiv drift

Fremtidige masseuttak og forhold til reguleringsplan og kommuneplanens arealdel:

Navn	Lokasjon	Status reguleringsplan	Status kommuneplanens arealdel
Hoemsneset	Hoem	Under utarbeidelse	Deler av området har formål råstoffutvinning. Utvidelse av området er lagt inn i høringsforslaget
Kjørsvika - Skråbakken	Kjørsvika/ Stavika	Under utarbeidelse	Lagt inn i høringsforslaget
Stølen	Fræneidet	Under utarbeidelse	Lagt inn i høringsforslaget
Sande grustak	Malmeskiftet	Ingen prosess igangsatt	Området er avsatt til fremtidig næring, med vilkår om masseuttak av sandforekomster først.
Stavik - Åsvegen	Ås	Ingen prosess igangsatt	Lagt inn i høringsforslaget

8.7. Næringsbebyggelse

Ifølge Arealregnskapet for Hustadvika kommune 2024 er 4621 dekar avsatt til næringsbebyggelse i gjeldende arealdel. Av dette er 2601 dekar i planreserve, med andre ord gjenværende utbyggingspotensial i byggeområder.

De største områdene i Vestavågen i Harøysundet, vest for Eidem, Dalemyra, Varholen, Nås, Eide og Visnes.

Følgende formål er tatt inn:

- NÆ12 Lyngstad
- NÆ13 Farstad - Stemmavegen
- NÆ36 Åsvegen - Klempertåsen
- NÆ14 og 20 Sylte - Fræneidet
- NÆ28 Valle - Aureosen

Etter høringen i 2024 har disse områdene blitt lagt til:

- NÆ21 Eide – Silneset
- NÆ42 Klempertåsvegen - Troll Housing
- NÆ37 Kolberg - Slætta (gjelder justering av området ved Slætta hagebruk)

Det største området er ved Åsvegen bak Klempertåsen. Det er totalt på 749 dekar. Fræneidet er det snakk om 55 dekar.

Samlet utgjør disse feltene 915 dekar nytt næringsformål, hvorav Troll Housing er omdisponering fra råstoffutvinning til næring (48,7).

Ifølge kommuneplanveilederen (2021) omfatter næringsbebyggelse kontor, hotell, overnatting, bevertning, industri-, håndverks- og lagervirksomhet, bensinstasjon, vegserviceanlegg og annen næringsvirksomhet som ikke er angitt som eget formål.

Samtidig legges det inn i planforslaget tilbakeføring av 430 dekar fra industri til LNF på Årsbogmyrene på Vevang. I tillegg er et område på Lyngstad foreslått omdisponert fra utbyggingsformål til LNF, det er 123 dekar.

8.8. Idrettsanlegg

Ifølge Arealregnskapet for Hustadvika kommune 2024 er 698 dekar avsatt til idrettsanlegg. Av dette er 374 dekar i planreserve, med andre ord gjenværende utbyggingspotensial i byggeområder.

Planforslaget øker areal for idrettsanlegg med 162,6 dekar.

Områdene som er konsekvensutredet og en del av planforslaget:

- IDR13 Haukås - Dalelia
- IDR7 Skotten - Stemmavegen
- IDR8 Skarset
- IDR16 Helset – Jendem, utvidelse av område ved Ekko-banen

Områder som er konsekvensutredet, men som ikke er enn del av planforslaget:

- Haukås – Dalemyra
- Myrbostad
- Malmefjorden – Tømmervegen

Etter høringen i 2024 har dette området blitt lagt til:

- IDR11 Malmedalen, skytebane (utvidelse)

8.9. Andre typer nærmere angitt bebyggelse og anlegg

Det er tre slike formål som er en del av planforslaget – naust, kommunal infrastruktur og øvingsbane der den første innebærer nye innspill som inkluderes i konsekvensvurderingen.

Naust

Planforslaget øker areal for naust med 14 dekar, hvorav Kjørsvika (0,5 dekar) ligger innenfor reguleringsplan.

- ABA9 Vikan - Sjåholmen
- BA177 Kjørsvika

Etter høringen i 2024 har dette området blitt lagt til:

- ABA7 Gaustadvegen
- ABA10 og 22 Bergset - Drågen
- ABA19 Elnesvågen – Elnestangen
- ABA20 Malmefjorden – Sande

8.10. Grav- og urnelund

Det er i gjeldende kommuneplan satt av tilstrekkelig med areal til grav- og urnelund.

8.11. Samferdsel og teknisk infrastruktur

Parkering

Det er satt av to områder for parkering, begge for å tilrettelegge bedre for kultur- og friluftsaktviteter:

- P10 Nås
- P4 Male – Maleremmen

Etter høringen i 2024 har dette området blitt lagt til:

- Gang- og sykkelveg langs fv. 64, fra Moa til parkeringen ved Trollkirka

8.12. Grønnstruktur - friområde

Det er satt av et område for friområde/lekeplass i Vikan.

8.13. Arealformål – landbruk, natur og friluftsområder

LNF spredt boligbebyggelse

Kommunen har tatt utgangspunkt i ett sett kriterier for vurdering av om et område egner seg for LNF spredt boligbebyggelse, anbefalte i veilederen om spredt bebyggelse i LNF-områder.

Områdene vurderes ut fra om det kan svares nei (=egnet) eller ja (= mindre egnet) på et eller flere av spørsmålene og hvorvidt det er mulig å gjøre tiltak for å avbøte eventuelle negative konsekvenser:

- Er det fare for steinsprang, skred eller flom, jf. pbl § 28-1? Det må ikke bygges i flom- eller skredutsatte områder.
- Ligger området innenfor rød eller gul sone for trafikkstøy (vei/bane/fly/båt)?
- Kan arealdisponeringen komme i konflikt med eller gi negativ påvirkning av kvaliteter i landskapet eller verdifulle landskap og kulturmiljøer?
- Kan arealdisponeringen komme i konflikt med automatisk fredede kulturminner eller sikringssoner rundt disse, eller vedtaks- eller forskriftsfredete kulturminner/ kulturmiljøer?
- Kan arealdisponeringen påvirke verneområder, truede naturtyper eller leveområder for truede plante- og dyrearter?
- Fører arealdisponeringen til nedbygging av dyrka eller dyrkbar jord, eller kan den medføre driftsulemper for landbruksvirksomheten?
- Har arealdisponeringen liten avstand til viktige friluftsområder eller omfattes arealer innenfor 100-metersbeltet langs sjø eller sone med byggeforbud langs vassdrag avsatt i kommuneplanen?
- Er det stor avstand til offentlig vei, kollektivtransport, skole, barnehage og sentrumsfunksjoner?
- Er det vanskelig eller svært kostbart å sikre tilgang til egnet vann og avløp?

- Medfører arealdisponeringen økt ulykkesrisiko eller dårlige gang- og sykkelforbindelser?

Områder satt av til LNF spredt boligbebyggelse i kommuneplanen

Områder i kommuneplanens arealdel som er avsatt til LNF, der spredt boligbygging er tillatt, åpner for til sammen 42 nye boligtomter i planperioden. Disse er fordelt etter kommunekrets som følgende:

Ny	Område	Kommunekrets	Sted	Antall ledige tomter	Totalt for omr.	Plan-krav
	LSB2	Strand	Stakvikvegen	0	4	
x	LSB1		Herskedalsvegen - Tipphaugen	3	3	
	LSB30	Nås/ Øyen	Dyrhaugen - Lyngstadåsvegen	1	5	
	LSB33		Vasskorvegen - Reitan	1	4	
	LSB31		Vasskorvegen - Hagen	1	3	
	LSB32		Svanviken - Strandvegen	0	1	
	LSB29	Lyngstad/ Bolli	Lyngstad – Øverbogen	3	5	
	LSB26		Gaustad – Lillevikvegen (nord)	2	3	
	LSB28		Gaustad – Lillevikvegen (sør)	1	2	
x	LSB27		Gaustad – Lillevikvegen (vest)	1	1	
x	LSB25		Gaustad – Nergårdsvegen	2	3	
	LSB24		Gaustadnesvegen	2	3	
x	LSB23		Gaustad - Gaustadnesvegen	1	1	x
x	LSB21	Farstad/ Vassenden/ Skotten/ Sandblåst	Storholmvegen	2	4	x
x	LSB20		Nerland - Flønesvegen	1	3	
	LSB19		Nerland – Litlevika	1	2	
x	LSB22		Farstad - Breivika	1	2	
	LSB17	Hustad/ Nerland/ Skarset/ Vikan	Askevågen	0	4	
	LSB16		Vikan – Skutsandvegen	2	2	
	LSB13		Vikan – Soløyvågen	2	5	
x	LSB14		Vikan – Sjåholmvegen vest	1	3	
x	LSB15		Vikan – Sjåholmvegen øst	1	3	
	LSB18		Skarset	1	3	
x	LSB12	Bud/ Bergset/ Gule	Drågen	1	7	
	LSB11		Øvre Gule veg - Kledehaugen	2	4	
	LSB10	Stavik/ Løset	Stavikvegen - Remma	2	2	
x	LSB9	Haukås	Myrbostad - Pilestredet	1	2	
	LSB4	Sylte/ Malme	Nedre Malmedalen	1	6	
x	LSB7	Hoem/ Valle/ Helset/ Sande	Sande – Storåsen sør	2	3	x
x	LSB8		Sande – Storåsen nord	0	1	x
	LSB6		Vorpebakken	2	3	
x	LSB5		Jendem - Helsetvegen	1	2	

LNF spredt næringsbebyggelse

Området er satt av til LNF spredt næringsbebyggelse for besøksgården på Bolli-Eriklia.

9. Beskrivelse av hensynssoner i kommuneplanen

Hensynssoner angir hvilke spesielle hensyn som skal ivaretas når arealbruken som framgår av plankartet skal gjennomføres.

Hensynssone er et område avmerket i arealplankartet der det skal tas bestemte hensyn ved bruk og utnyttelse av arealet, og kan gå over flere arealformål. Hensynssoner kan både være rettslig bindende eller retningsgivende for de tiltakene som skal gjennomføres. Virkningen for den enkelte sonen framgår av loven og kan utfylles av bestemmelser og retningslinjer. De sonene som er bindende, stiller vilkår for gjennomføring av tiltak på samme måte som bestemmelser.

Hensikten med hensynssoner er å vise viktige hensyn som må ivaretas innenfor sonen, uavhengig av hvilken arealbruk det planlegges for. Hensynssonene vil også være et grunnlag for å vurdere nye planinnspill eller gi veiledning ved behandling av dispensasjonssøknader. Hensynssonene skal avmerkes på plankartet, og det skal i nødvendig utstrekning knyttes bestemmelser eller retningslinjer til disse.

9.1. Oversikt over hensynssoner

I kommuneplanen er følgende hensynssoner med:

- Faresoner
  - H310 Faresone ras- og skredfare (kvikkleire)
  - H390 Faresone brannsikring av tette trehusområder
- Støysoner
  - H210 og H220 Støysoner
- Sikringssoner
  - H110 Nedslagsfelt for drikkevann
  - H120 Område for grunnvannsforsyning
  - H130 Byggeforbud rundt veg, bane og flyplass
- Båndleggingssoner
  - H720 Område båndlagt etter naturvernlova
  - H730 Område båndlagt etter kulturminneloven
  - H740 Område båndlagt etter energiloven
- Soner med særlige hensyn
  - H510 Hensyn til landbruk
  - H530 Hensyn til friluftsliv
  - H550 Bevaring av kulturlandskap (KULA)
  - H570 Bevaring av kulturmiljø
  - H590 Sikring av mineralressurser
- Sone hvor gjeldende reguleringsplan fortsatt skal gjelde uendret.
  - H910 Reguleringsplan skal videreføres

9.2. Nærmere beskrivelse av noen av hensynssonene

Sikringssone nedslagsfelt for drikkevann (H110)

Sikringssoner skal sikre nedslagsfeltet rundt drikkevann. I Hustadvika kommune er det flere drikkevannskilder. For å beskytte folks helse (drikkevannsforskriften §1) er det viktig at det planlegges for sikker levering av helsemessig trygt og nok drikkevann, jf. drikkevannsforskriften §9, leveringssikkerhet.

Det er av vesentlig regional betydning at kommunen planlegger slik at kommunens innbyggere er sikret levering av helsemessig trygt og nok drikkevann. Drikkevannsforskriftens § 26 omhandler kommunens plikter i forbindelse med drikkevann.

I kommuneplanens arealdel synliggjøres eksisterende vannkilder og framtidige kilder med hensynssoner, jf. drikkevannsforskriften § 12 om beskyttelse og § 26 om kommunens ansvar.

Hovedkilder og reservekilder må gis tilfredsstillende og langsiktig beskyttelse mot forurensning og forringelse. Hustadvika kommune mener dette behovet er ivaretatt.

De fleste områdene er videreført fra gjeldende kommuneplaner, men ett område er tatt ut og et nytt område er lagt inn. Områdene som beskrives her, følges opp med bestemmelser og retningslinjer.

Trolldalsvatnet

Trolldalsvatnet ble tatt i bruk som drikkevannskilde i 1963 for Eide og Nås, og prinsippgodkjent som vannkilde av Folkehelsa 25.05.1982. Konsesjon i Trolldalsvatnet tilhører Eide Vassverk SA som er et Samvirkeforetak.

I dette området videreføres gjeldende sikringssone.

Silsetfjellet - Storvisnesvatnet

Storvisnesvatnet er drikkevannskilde for Lyngstad forsyningsområde og reserveforsyning for Sandblåst og Vevang forsyningsområde og Eide forsyningsområde. Rettighetene til uttak av vann fra Storvisnesvatnet tilhører i dag Eide Vassverk SA etter gjennomført fusjon med Lyngstad Vassverk AL 31.12.2002.

I dette området videreføres gjeldende sikringssone.

Skottenvatnet

Skottenvatnet er drikkevannskilde for Sandblåst og Vevang forsyningsområde og reserveforsyning for Lyngstad forsyningsområde. Avtalene i Skottenvatnet tilhører i dag Eide Vassverk SA etter gjennomført fusjon med Sandblåst og Vevang vassverk AL 31.05.2005

I dette området videreføres deler av gjeldende sikringssone. Det gjelder den nordlige delen rundt Skottenvatnet. Sonen rundt Skavatnet tas ut fra KPA.

Herskarvatnet, Trollvatnet og Skarsetbotn

Herskarvatnet og Trollvatnet ble bygget ut på 1990-tallet og er i dag hovedkilder for ca. 2600 personer i området Tornes – Bud – Farstad. Nedbørsfelta til vatna er på til sammen ca. 2 km2 og består av ca. 60 % skog, 15% sjø og 25% snaufjell. Det er satt restriksjoner på bruk og aktivitet gjennom avtaler med grunneierne.

Botnaelva var tidligere hovedkilde for Hustad, Bud og Tornes vassverk. Dette vassverket ble overtatt av kommunen på slutten av 1980-tallet. Etter utbyggingen av Herskarvatnet blir den kun benyttet som reservekilde.

I dette området videreføres gjeldende sikringssone.

Haukåsdalen

Haukåselva var tidligere kilde for Elnesvågen, men er i dag kun reserve om det blir langvarig svikt i vannleveransen fra Eide Vassverk. Det er ikke oppdemmet magasin. Nedbørfeltet er på 2,3 km2 og er for det meste snaufjell. Vannkvaliteten i elva er varierende, men selv i perioder med lite nedbør kan det leveres vann til ca. 2500 personer.

I dette området videreføres gjeldende sikringssone.

Myrbostad – Heian

Et mindre nedbørsfelt (privat) med marginal avrenning i tørre perioder.

I dette området videreføres gjeldende sikringssone.

Tverrlivatnet

Tverrlivatnet er hovedkilden til Aukra kommune og er reservekilde for Jendem/sørsiden av Frenfjorden. Brorparten av nedbørfeltet på 3,6 km2 består av skog og ligger i Hustadvika kommune. Vannet blir behandlet i Tverrlia vannbehandlingsanlegg for det går til abonnentene.

I dette området videreføres gjeldende sikringssone.

Sikringssone Område for grunnvannsforsyning (H120)

Sylteosen – Kvannfjellet

I dette området videreføres gjeldende sikringssone.

Klompvatnet – Øygardsfjellet

Tidligere Malmefjorden vassverk hadde inntak i Tverrelva. Dette er i dag en reservekilde for et lite antall abonnenter i Malmekleiva - Malmedalen, men vil i løpet av få år erstattes av andre alternativ. Nedbørfeltet er på 0,7 km2. Selv i svært tørre perioder er det rikelig som reservekilde.

I dette området videreføres gjeldende sikringssone.

Malmedalen

Dette er et nytt område for drikkevann. Det er gjennomført brønnboring sør for Malmedalselva med gode resultat. Nedbørsfelt til brønnområdet i Malmedalen er 25,1 km2. Sikringssonen dekker hele nedslagsfeltet til Malmedalselva ovenfor brua til brønnområdet.

Området som er satt av til sikringssone i kommuneplanen er en foreløpig avgrensing til nærmere undersøkelser av brønnområdet er gjennomført.

Særlig hensyn til landbruk (H510)

Regjeringen har gjennom nasjonale forventninger satt et mål å øke den norske selvforsyningsgraden av mat. Planleggingen må bidra til å legge til rette for at vi kan produsere så mye mat som mulig i vårt eget land. På grunn av topografiske og klimatiske forhold har vi lite dyrka jord, og kornarealet per innbygger er lavere enn gjennomsnittet i Europa. Av hensyn til beredskap og mulighetene for matproduksjon, er det nødvendig å ta vare på jordressursene over hele landet og sikre at jorda holdes i drift. Bevaring av dyrka jord er derfor en nasjonal interesse. Omdisponering av dyrka jord skal reduseres, og arealplanleggingen skal bidra til å nå målet om redusert omdisponering av matjord i tråd med ny jordvernstrategi fra 2023.

Retningslinjer i kommuneplanens arealdel brukes til å markere hensyn og restriksjoner som har betydning for å fremme de landbrukshensynene sonen skal ivareta. Retningslinjene er av veiledende karakter, og kan generelt ikke brukes for direkte å regulere landbrukets næringsvirksomhet.

Hustadvika kommune viderefører hensynsonene fra gjeldende kommuneplan for Fræna, og i tillegg til noen utvidelser. I gjeldende plan for Eide er det ingen hensynssoner for landbruk, her foreslås det to områder.

Nås

Nytt område der grensen i nord er mot Nåsvatnet, i nordvest er grense satt i kanten på dyrka mark i skråningen opp mot fjellet. I den vestlige delen er grensen i fv. 64, så går den mot sør et stykke før grensen mot sør går i vegen Søndre Halåsveg og videre i Halåsbakken.

Bollia – Lyngstad
Nytt områder der grensen mot sør er Nåsvatnet, opp mot nord langs Dyrhaugvegen. Videre til Lyngstadvatnet sin vestlige bredde, inn langs Bollielva, opp mot vegen Øvre Bolli og mot sørvest, helt til Fv 6068 (i krysset der Sjurlivegen blir Sandnesvegen). Herfra følger grensen Sandnesvegen østover til Oselva som går ned til Nåsvatnes. Her ligger en Båndleggingssone etter lov om naturvern. Hensynssonen landbruk ligger nord for dette.

Farstad/Hustad – Nyjorden
De to gjeldende hensynsonene føyes sammen, slik at områdene som er satt av på Hustad henger sammen med det på Nyjorden. På Nyjorden er ny grense mot vest langs elva.

Myrbostad – Varholen
Her er de to utvidelser fra gjeldende hensynssone. I sør utvides område ned til vegen (fv663 Myrbostadvegen) og mot nord utvides området mot Varholvegen.

Sylte – Kråkneset
Her følger grensen for hensynssonen gjeldende plan, bortsett fra en utvidelse ved Sylte skole i sørøst-Grensen ligger inn mot området satt av til offentlig formål/skole.

Dette er områdene:

- H510_1: Hustad
- H510_2: Sylte
- H510_3: Breivika
- H510_4: Nyjorda-Hostadvatnet
- H510_5: Farstad
- H510_6: Myrbostad-Varholen
- H510_7: Nedre Bolli mot Lyngstad (Bollielva)
- H510_8: Nås

Hensynssoner knyttet til kulturminner og kulturmiljø - H730 og H570

Det er lagt inn hensynssoner i plandokumentet til kommuneplanen, som viser sone for bevaring kulturmiljø (H570) og båndlegging etter lov om kulturminner (H730). Hensynssonene bygger på Riksantikvarens kulturminnedatabase Askeladden og Regional delplan for kulturminne i Møre og Romsdal (se kap. 7.11).

Alle registrerte automatisk fredete kulturminner er ivaretatt med hensynssone d) H730 i plankartet til kommuneplanens arealdel. Enkelte har også hensynssone c) H570 for å ivareta kulturmiljøet rundt kulturminnet. Enkelte andre fredete og verneverdige kulturminner har hensynssone c) H570. Hensynssonene har fått bestemmelser og tilhørende retningslinjer i kommuneplanens arealdel.

De automatisk fredete kulturminnene i Hustadvika kommune som omfattes av H570 i plankartet baserer på Regional delplan for kulturminne i Møre og Romsdal. Disse er:

- Ørjavik, nausttuft – båtstø-anlegg fra vikingtid-middelalder
- Gaustad, gravfelt – gravfelt fra bronsealder-jernalder
- Kistegravene på Visnes – gravfelt fra bronsealder-jernalder
- Vevang, Sjåhaugen – gravhaug fra bronsealder-jernalder
- Talstadmannen – bergkunst fra steinalder-bronsealder
- Tornes – gårdsanlegg fra jernalder-middelalder
- Aslaksteinen bygdeborg – forsvarsanlegg fra folkevandringstid

- Malefeten gravrøyser – gravfelt fra bronsealder-jernalder
- Sandvikhagen gravminner – gravfelt fra bronsealder-jernalder
- Hogsneset, Nerland – gravminner fra jernalder
- Havnes, gravrøyser – gravminner fra bronsealder-jernalder
- Kjørsvik, gravrøyser – gravminner fra bronsealder-jernalder
- Klempertåsen øydegard – gårdsanlegg fra jernalder-middelalder
- Bud kirkested – kirkested fra middelalder
- Vågøy kirkested – kirkested gra middelalder
- Skipsfunn langs Hustadvika
- Kavlveg Bud-Hustad – veianlegg fra vikingtid-middelalder

De utvalgte andre kulturminner som har H570 i plankartet baseres også på Regional delplan for kulturminner. Disse er:

- Atlanterhavsvegen – nasjonal verdi
- Kvitholmen fyr – nasjonal verdi
- Strømsholmen, kystmeldestasjon – nasjonal verdi
- Svanviken landbr./institusjon – nasjonal verdi
- Teistklubben losstasjon – nasjonal verdi
- Bjørnsund, Hammerøya – nasjonal verdi
- Bud kirke – nasjonal verdi
- Vågøy kirke – nasjonal verdi
- Strømsholmen handelssted – regional verdi
- Storlands kobbermine, Visnes – regional verdi
- Nordmøre feltspadbrud – regional verdi
- Einsetvågen, utskiping tømmer – regional verdi
- Ugelstad-/Gaustadnausta – regional verdi
- Smørholmen fiskevær – regional verdi
- Vevang tettsted – regional verdi
- Eide kyrkje – regional verdi
- Gaustad kyrkje – regional verdi
- Vevang Heeres-Küsten-Batterie – regional verdi
- Vevang losjehus – regional verdi
- Bjørnsund fiskevær – regional verdi
- Bud fiskevær og havn – regional verdi
- Myrbostad prestegård – regional verdi
- Notholmen, notnaust – regional verdi
- Bjørnsund fyrstasjon – regional verdi
- Maleremma fiskergårdsbruk – regional verdi
- Vikan handelssted – regional verdi
- Harøysundet – regional verdi
- Steingarden på Melen - – regional verdi
- Dalset gård – regional verdi
- Malmesetra/Skitnessetra – regional verdi
- Rødalssetra – regional verdi
- Vågsetersmia, Elnesvågen – regional verdi
- Auresaga, Aureosen – regional verdi

- Helsetsaga, Helset – regional verdi
- Moaelva, Mølleanlegg – regional verdi
- Hustad kirke – regional verdi
- Myrbostad kirke – regional verdi
- Vågøy, prestestove – regional verdi
- Ergan kystfort, HKB 17/976 Bud, – regional verdi
- Radaren ved Kjeksa – regional verdi
- Bud prestegård – regional verdi
- Malme skole – regional verdi

Hensynsone friluftsliv - H530

Hustadvika kommune gjennomførte i 2021 en kartlegging og verdisetting av friluftsområder. Flere gode friluftsområder i hele kommunen er nå kartfestet. Hustadvika kommune har 175 kartlagte viktige friluftslivsområder. Av disse er 92 stk av svært, viktig verdi.

Temakart over inngrepsfrie område (INON) viser at holmene i Frænfjorden er det største inngrepsfrie området i kommunen samtidig som det er svært verdifullt som utfartsområde for utøving av friluftsliv. Gruppen av holmer består av Nordøya, Langøya, Forøya, Lamholmen, Svenøya, Beøya, Auspholmen, Kongsholmen og Gårkloppa, og hensynssonen til friluftsliv videreføres fra gjeldende kommuneplan.

Båndleggingssone for naturvern (H720)

Oversikt over områder med båndlegging etter lov om naturvern, ut fra kartlag «naturvernområder» fra Miljødirektoratet:

- Hostadvatnet, Nyjorda
- Frelsvatnet, Nyjorda
- Gaustadvågen
- En utvidelse mot sør for Gaustadvågen
- Fræneidet mot Børresdalen
- Aureosen
- Nord i Einsetvågen og mot øst til småbåthavna
- Svanvikmyran
- Vasskorvatnet
- Nord i Nåsvatnet
- Syltosen
- Vågøya, Langøyvågen
- Einsetvågen med Sagelva og ut mot Isingvågen
- Vestadmyran
- Hustadbukta

10. Virkninger av planforslaget

Hensikten med samlet vurdering etter utredningstemaene er å belyse samlet belastning av planforslaget for de enkelte miljø- og samfunnstema. Utgangspunkt for vurderingene er datagrunnlag/kjent kunnskap og de vurderingene som er gjort for enkeltområdene.

Følgende tema er tatt med i vurderingene:

Miljøtema	Samfunnstema
Naturmangfold og ivaretaking av viktige naturverdier	Bomiljø og tettstedsutvikling
Naturressurser	Folkehelse
Vannmiljø, strandsone og vassdrag	Barn og unges oppvekstsvilkår
Jord- og skogressurser	Teknisk infrastruktur, herunder også vegsystemet
Mineralressurser	Sosial infrastruktur (i forhold til befolkningsutvikling og tjenestebehov) – som skole, barnehage og fritidstilbud
Landskap	Transportbehov
Kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap	Næringsliv og sysselsetting
Friluftsliv og grønnstruktur	Samsvar med arealstrategier og målsetninger om bo og bli-lyst
Klimatilpasning og klimagassutslipp, forurensing og støy	Samfunnssikkerhet, risiko og sårbarhet (ROS) – naturgitte forhold (som skred, flom/erosjon, overflatevann, havnivåstigning, skog- og lyngbrannfare, radon), samferdsel, kraftforsyning, infrastruktur, brann/-ulykkesberedskap
Energiforbruk og energiløsning	

Miljøtema

Naturmangfold og ivaretaking av viktige naturverdier

Vurderingene av om foreslått arealbruk vil påvirke/komme i konflikt med utvalgte eller viktige naturtyper, arter av nasjonal interesse, verneområder, truede arter, viltområder for hjort og annet dyreliv.

De fleste av endringsforslagene berører i liten grad kjente forekomster av truede, nær truede eller annet verdifullt naturmangfold direkte. Dette gjelder spesielt endringsforslag for områder som allerede er bebygd og/eller avsatt til andre byggeformål i gjeldende kommuneplan. Men mange av endringsforslagene har uberørt natur, eller natur med få menneskelige inngrep, noe som har stor egenverdi for naturmangfoldet i seg selv. Flere av endringene medfører økt arealforbruk, noe som er kjent å være den største trusselen mot naturmangfoldet.

Flere av endringsforslagene medfører derimot direkte negative konsekvenser for naturmangfoldet, som bortfall naturtype eller sterkt negativ påvirkning på naturtype eller rødlistet art. Dette gjelder innspill Vevang - Gjengstøvegen, Malmefjorden – Holamyra (forretning), Stavika - Skråbakken, Fræneiden – Stølen, Sylte - Lauvåsen, utvidelse av BK4, Hoem – Hoemsneset og Åsvegen.

Mange innspill påvirker også naturmangfold negativt, men i mindre grad. Det er innspillene Farstad – Storholmen, Hustad – Malevegen (Hammaren), Bergset, Kolberg – Slætta, Vevang – Hågå, Male – Askevågen, Bud – Kjekså, Stavik – Åsvegen, Lyngstad, Sylte – Fræneidet, Skotten – Stemmavegen, Skarset, Vikan – Sjåholmen, Nås, Nås/Øyen - Ugelstad, Vasskorvegen - Øvergården, Farstad – Storholmvegen, Vikan – Sjåholmvegen og Bergset – Drågen, Jendem – Helsetvegen, Fræneidet –

gang- og sykkelveg, Bud-Bergset/Fagervika (mikrohytter), Skogly ved Nåsvatnet, Bergset 2, Sylte-Lauvåsen (2) og Elnestangen B22.

Kommunen har ikke gått videre med Hustad – Venås (motorsportbane), Bud-Bergset/Fagervika (boligbebyggelse), Elnestangen B25, Sylte Lauvåsen (1) og (3), Gaustad – Nergårdsvegen, Bergset-Myrsetvegen, Myrbostad-Pilestredet, utvidelse og Frænfjorden - Svenøya.

Flere av endringsforslagene grenser til eller ligger i nærheten av observerte rødlistearter eller verdifulle naturtyper, hvor det kan knyttes en usikkerhet til om artene/naturtypene også befinner seg i området som foreslås endret, eller områdene fungerer som leveområde/funksjonsområde for de observerte rødlisteartene. Selv om det ikke er kjente forekomster av verdifulle naturtyper eller rødlistede arter, kan det derfor fremdeles være potensiale for funn av slike arter steder i kommunen.

Planforslagets konsekvenser for naturmangfold vurderes samlet sett som noe negativ.

Naturressurser

Vurderinger av om foreslått arealbruk vil påvirke eller komme i konflikt med flere naturressurser. Dette temaet oppsummerer alle vurderingene som omfatter naturverdier; naturmangfold, skog- og jordressurser, vannmiljø og vannressurser, mineralressurser og landskap.

De fleste av endringsforslagene berører i liten grad registrerte naturressurser. Dette gjelder spesielt endringsforslag for områder som allerede er bebygd og/eller avsatt til andre byggeformål i gjeldende kommuneplan.

Flere av innspillene får negative konsekvenser naturressurser. Dette gjelder innspillene Hustad-Venås, Sylte-Fræneidet, Åsvegen, Malmefjorden – Holamyra, Myrbostad og Haukås-Dalelia.

Innspillene Myrbostad og Haukås-Dalelia, Hustad – Venås (motorsportbane), Bud-Bergset/Fagervika (boligbebyggelse), Elnestangen B25, Sylte Lauvåsen (1) og (3), Gaustad – Nergårdsvegen, Bergset-Myrsetvegen, Myrbostad-Pilestredet, utvidelse og Frænfjorden – Svenøya er ikke tatt med i planforslaget.

Planforslagets konsekvenser for naturressurser vurderes samlet sett som noe negativ.

Vannmiljø, strandsone og vassdrag

Temaet omfatter vurdering av hvordan foreslått arealbruk påvirker vannmiljø. Det redegjøres for potensiale for forringelse og det gjøres vurderinger knyttet til § 12 i vannforskriften med avbøtende tiltak.

Noen av vannforekomstene i Hustadvika tilfredsstiller ikke miljøtilstanden per i dag, og det er derfor nødvendig med tiltak for å nå de fastsatte miljømålene. Ny og endret arealbruk må derfor vurderes opp imot om de vanskeliggjør måloppnåelsen. De fleste av vannforekomster i Hustadvika har god eller svært god økologisk tilstand. Det er veldig viktig at disse vannforekomstene sikres, og at det ikke gjennomføres noe som forringer miljøtilstanden i disse.

Det er viktig å ivareta kantvegetasjonen langs vassdragene. Tap av kantvegetasjon er en utfordring som fører til økt avrenning av næringssalter, økt fare for elveerosjon, degradert habitatskvalitet for vannlevende organismer og reduksjon i biologisk mangfold langs vassdragene. Langs vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes kantvegetasjon, jf. vannressursloven § 11, og ved eventuell fjerning av vegetasjon skal Statsforvalteren vurdere om det kreves en tillatelse.

Flere av innspillene får negative konsekvenser vannmiljø, vassdrag og strandsone. Dette gjelder innspillene Hustad-Venås, Haukås-Dalemyra, Sylte-Fræneidet, Åsvegen, Malmefjorden – Holamyra,

Myrbostad og Haukås-Dalelia, Sylte-Lauvåsen, utvidelse av BK4, Sylte-Lauvåsen (3), Jendem, Skogly ved Nåsvatnet, Fræneidet – gang- og sykkelveg og Myrbostad – utvidelse hvor endringsforslaget strekker seg over elv og bekkefelt, eller kommer svært nært.

Innspillene Myrbostad, Myrbostad – utvidelse, Sylte-Lauvåsen (3) og Haukås-Dalelia er ikke tatt med i planforslaget.

Planforslagets konsekvenser for vannmiljø vurderes samlet sett som svak negativ.

Jord- og skogressurser

Temaet omfatter vurdering av om foreslått arealbruk medfører omdisponering av dyrket eller dyrkbar mark, eller om forslaget får andre negative konsekvenser for jordressursene.

Hustadvika har rike landbruksbygder og store skogområder med mange verdier som er under sterkt press.

Det er et politisk hovedsatsingsområde i landbrukspolitikken å sikre matproduserende areal til fremtidige generasjoner. Stortinget har vedtatt en nasjonal jordvernstrategi som gir viktige føringer for langsiktig arealbruk. Det er et nasjonalt mål å få til en kraftig reduksjon i årlig omdisponering av de mest verdifulle jordbruksarealene. Også dyrkbar jord skal tas vare på, og må vurderes ut fra samme prinsipp. Jordloven §§ 8 og 9 sier at all jord skal drives, og at dyrket jord ikke må brukes til formål som ikke tar sikte på jordbruksproduksjon. Hustadvika har et særlig ansvar for å bidra til å følge opp nasjonal jordvernstrategi. Alternativer til utbygging på dyrket mark og dyrkbar jord skal vurderes og vektlegges i arealplanleggingen. Omdisponering av jordbruksareal til boligutbygging må unngås. Ved eventuell omdisponering må samfunnsnytten være stor. I tillegg må det ha vært vurdert fortetting, ombygging eller alternative lokaliseringer først. Også utbygging som legger press på jordbruksareal ved at det fragmenterer og splitter opp helhetlig jordbruksareal skal vurderes.

Flere av endringsforslagene medfører omdisponering av dyrket mark eller dyrkbar mark, eller skogressurser, selv om dette forsøksvis unngås. Dette gjelder Eide-Krakelivegen, Vevang-Skolevegen, Bergset-gamle skoletomta, Haukås-utvidelse av Dalelia mot øst, Malmefjorden-Tømmervegen (boligbebyggelse), Frænfjorden Svenøya, Malmefjorden-Holamyra (forretning), Hoem-Hoemsneset, Åsvegen, Sylte-Fræneidet, Valle-Aureosen, Haukås-Dalelia, Myrbostad, Myrbostad-utvidelse, Bergset-Myrsetvegen, Malmefjorden-Tømmervegen (idrettsanlegg), Nås/øyen-Ugelstad, Jendem - Helsetvegen, Gaustad-Nergårdsvegen, Fræneidet – gang- og sykkelveg, Skogly ved Nåsvatnet, Bergset 2, Jendem, Malmefjorden-gartneritomta, Sylte-Lauvåsen (1,2 og 3), Sylte Lauvåsen – utvidelse av BK4 og Elnestangen B22 og B25.

Frænfjorden-Svenøya, Myrbostad, Myrbostad-utvidelse, Bergset-Myrsetvegen, Gaustad-Nergårdsvegen, Sylte-Lauvåsen (1 og 3), Elnestangen B25 og Malmefjorden-Tømmervegen (idrettsanlegg) tas ikke med i planforslaget.

Flere store områder tilbakeføres fra utbyggingsformål til LNF; Vevang – Årsbogmyrene, Farstad-Storholmvegen (Havn), Vikan – Soløyvågen, Hustad – Venås, og Lyngstad-Finnbukta. Ved enkelte forslag tilbakeføres deler til LNF, som ved Vevang-Gjengstøvegen, Farstad-Solvang, Haukås-Øvre Haukåsvegen, Vasskorvegen-Øvergården, Nerland-Flønesvegen og Bollia-Eriklia. Dette har store positive konsekvenser for jord- og skogressurser.

Planforslagets konsekvenser for jord- og skogressurser vurderes som svak positiv.

Mineralressurser

Temaet omfatter vurdering av om foreslått arealbruk vil påvirke kartlagte ressurser og eksisterende uttak/mottak.

Denne landsdelen har et stort forbruk av grus- og pukkressurser. Samfunnet også har behov for egnede områder for mellomlagring og gjenvinning. De fleste av endringsforslagene berører ikke kartlagte ressurser og eksisterende uttak/mottak. Det er fem forslagene til massemottak/-uttak. Forslagene sikrer videre uttak av viktig ressurs i kommunen, og en får utnyttet ressursen i et område hvor det allerede foregår uttak av masser.

Planforslagets konsekvenser for mineralressurser vurderes som svak positiv.

Landskap

Temaet omfatter vurdering av om foreslått arealbruk vil påvirke landskapet, og i hvilken grad. Vurdering av hvordan området tåler eventuell utbygging med hensyn til fjernvirkning, nærvirkning, terrenginngrep, sårbart/uberørt landskap og silhuettvirkning.

Det er et nasjonalt mål å sikre at det blir tatt estetiske hensyn til landskapet i all planlegging. Landskapet er en ressurs for lokalsamfunnet både til kunnskap, opplevelse og bruk. Arealdisponeringen som fastsettes i arealdelen påvirker landskapet i lang tid.

De fleste av endringsforslagene er endret byggeformål eller nye byggeformål i tråd med eksisterende situasjon, som i liten grad påvirker landskapet. Men det er også endringsforslag som har negative konsekvenser for landskapet:

- B20 og B119 Vevang-Gjengstøvegen
- B159 Bud-Vikavegen
- B95 Haukås-utvidelse av Dalelia mot øst
- B124 Malmefjorden-Tømmervegen
- B140 Elnestangen
- LSB25 Gaustad-Nergårdsvegen
- LSB34 Nås/Øyen-Ugelstad
- FTU5 Skotten-Kråkholmen
- BA338 Bergset 2
- RU6 Stavika-Skråbakken
- RU7 Stavik-Åsvegen
- RU3 Fræneidet-Stølen
- RU8 Hoem-Hoemsneset
- NÆ36 Åsvegen-Klempertåsen
- IDR7 Skotten-Stemmavegen
- ABA9 Vikan -Sjåholmen
- BA177 Kjørsvika

Myrbostad, Hustad-Venås (motorsportsenter), Elnestangen B25, Bud-Bergset/Fagervika (boligbebyggelse), Gaustad-Nergårdsvegen og Malmefjorden-Tømmervågen tas ikke med videre.

Områder hvor det er foreslått å fortette eller fortsette bebyggelse, er ved flere innspill vurdert som positiv for landskapet. Dette med bakgrunn i at en velger å bygge ut bebygde områder i stedet for å ta i bruk nye, urørte områder.

Planforslagets konsekvenser for landskap vurderes som svak positiv.

Kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap

Temaet omfatter vurdering av hvordan foreslått arealbruk vil påvirke kulturminner og kulturmiljø, og kulturlandskap (KULA).

I Hustadvika kommune er det mange kulturminner, særlig fra før-reformatorisk tid, og som er automatisk fredet. Disse finner vi særlig i de ytre deler av kommunen (langs kysten). Mange steder inngår de som viktige elementer i kulturmiljø, sammen med nyere tids minner, som steingarder og bygninger.

Landskapet er som en levende historiebok. Det forteller om liv og virksomhet i Norge slik det en gang var, om endringer gjennom tidene, og om hvordan det er i dag. Spor etter mennesker finnes overalt i landskapet – i det åpne jordbrukslandskapet, i skog og mark, på fjellet og i tettsteder. For å bidra til å ta vare på, og opplyse om, nasjonalt viktige landskap har Riksantikvaren utarbeidet en landsomfattende oversikt: Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA). Hustadvika sitt kystlandskap er en av de kulturhistoriske landskapene som er av nasjonal interesse i Møre og Romsdal.

De fleste av endringsforslagene er endret byggeformål eller nye byggeformål i tråd med eksisterende situasjon, som ikke endrer konsekvensene for kulturminner/kulturmiljø. Noen forslag innebærer stor negativ og negativ konsekvens for kulturminner/-miljø og KULA: Gaustad-Lillevikvegen, Kjørsvika, Bud-Kjekså, Skotten-Kråkholmen, Vevang-Hågå, Hustad-Malevegen (Hammaren), Haukås-Eidem, Bud-Vikavegen, og Vevang-Gjengstøvegen.

Kommunen har valgt å ikke ta med videre Hustad-Venås (motorsportsenter) og Frænfjorden-Svenøya.

Planforslagets konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø vurderes samlet sett som svak negativ betydning.

Friluftsliv og grønnstruktur

Temaet omfatter vurdering av hvordan foreslått arealbruk vil påvirke friluftsliv – registrerte områder, eller områder med potensiale for friluftsliv. Tilgang til friluftsområder og grønne forbindelser innenfor tettstedene er viktig for befolkningens helse.

De fleste av endringsforslagene er endret byggeformål som ikke endrer konsekvensene for friluftsliv. Noen av forslagene har negativ konsekvens for friluftslivet, dette er Vevang - Gjengstøvegen, Bud-Vikanvegen, Haukås-Hatlebakken, Haukås-Utvidelse av Dalelia mot øst, Bud-Kjekså, Stavika-Skråbakken og Kjørsvika.

Kommunen har ikke gått videre med Hustad-Venås (motorsportsenter) som har stor negativ konsekvens for friluftslivet. Dette gjør at de samlede negative konsekvensene for friluftsliv reduseres noe.

Flere av endringsforslagene gir også positive virkninger for friluftsliv. Dette begrunnes gjerne i økt tilgang til friluftslivsmulighetene i Hustadvika Dette er innspill Haukås-Øvre Haukåsvegen, Farstad-Storholmen, Hustad-Malevegen (Hammaren), Bergset, Frænfjorden-Svenøya, Bollia-Gådalsvatnet, Vevang-Hågå, Skotten-Kråkholmen, Male-AskevågenVikan-Soløya, Haukås-Dalelia, Haukås-Dalemyra, Myrbostad, Malmefjorden-Tømmervågen, Skotten-Stemmavegen, Helsen-Jendem, Nås, Male-MaleremmenVikan-lekeplass ved grendahuset, Vevang-Årsbogmyrene, Farstad-Storholmvegen, Vikan-Soløyvågen, Hustad-Venås (LNF) og Lyngstad-Finnbukta.

Bestemmelsene til planforslaget sikrer at tiltak ikke kan plasseres slik at de er til hinder for allmenn ferdsel eller tilgang til LNF-områder, grønnstruktur, friområder eller turterreng. I reguleringsplaner skal eksisterende grønnstruktur, friområder, turterreng og kulturlandskap benyttes som en ressurs for nærmiljøet. Reguleringsplaner skal sikre opprettholdelse av eksisterende gangforbindelser og/eller etablering av nye. Dette er positivt for friluftsliv.

Planforslagets konsekvenser for friluftsliv vurderes samlet sett som middels positiv.

Klimatilpasning og klimagassutslipp, forurensing og støy

Temaet omfatter vurdering av hvordan foreslått arealbruk vil medføre økt utslipp til luft, vann og grunn. Når det gjelder klimagass vil for eksempel fortetting og konsentrert utbygging nært kollektivknutepunkt, høy arealutnyttelse og stor grad av fellesløsninger være gunstige med tanke på å redusere klimagassutslipp.

Det er flere av endringsforslagene som i konsekvensutredningen av enkeltområdene er gitt negativ konsekvens for temaet forurensning og klimagass. Flere av endringsforslagene innebærer utbygging på områder som i dag består av jord, skog og myr. Det gir reduserte muligheter for karbonbinding, noe som har negative konsekvenser for klimagassutslippene.

Flere områder må ha avbøtende tiltak for å tilpasses et røft klima og stadig økende ekstremvær. Overvannshåndtering og klimatilpassing er tema som må utredes i forbindelse med reguleringsplan.

Planforslagets konsekvenser for forurensning og klimagass vurderes samlet sett som svak negativ.

Energiforbruk og energiløsning

Temaet omfatter vurdering om foreslått arealbruk vil påvirke energiforbruk og energiløsning.

Energiforbruk og energiløsninger er særlig relevant ved utbygging av ny næring og industri. Kommunen tar ikke inn slike nye forslag i denne perioden. Energieffektivitet og -løsninger må inkluderes i reguleringsplan.

Planforslagets samlede vurdering av konsekvensene for energiforbruk og energiløsning er liten/uendret. Videre oppfølging av handlingsdelen til temaplan for klima, miljø og energi må gjennomføres i videre reguleringsplanlegging og byggesaksbehandling.

Samfunnstema

Bomiljø og tettstedsutvikling

Temaet omfatter vurdering av om foreslått arealbruk vil påvirke bomiljø og tettstedsutvikling, som gjelder nærhet til tilbud og tjenester, tilstøtende arealbruk og bebyggelsesstruktur, variasjon av boligtilbud, universell utforming, snarveier, trafikk/trygghet, mulighet til uformell sosial kontakt m.m. De fleste av endringsforslagene påvirker i liten eller uendret grad bomiljø og tettstedsutvikling.

Men det er også endringsforslag som har negative konsekvenser for bomiljø og tettstedsutvikling, det gjelder spesielt omdisponeringene fra LNF til råstoffutvinning. Her må støy og støv utredes videre med tanke på mulig krav om støytiltak og buffer.

Planforslagets samlede vurdering av konsekvensene for bomiljø og tettstedsutvikling er noe positiv.

Folkehelse

Temaet omfatter vurdering av om foreslått arealbruk vil påvirke folkehelse, som gjelder nærhet til friluftsområder/rekreasjonsområder, snarveier, skiløyper, tilgang til strandsonen, nærmiljø, skoler og fritidsaktiviteter, grønnstruktur, gang- og sykkelveier, kriminalitet, luftkvalitet, støy og annen forurensning m.m.

Å fortette og transformere allerede bebygde områder vil bidra til at flere kan ta kollektiv, sykle eller gå til aktiviteter og gjøremål. Dette er også positivt for folkehelsen. Det medfølger flere folkehelseutfordringer med at kommunen er spredtbebygd. Blant annet at det til dels begrenser muligheten for aktiv forflytning mellom bygdene, deltagelse i aktiviteter og fellesskap og utfordrer det å sikre tilgjengelig kollektivdekning for innbyggerne. Bruk av kollektiv fremfor bil bidrar i seg selv til mer gange, som gir positive helsegevinster. Det er i tråd med både god folkehelse og bærekraftig samfunnsøkonomi dersom flere innbyggere går eller sykler til daglige gjøremål. For å fremme dette hensyn i arealplanlegging bør kommunen kun tillate boligområder i tilknytning til eksisterende tettsteder/boområder.

De fleste av endringsforslagene påvirker i liten eller uendret grad folkehelsen. Flere av endringsforslagene har positive konsekvenser for bomiljø og tettstedsutvikling.

Men det er også endringsforslag som har negative konsekvenser for folkehelsen. Dert gjelder spesielt omdisponeringene fra LNF til råstoffutvinning. Her må støy og støv utredes videre med tanke på mulig krav om støytiltak og buffer.

Planforslagets samlede vurdering av konsekvensene for folkehelse er liten/uendret. Videre reguleringsplanarbeid og byggesaksbehandling må sikre løsninger som muliggjør fysisk aktivitet, fremmer trivsel og tilhørighet, har trygge og attraktive uteområder og god tilgang til grøntområder/friluftsområder som er positivt for folkehelsen.

Barn og unges oppvekstsvilkår

Temaet omfatter vurdering av om foreslått arealbruk vil påvirke barn og unges interesser, som gjelder nærhet til barnehage, skole, frilufts- og rekreasjonsområder, lekeområder og sikker skolevei. Også områdenes potensiale for bruk av barn og unge sett i sammenheng med tilstøtende arealbruk, samt muligheter for trafikksikker adkomst til områder for lek, idrett og nærfriluftsliv fra tilliggende boligområder.

Å føle seg trygg, oppleve tilhørighet og å trives er grunnleggende betingelser for god oppvekst. For barn og unge kan det være utfordringer med at kommunen er spredtbebygd. Blant annet at det begrenser mulighet for aktiv forflytning mellom bygdene og deltagelse i aktiviteter og felleskap.

De fleste av endringsforslagene påvirker i liten eller uendret grad barn og unges interesser. Planforslagets samlede vurdering av konsekvensene for folkehelse er liten/uendret.

Teknisk infrastruktur, herunder også vegsystemet

Temaet omfatter vurdering av om foreslått arealbruk bruker og belaster eksisterende infrastruktur (trafikksikkerhet, vei, gang- og sykkelvei, vann og avløp, høyspent, overvannshåndtering) og behovet for eventuell ny infrastruktur, også ved evt. økonomiske konsekvenser for kommunen ved behov for ny infrastruktur. De fleste av endringsforslagene påvirker i liten eller uendret grad teknisk infrastruktur.

Sosial infrastruktur (i forhold til befolkningsutvikling og tjenestebehov) – som skole, barnehage og fritidstilbud

Temaet omfatter vurdering av om foreslått arealbruk bruker og belaster eksisterende sosial infrastruktur som skolekapasitet, barnehagekapasitet, kultur- og fritidstilbud, helse og omsorgstjenester, og eventuelle økonomiske konsekvenser for kommunen ved behov for nybygging. De fleste av endringsforslagene påvirker i liten eller uendret grad sosial infrastruktur.

Transportbehov

Temaet omfatter vurdering av om foreslått arealbruk vil påvirke transportbehovet. De fleste av endringsforslagene påvirker i liten eller uendret grad transportbehovet.

Næringsliv og sysselsetting

Temaet omfatter vurdering av om foreslått arealbruk vil påvirke næringsliv og sysselsetting. De fleste av endringsforslagene påvirker i liten eller uendret grad næringsliv og sysselsetting.

11. Vedlegg

11.1. Overordnede rammer for planarbeidet – nasjonale føringer

Nasjonale forventninger

Regjeringen legger hvert fjerde år frem nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging med hensikt å fremme en bærekraftig utvikling. De nasjonale forventningene skal legges til grunn for Hustadvika kommunes planarbeid.

De nye nasjonale forventningene er vedtatt ved kongelig resolusjon 20. Juni 2023. Dokumentet er bygget opp med 5 kapitler basert på de 5 overordnede perspektivene i 2030-agendaen med de 17 bærekraftsmålene fra FN. Kapitlene ender opp med konkrete forventninger til planleggingen fra regjeringen.

De ulike kapitlene er:

- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskaping
- Klima, natur og miljø for framtida
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Statlige planretningslinjer

Statlige planretningslinjer brukes for å konkretisere nasjonalt viktige planleggingstema, og vedtas av Kongen i statsråd. Statlige planretningslinjer skal være tydelige på mål og verdier som skal legges til grunn for planleggingen og hvordan ulike interesser og hensyn skal ivaretas og avveies. Statlige planretningslinjer kan være både tematisk og geografisk avgrenset.

Statlige planretningslinjer og statlige planbestemmelser konkretiserer de nasjonale forventningene og markerer nasjonal politikk på viktige områder.

De statlige planretningslinjene og rikspolitiske retningslinjene som gjelder er:

- Statlige planretningslinjer for klima og energi (2024)
- Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet (2025)
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021)
- Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging (1995)
- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (1994)

Statlige planretningslinjer for klima og energi (2024)

SPR klima og energi er en oppdatering av tidligere planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, først vedtatt i 2009. Formålet med retningslinjene er å sikre at klima og energi vektlegges i planleggingen etter plan- og bygningsloven og øvrig myndighetsutøvelse og virksomhet i staten, kommunene og fylkeskommunene. Klima omfatter både reduksjon av klimagassutslipp, karbonopptak og -lagring og tilpasning til forventede klimaendringer. Retningslinjene tydeliggjør statens forventninger til hvordan dette skal gjøres, og statens bidrag til kunnskapsgrunnlag og veiledning.

Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet (2025)

SPR arealbruk og mobilitet erstatter tidligere statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging. Formålet med retningslinjene er å sikre en samordnet og bærekraftig bolig-, areal- og transportplanlegging og bidra til mer effektive planprosesser. Planleggingen skal bidra til å

utvikle bærekraftige byer og lokalsamfunn, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet. Planleggingen skal samtidig bidra til reduserte klimagassutslipp, et klimatilpasset samfunn og ivaretakelse av kulturmiljø og naturmangfold, samt redusere tapet av dyrket mark, natur-, villrein- og friluftsområder og karbonrike arealer.

Retningslinjene skal fremme et lavutslippssamfunn gjennom utvikling av bærekraftige, kompakte og attraktive byer og tettsteder. Arealbruken skal tilrettelegge for gode mobilitetsløsninger og redusert transportbehov. Planleggingen skal legge til rette for tilstrekkelig boligbygging og næringsutvikling, med vekt på gode regionale løsninger. Kommunene skal ha handlingsrom til å kunne bestemme hvor nye boliger skal bygges ut fra lokale forutsetninger.

I distriktsområder med lavt utbyggingspress, lavt folketall og/eller negativ befolkningsutvikling skal retningslinjene særlig bidra til utvikling av levedyktige lokalsamfunn.

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021)

Formålet med disse retningslinjene er å tydeliggjøre nasjonal arealpolitikk og sikre nasjonale og regionale interesser i 100-metersbeltet langs sjøen. Strandsoneforvaltningen skal bidra til en bærekraftig utvikling i tråd med FNs bærekraftsmål. Retningslinjene skal bidra til at det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser i strandsonen og at unødvendig bygging langs sjøen unngås, jf. plan- og bygningsloven (pbl.) § 1-8. Strandsonen gir grunnlag for næring og bosetting langs kysten, og god arealplanlegging kan gi grunnlag for økt verdiskapning og flere lønnsomme arbeidsplasser. Kommunene må balansere disse interessene i planleggingen.

Retningslinjene utdyper plan- og bygningsloven og gir statlige føringer for kommunenes og fylkeskommunenes planlegging og saksbehandling. Retningslinjene skal bidra til en geografisk differensiering gjennom planleggingen. Retningslinjene er strengest der utbyggingspresset er stort, og verneverdiene er høyest. Hustadvika kommune faller inn under områder med mindre press på arealene.

Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging (1995)

Formålet med disse rikspolitiske retningslinjene er å:

a) Synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.
b) Gi kommunene bedre grunnlag for å integrere og ivareta barn og unges interesser i sin løpende planlegging og byggesaksbehandling.
c) Gi et grunnlag for å vurdere saker der barn og unges interesser kommer i konflikt med andre hensyn/interesser.

Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (2014)

For å nå nasjonale mål for forvaltningen av de vernede vassdrag, må det særlig legges vekt på å gi grunnlag for å:

a) unngå inngrep som reduserer verdien for landskapsbilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminner og kulturmiljø,
b) sikre referanseverdien i de mest urørte vassdragene,
c) sikre og utvikle friluftslivsverdien, særlig i områder nær befolkningskonsentrasjoner,
d) sikre verdien knyttet til forekomster/områder i de vernede vassdragenes nedbørfelt som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi,
e) sikre de vassdragsnære områdenes verdi for landbruk og reindrift mot nedbygging der disse interessene var en del av grunnlaget for vernevedtaket.

Andre viktige lover og retningslinjer:

- Planlegging og utbygging av fareområder langs vassdrag
- Retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen
- Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanleggingen
- Folkehelseloven
- Naturmangfoldloven
- Naturavtalen
- Forurensingsloven
- Vannressursloven
- Vannforskriften
- Kulturminneloven
- Veiloven
- Forurensingsloven
- Mineralressursloven
- Jordloven
- Skogbruksloven
- Retningslinje for behandling av støy (T-1442/2016) støv (T-1520) i arealplanlegging

11.2. Regionale planer og føringer

Regionale planer og strategier med mål for samfunns- og arealutvikling legges til grunn for dette planarbeidet. I denne sammenheng er særlig følgende planer og planer under arbeid relevante:

- Fylkesplan for Møre og Romsdal
- Regional delplan for kulturminne og kulturmiljø av nasjonal og regional verdi
- Fylkesstrategi for miljø, klima og energi 2023-2026
- Fylkesstrategi for attraktive byar og tettstader 2023-2026

Se nettsidene til Møre og Romsdal fylkeskommune for mer informasjon om de planer og strategier som gjelder.

11.3. Statistikk

Befolkningsutvikling i Hustadvika kommune, fra 2020 til 2026, endringer fordelt på fødselsoverskudd og nettoinnflytting:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Befolkning 1. januar	13279	13317	13287	13341	13437	13460	13538
Levendefødte	122	146	117	127	115	116	..
Døde	104	125	124	110	103	119	..
Fødselsoverskudd	18	21	-7	17	12	-3	..
Innflyttinger	500	544	565	615	505	552	..
Utflyttinger	479	602	503	541	494	472	..
Nettoinnflytting	21	-58	62	74	11	80	..
Folketilvekst	38	-30	54	96	23	78	..

Tallene er fra SSB